

Årsredovisning 2019

Innehåll

Landshypotek Ekonomisk Förening	
– Tillsammans äger vi vår egen bank	1
Ordförande har ordet	2
Full fart i föreningens regioner under 2019	4
En egen bank för konkurrenskraftig finansiering	6
Utveckling till bättre bankägare och medlemsorganisation	8
Styrning genom ägardirektiv	10
2019 med Landshypotek Ekonomisk Förening	12
Koncernens 2019 i siffror	14
En överblick av året	15
Lantbrukspanelen ger röst åt de gröna näringarna	17
Några milstolpar genom historien	18
Förvaltningsberättelse	21
Hållbarhetsrapport	27
Föreningsstyrning	39
Rapporter och noter	45
Adresser	103

Informationstillfällen

Föreningsstämma

22 april 2020

Tillsammans äger vi vår egen bank

Landshypotek Ekonomisk Förening består av cirka 38 000 medlemmar som tillsammans äger Landshypotek Bank. Samtliga medlemmar lånar till jord och skog i Landshypotek Bank. Föreningen har till uppgift att främja medlemmarnas ekonomiska intressen och gör det framförallt genom att äga Landshypotek Bank. Föreningen bär också mycket av det unika med banken.

Den ekonomiska föreningen har sin bakgrund i hypoteksföreningarna som startade i Skåne 1836 och sedan växte fram runt om i landet för att säkra kreditgivningen till det växande jord- och skogsbruket. Hypoteksföreningarnas ursprungliga idé har överlevt toppar och dalar i ekonomin och näringarna i över 180 år, men ständigt varit en central del av lantbrukets utveckling. Den regionala indelningen som föreningen fortfarande använder sig av för lokal närhet till medlemmarna grundar sig i stort på den som 1800-talets tio fristående hypoteksföreningar etablerade.

Landshypotek Ekonomisk Förening bildades 1995 då hypoteksföreningarna gick samman. För den operativa verksamheten bildades ett aktiebolag, Landshypotek AB. Bildandet var en innovation i svensk finanshistoria och möjliggjordes genom en förändring av lagstiftningen. Kooperativ verksamhet kunde med förändringen bedrivas i helägda dotterbolag.

Landshypotek AB blev 2013 Landshypotek Bank AB. Föreningen blev därmed ägare av en bank. Föreningen bygger på en kooperativ grund och på Landshypoteks långa historia som kreditgivare inom jord och skog. Ägandeskapet hos jord- och skogsbrukarna är fortsatt intakt och starkt – men fler är med i rörelsen att bygga en värderingsdriven och annorlunda bank på svensk bankmarknad. Numera är banken även öppen för de som inte är medlemmar i föreningen genom att erbjuda sparande för företag och privatpersoner och bolån till hus.

All operativ bankverksamhet hanteras i dag av banken, men genom föreningen finns en viktig direktkoppling till jord- och skogsbruket och till aktiva företagare inom jord och skog. Landshypotek Bank har som huvuduppgift att finansiera jord och skog. Bärande i verksamheten är att överskottet går tillbaka till medlemmarna i Landshypotek Ekonomisk Förening och därmed till det svenska jord- och skogsbruket.

Vi klarade utmaningarna 2018 och fick ett bättre 2019 – det är ett fantastiskt styrkebesked

”Att lantbrukssverige klarat av ansträngningarna efter 2018 års torka så bra visar på den enorma kraft som finns bland våra medlemmar och kunderna i banken. Det var också för att hantera den här typen av utmaningar som Landshypotek bildades för mer än 180 år sedan. Behovet märks än idag. Det om något bekräftar vår tro på Landshypoteks unika roll som landsbygders och hela landets bank. Vi går stärkta in i 2020-talet.” Det säger Per-Olof Hilmér, ordförande i Landshypotek Ekonomisk Förening.

Hur skulle du vilja summera lantbruksåret?

– Visst svämmade effekterna av 2018 över på 2019 och såklart fanns en stor oro på både växt- och djurgårdar för hur det skulle bli. För så tufft år som det var 2018 har jag nog aldrig upplevt tidigare. Men grunden till årets goda skördar lades i en fantastiskt fin höstsådd. Den totala skörden är en av de största under de senaste decennierna och enligt Jordbruksverkets prognos ökar produktionsvärdet i jordbruket. Att vi redde ut det svåra 2018 är ett enormt styrkebesked. Det betyder mer än siffrorna visar. Visst finns det fortsatta utmaningar på sina håll och granbarkborrangreppen ställer till det för skogsägare, framförallt i östra delarna av landet. Överlag upplever jag ändå att känslan är positiv och hoppfull när jag möter våra jord- och skogsbrukande medlemmar och andra i branschen. Jag hoppas att den håller i sig ett bra tag. Då som nu finns ingen som bättre kan förstå medlemmarnas situation än vi i föreningen och banken, som på daglig basis arbetar i och för näringen. I tät dialog och med samarbete lyckades vi klara av ansträngningarna.

Du tillträdde som ordförande på stämman 2018. Hur har du upplevt de två första åren i den rollen?

– Det är ett stort förtroende jag fått att leda föreningsstyrelsens arbete. Föreningen, banken och medlemmarna har ett gemensamt intresse av att det går bra för de gröna näringarna. Precis som jorden och skogen behöver förvaltas väl för att ge avkastning, och kunna överlämnas i gott skick till nästa generation, behöver Landshypotek fortsätta att värna om sina unika värden. Som jordbrukare och ordförande känner jag ett stort ansvar för att utveckla värdena vidare så att vi kan stå fortsatt starka långt in i framtiden. Jag tror på att använda öronen mer än munnen, för att verkligen lyssna in vad ägarna förväntar sig av oss och sin bank - att ta till

mig idéer och inspiration för att sedan föra dem vidare och kunna påverka utvecklingen.

Vad har föreningen särskilt arbetet med det senaste året?

– Ju fler vi är, desto starkare är vi. Vi fortsätter arbeta med att ytterligare öka värdet av att vara medlem och ägare i vår egen bank. Genom att vi är ägardrivna bidrar vi med en trygghet i att kunna fortsätta att finansiera satsningar på landsbygden och en gedigen erfarenhet av våra medlemmars affärer och verksamheter. De som driver jord- och skogsbruk och bor på gård ska känna att de har stödet av en bank som verkligen förstår deras förutsättningar. En stor del av föreningens arbete är också värderingarna. Här har det skett en digital revolution den senaste tiden som gör att vi kan vara än mer effektiva i det arbetet.

– Att vi är nära Lantbrukssverige och har ett starkt nätverk är också en styrka. Regionmötena som hålls på elva orter i mars är årets största mötesplats för medlemmarna och värdefulla för just nätverkande och direkt dialog. Vi hoppas även kunna möta de unga, nästa generations landsbygdsföretagare, oftare. Att diskutera hur de ser på finansieringen av framtidens företagande inom gröna näringarna och Landshypoteks roll ger oss insikter kring vilken förening vi behöver vara för att vara valbara och relevanta framöver. Många unga tilltalas av ägarformen och möjligheten att kunna påverka. De förtroendevalda i föreningen, 124 till antalet just nu, är själva aktiva i näringen och har mycket att bidra med i kontakten med nya och gamla medlemmar. Vi medverkar ofta tillsammans med bankens medarbetare på mässor, kundträffar, branschträffar och i andra sammanhang. Att nå ut och möta fler är en central roll för oss som är verksamma i föreningen. Att fler vägar till banken öppnas, som med den nya digitala låneansökan, ökar också tillgängligheten.

Per-Olof Hilmér, Ordförande Landshypotek Ekonomisk Förening

Hur ser du på att banken växer och breddar verksamheten?

– Att banken sedan 2014 även erbjuder sparande till allmänheten och öppnade upp möjligheten för villaägare att låna till hus under 2017 är bra. Det breddar kundbasen utanför den traditionella kärnverksamheten och målgruppen. Satsningen på att etablera sig som en bolåneaktör har lyckats väl och bidrar till att stärka oss ekonomiskt inför framtiden. Att vi kan fortsätta att lämna en bra utdelning till våra medlemmar är oerhört viktigt för att attrahera till investeringar i insatser. Det är en grundstomme i vår verksamhet. Totalt har Landshypotek Ekonomisk Förening delat ut drygt en miljard kronor till det svenska jord- och skogsbruket de senaste sju åren.

Hur märks närheten till medlemmarna och näringen?

– Vi kommer fortsätta att stå vid våra medlemmars sida, vara närvarande i dialogen och följa näringens utveckling. Lantbrukspanelen är ett exempel på hur banken

löpande tar tempen på lantbrukarnas möjligheter och utmaningar och ger oss en röst. Vi följer också frågor som rör den för oss så viktiga äganderätten och andra hjärtefrågor. Bland annat tog Landshypotek i höstas stark ställning mot det EU-förslag som riskerar att definiera den svenska skogen som icke-hållbar för gröna investeringar. Istället för att utveckla den enorma kraft som finns i det hållbara skogsbruket att bidra till grön samhällsutveckling och klimatomställning riskerar världens investerare att ledas bort från Sverige.

– För ett modernt Landshypotek med en över 180-årig historia är möjligheten att leva och verka i hela landet fortfarande fundamental. Med rötterna väl förankrade i den svenska myllan ska vi fortsätta att stå väl rustade för att växa tillsammans in i framtiden. Att allt fler också ser värdet av en annorlunda bank på svensk bankmarknad känns förhoppningsfullt. Jag ser fram emot att som ordförande bidra till och följa utvecklingen.

Full fart i föreningens regioner under 2019

Landshypotek Ekonomisk Förening har elva regionstyrelser som engagerar medlemmar på framförallt lokal nivå. Vi ställde frågan till några regionordföranden om vad som varit särskilt aktuellt i deras region under 2019.

Region
Gävle Dala

Ordförande
Mats Hägglund

"Vi har fokuserat på personliga möten med medlemmarna i andra sammanhang. Under hösten höll valberedningen träffar för framtidens förtroendevalda. Under 2020 planerar vi bland annat att bjuda in till taktikkvällar för skogsinvestorer. I övrigt försöker vi hitta lämpliga samlingspunkter och branschträffar att vara med på, som Kötttriksdagen för att nämna någon."

Region
Mitt

Ordförande
Dan Olsson

"Vi är inne i vårt andra år som ny region efter att tidigare region Norrland delats i två - Norr och Mitt. Samarbetet med region Norr fortsätter. Bland annat medverkade vi tillsammans på skogsmässan SkogsNolia under året där våra förtroendevalda mötte skogsägare och andra skogsintresserade under tre dagar. Ny region innebär också nya styrelseledamöter som utbildas och certifieras som värderare."

Region
Östgöta

Ordförande
Johan von Kantzow

"I år har vi haft flera trevliga medlemsaktiviteter, som i juni på Grensholm om drönare. I början av november bjöd vi in till ett besök i Norrköpings hamn tillsammans med Landshypoteks vd och regionchef samt en after work på Linköpingskontoret. Styrelsen arbetar aktivt för att träffa våra medlemmar på så många platser som möjligt för att höra vad de tänker och tycker om Landshypotek."

Region
Örebro

Ordförande
Lars-Johan Merin

"I januari var vi med på Hindersmässan, som är en klassisk mötesplats för länets lant- och skogsbrukare. Under hösten har vi pratat om de etiska regler vi har att förhålla oss till som förtroendevalda och om bankverksamheten med några av bankens medarbetare. Vi har också arrangerat en träff för kvinnliga skogsägare, med tema "framgångsfaktorer för ett lyckat skogsäggande."

Region
Skåne

Ordförande
Hans Heuman

"Vi träffar regelbundet medlemmar och andra i näringen på olika typer av mässor, maskin- och växtodlingsträffar och andra branschdagar. Årets fältdagar i Borgeby, för att nämna en träffpunkt, är både givande och trevliga. Vi klär oss ofta i våra Landshypoteksvästar och försöker vara på plats när näringen ses i olika sammanhang. För att dela erfarenheter, berätta om föreningen och banken, och diskutera aktuella frågor med Skånes lantbrukare och skogsägare älskar vi."

Region
Älvsborg m fl län

Ordförande
Ulf Ohlsson

"Regionstyrelsens ledamöter har under det senaste halvåret deltagit på ett flertal skogs- och lantbruksmässor där vi träffat nuvarande och blivande medlemmar. Det är ett roligt och viktigt arbete att få informera om att vi äger och påverkar vår egen bank, där en stor del av överskottet återgår till ägarna. Vi planerar för fler skogsmässor framöver. Eftersom styrelseledamöterna löpande värderar fastigheter åt banken utbildar vi oss samt fördelar och samordnar denna uppgift."

Region
Gotland

Ordförande
Fredrik Smitterberg

"Vi har haft förmånen att träffa många lantbrukare från ön, som på Almedalsminglet i Landshypoteks Banks trädgård och Skördefestivalen bland annat. I höstas hade vi styrelsemöte och några från Gotland medverkade på Kötttriksdagen i Borlänge i november. Nu laddar vi för ett bra regionmöte i mars dit alla medlemmar välkomnas."

Region
Mälardalsregionerna

Ordförande
Karin Andersson

"I somras medverkade vi i Landshypoteks monter på Brunnbydagarna och fick trevliga möten med både medlemmar och möjliga blivande kunder. Vi hade också ett styrelsemöte med skogstema där vi diskuterade skogsvärdering och även gjorde fältbesök ute i skogen. I september hade Ekonomiska föreningens styrelse förlagt ett styrelsemöte på Sparreholm i vår region där vi fick möjlighet att prata med styrelseledamöter, följa med på ett givande studiebesök och umgås. I november träffades regionens styrelse, valberedning och personal för att diskutera aktuella frågor och planera verksamheten. Vår ambition är att delta vid flera aktiviteter för att få fler tillfällen att möta medlemmarna."

En egen bank för konkurrenskraftig finansiering

Landshypotek Ekonomisk Förening har till huvuduppgift att via den egna banken säkerställa att ägare och arrendatorer till jord- och skogsbruksfastigheter får en konkurrenskraftig finansiering för sitt företagande.

Föreningen arbetar med tre huvudsakliga verksamhetsområden:

- Uppgiften som ägare av Landshypotek Bank. Övergripande styra banken genom mål och uppföljning.
- Utveckla värderingarna som görs för banken. Föreningen har också till uppgift att tillhandahålla en värderingsorganisation som banken köper värderingar av, samt att bidra till bankens kommunikation.
- Stärka medlemsrelationen och medlemskommunikationen. Föreningen möter medlemmarna som just medlemmar, på exempelvis regionmöten. Med stärkt medlemsrelation bidrar föreningen till att förbättra Landshypotek Banks möjligheter på marknaden.

Viktiga frågor för Föreningsstyrelsen som bankägare är:

- Utformning, beslut och uppföljning av ägardirektiv. I ägardirektivet läggs i år fokus på: Hållbarhet, Lönsamhet, Marknad, Kapital och Risk.
- Självständig bedömning av kapitalfrågor utifrån ett långsiktigt ägarperspektiv.
- Förvaltning och utveckling av insatssystemet.
- Avstämning av bankens utveckling i enlighet med fastlagd strategisk plan, utifrån ett ägarperspektiv.
- Formering av styrelse för banken.
- Utveckla föreningens roll för närvaron i de gröna näringarna.

Viktiga frågor för regionala medlemsorganisationen är:

- Utveckla och bibehålla nätverken i de gröna näringarna.
- Utveckla aktiviteter för att stärka medlemsdialog och stärka Landshypoteks lokala närvaro i de gröna näringarna.
- Erfarenhetsutbyte för metoder och sätt som bidrar till god kvalitet i fastighetsvärderingarna.

Utveckling till bättre bankägare och medlemsorganisation

Landshypotek Ekonomisk Förening möter en omvärld och medlemsförväntningar som ställer krav på allt snabbare omvandling och utveckling. Föreningen har det senaste decenniet utvecklat sin verksamhet i flera olika steg. Efter ett arbete som stärkt föreningens styrning och organisation har föreningen riktat nästa utvecklingssteg mot att bli än bättre på medlemsrelationen och som aktör inom de gröna näringarna.

Landshypotek Bank är en unik aktör på marknaden, som medlemsägd bank och som bank med huvudsyfte att finansiera en näring. Landshypotek Ekonomisk Förening är en av landets största aktiva Kooperationer.

Föreningsstyrelsen arbetar aktivt för att föreningen långsiktigt ska kunna säkerställa nödvändig kompetens och ha en organisation som gör Landshypotek Ekonomisk Förening till en bra bankägare och en attraktiv medlemsorganisation.

Några steg i föreningens utveckling:

- Sedan 2013 har utdelning utgått från det insatskapital medlemmen har i föreningen. Med möjligheten att investera i Landshypotek Ekonomisk Förening finns en klar koppling mellan ägarens ansvar för kapitalet, den enskilde medlemmens engagemang och utdelningen.
- Under 2014 antog föreningen ägardirektiv för att tydliggöra föreningens förväntningar på den helägda banken. Direktiven presenterades på föreningsstämman 2015 och föreningens stadgar förändrades.

- Under 2015 inleddes ett omfattande arbete i föreningens styrelse och regioner för att tydliggöra styrningen av föreningen.
- Efter beslut på stämman 2016 skapades ett föreningsråd som stärker det regionala inflytandet och ger grund för bättre medlemskommunikation och erfarenhetsutbyte över landet. Föreningsstyrelsens arbete fokuserar tydligare kring rollen som bankägare med bland annat frågor som rör ägardirektiv och kapital.
- Under 2016 utvecklades även föreningens värderingsverksamhet. En omfattande utbildning och certifiering av värderare genomfördes. Under 2017 kvalitetssäkrades arbetet genom att avtal slöts mellan föreningen och banken, det inrättades en certifieringskommitté och alla värderare har certifierats.
- Under 2017 startade föreningen det nya projektet Framtidsgruppen med syfte att hitta nya engagerade medlemmar samt att öka kännedomen om Landshypotek Bank.
- 2018 fullföljdes den första satsningen på Framtidsgruppen. Regionstyrelser, valberedningar och distriktspersonal handplockade gemensamt ut 50 engagerade medlemmar, som fick ökad kunskap om Landshypotek och varav flera valdes som förtroendevalda redan 2018.

2018 togs också det historiska beslutet om att dela region Norrland i två nya regioner, Norr och Mitt. Ökad närvaro ökar möjligheten att träffa nya medlemmar och kunder. Förändringen är i linje med att arbeta för fler blir medlemmar i Landshypotek.

Fortsatta steg i utvecklingen handlar mycket om att utveckla medlemsrelationen.

Föreningen ansvarar för att möta medlemmarna i en medlemsrelation, informera om föreningen, hantera den ekonomiska relationen mellan medlem och förening, samt svara på medlemsfrågor. Den ekonomiska föreningen är garant och bidrar till att säkerställa och ta tillvara styrkan som finns i Landshypotek med närheten till de gröna näringarna. En framgångsrik medlemsrelation är en avgörande faktor för tillväxt.

Som medlemsorganisation behöver föreningsdemokratin hållas levande och delaktigheten i föreningen ständigt aktiveras. Mervärdet i medlemsägandet och närheten till näringen behöver säkras och stärkas. Föreningens representanter ska vara närvarande i nätverken för jord- och skogsbruk. Ökad kunskap om Landshypotek ger nöjdare medlemmar och fler nya medlemmar. Genom att berätta om organisationens kärnvärden och uppgift, och nå fler medlemmar, stärks Landshypotek.

För att tydliggöra medlemskapet – ägandet, ansvaret och möjligheten att ta del av vinsten – uppmärksammar föreningen upprepat medlemmarna på möjligheten att investera i medlemsinsatser.

Under 2019 inleddes ett målinriktat arbete i syfte att utveckla föreningens arbete med att strukturerat kommunicera och visa på närheten till de gröna näringarna och lokala verksamheter. Ambitionen är att tillsammans med banken stärka Landshypoteks varumärke, kommunikation och på sikt öka marknadsandelarna. En medlemskommitté bildades. Föreningen vill tydligare sätta fokus på ett eget arbete för ökad kännedom, fler tydliga varumärkesbärare, fler aktiviteter och ett lyft i medlemsdialogen.

Under 2020 kommer föreningen särskilt att arbeta med:

- Fokus på att stärka bankens lönsamhet och marknadsandelar för de gröna näringarna.
- Inspirera och tydliggöra förtroendevaldas roll som ambassadörer
- Översyn av arbetsordningar och stadgar för att stärka särarten och tydliggöra regionernas arbete
- Behovsanpassad förnyelsecertifiering och utbildning av värderare.
- Ha beredskap för att genomföra en ägardialog om framtidens Landshypotek.

Styrning genom ägardirektiv

Styrelsen för föreningen fastslog de första direktiven i juni 2014 och reviderar direktiven varje år. Syftet anges vara "att ge en inriktning för en ekonomiskt hållbar affärsmodell för Landshypotek Bank och klargöra ägarnas långsiktiga krav på den helägda banken samt vilka mål som banken förväntas uppnå."

"Banken ska verka för ett rikare liv i hela landet. Det är en direkt uppgift för att stärka och bidra till samhällets hållbarhet - socialt, ekonomiskt och miljömässigt. Banken ska bidra till en långsiktig samhällelig utveckling genom att skapa förutsättningar för alla att bo och verka på svenska landsbygder. Banken ska vidare verka för att möjliggöra en säker livsmedelsförsörjning, god miljö, välskötta skogar och öppna landskap genom att stärka förutsättningarna för aktiva jord- och skogsbrukare, landsbygdsentreprenörer och boende utanför storstäderna. Vidare ska banken arbeta för ett klimatsmart och hållbart samhälle genom bidraget till att säkerställa tillgången till svensk mat, energi och skogsråvara. Banken ska särskilt lyfta fram och nyttja de unika kvalitéerna och värdena i det svenska jord- och skogsbruket för att därigenom stärka konkurrenskraften för kunderna och för banken. Genom ägardirektivets mål och nyckeltal ska bankens lönsamhet stärkas vilket ger grund för en stabil finansiell utveckling såsom kapital för tillväxt, för utveckling av banken och för vinstdelning till medlemmarna, vilket i sin tur leder till en långsiktigt ekonomisk hållbar affärsmodell."

Bankens uppdrag enligt ägardirektivet

Hållbarhet:

Banken ska verka för ett rikare liv i hela landet. Det är en direkt uppgift för att stärka och bidra till samhällets hållbarhet – socialt, ekonomiskt och miljömässigt.

Banken ska bidra till en långsiktig samhällelig utveckling genom att skapa förutsättningar för alla att bo och verka på svenska landsbygder.

Banken ska vidare verka för att möjliggöra en säker livsmedelsförsörjning, god miljö, välskötta skogar och öppna landskap genom att stärka förutsättningarna för aktiva jord- och skogsbrukare, landsbygdsentreprenörer och boende utanför storstäderna.

Vidare ska banken arbeta för ett klimatsmart och hållbart samhälle genom bidraget till att säkerställa tillgången till svensk mat, energi och skogsråvara.

Banken ska särskilt lyfta fram och nyttja de unika kvalitéerna och värdena i det svenska jord- och skogsbruket för att därigenom stärka konkurrenskraften för kunderna och för banken.

Genom ägardirektivets mål och nyckeltal ska bankens lönsamhet (se nedan) stärkas vilket ger grund för en stabil finansiell utveckling såsom kapital för tillväxt, för utveckling av banken och för vinstdelning till medlemmarna, vilket i sin tur leder till en långsiktigt ekonomisk hållbar affärsmodell.

Lönsamhet:

Bankens lönsamhet ger förutsättningar för bankens tillväxt och för kapitalförsörjning som säkrar föreningens oberoende ställning. Målet är att vinsten ska täcka bankens investeringar, ge finansiell grund för tillväxt och ge god vinstdelning till medlemmarna. Såväl jord- och skogsbruksaffären som bolåneaffären samt övrig affärsverksamhet ska visa god lönsamhet. Målet är att resultat efter skatt uppgår till 500 miljoner kronor 2022.

Marknad:

Jord och skog Landshypoteks uppdrag är att finnas på marknaden för att säkra jord- och skogsbrukets långsiktiga tillgång på konkurrenskraftig finansiering under alla delar av en konjunkturcykel. För att kunna fullgöra uppdraget och upprätthålla kompetens krävs att banken har en betydande och ökande marknadsandel både vad gäller volym och antal kunder i branschen. Banken ska ha en marknadsledande roll inom finansiering av jord- och skogsbruk. Målet för marknadsandel inom utlåning med jordbruksfastigheter som säkerhet är 25 procent. Marknadsandelen mäts enligt SCB:s statistik.

Syftet med bolånen är att diversifiera kundbasen för en uthållig finansiell utveckling samt nå en ökad riskspridning för att vidmakthålla högsta möjliga rating på säkerställda obligationer. Bankens har goda förutsättningar med starkt varumärke och unik position på marknaden för att öka volymen bolån. Långsiktigt är målsättningen

att balansera utlåningen till jord- och skogsnäringen. Lönsamheten ska vara minst i nivå som i jord- och skogsbruksaffären.

Kapital:

Banken ska ha en stark kapitalsituation för att säkerställa högsta möjliga rating och med god marginal överstiga de lagstadgade kraven. Kapitalbasen ska trygga långsiktigt oberoende ägande, optimera kapitalanvändning och ge närvaro på kapitalmarknaden. Det långsiktiga ägandet skyddas av att kapitalbasen växer via intjäning för att finansiera tillväxt och uthållig lönsamhet. Banken ska ha

en kapitalplan som på fem års sikt beskriver förväntat kapitalbehov inom olika kapitalklasser samt fördelning mellan fritt eget kapital, bundet eget kapital och förlagslån.

Risk:

Långsiktigt ger ett visst risktagande förutsättningar för lönsam tillväxt och gradvis breddad produktportfölj. Risk kan variera mellan olika produkter och kunder och prissätts därefter. Den så kallade riskkapiten sätts årligen av bankens styrelse.

2019 med Landshypotek Ekonomisk Förening

Under det gångna året fortsatte arbetet för att ytterligare öka värdet av att vara medlem och ägare i landsbygdens egen bank. Bland annat tillsattes en medlemskommitté för att särskilt jobba med att stärka medlemsrelationerna. Dialogen med landets jord- och skogsbruksföretagare och medverkan i olika branschsammanhang är också prioriterad för att attrahera framtidens medlemmar och nya krafter till föreningen.

Här är några av 2019 års händelser i föreningen

I januari beslutar bankens styrelse att från rörelseresultatet på 370,4 mnkr, inklusive nettoresultat av finansiella transaktioner, lämna 158 mnkr i koncernbidrag till den ekonomiska föreningen att använda till verksamhet och utdelning.

I mars hålls regionmöten på elva platser runt om i landet. Intresset är mycket stort. Sammanlagt besöks årets möten av drygt 1 800 medlemmar. Deltagarna får veta mer om utvecklingen i såväl banken som föreningen och bjuds också på intressanta gästföreläsningar. Nya regionala föreningsstyrelser väljs.

I maj är det Föreningsstämma på Musikaliska i Stockholm. Förtroendevalda från hela landet samlas för att diskutera föreningens arbete och den egna bankens utveckling. På stämman fattas även beslut om att årets medlemsutdelning ska vara 138 mnkr. Det motsvarar åtta procent av medlemmarnas insatser, som således delas ut till Sveriges jord- och skogsbrukare.

Utdelningen 2019 fördelar sig enligt följande per region: Norr 4,3 mnkr, Mitt 4,7 mnkr, Gävle-Dala 5,3 mnkr, Mälardalen 21,3 mnkr, Västmanland 7,9 mnkr, Örebro 8,1 mnkr, Östgöta 20,2 mnkr, Älvsborg med flera län 20,6 mnkr, Småland med flera provinser 18,9 mnkr, Gotland 4,1 mnkr och Skåne 22,7 mnkr.

Totalt har Landshypotek Ekonomisk Förening delat ut drygt en miljard kronor till det svenska jord- och skogsbruket de senaste sju åren.

I juni deltar förtroendevalda på en av lantbrukssveriges årliga höjdpunkter: Borgeby Fältdagar i Skåne. Förtroendevalda träffar också många av landets skogsägare på SkogsElmia i Jönköping.

I oktober samlas föreningsstyrelsen och representanter från bankledningen till Föreningsråd för att diskutera aktuella frågor och frågor för framtiden.

Under året har också:

- Många medlemmar valt att investera i Landshypotek och totalt ökade medlemmarna sina investeringar med 37 mnkr netto under 2019.
- Föreningen välkomnat 1 149 nya medlemmar och 14 nya förtroendevalda. Årets medlemsantal slutar på 37 506 och antalet förtroendevalda är vid årets slut 124.
- Föreningens förtroendevalda gjort 4 423 värderingar av lantbruksfastigheter.
- Föreningsstyrelsen fastslagit sedan tidigare beslutade målsättningar i ägardirektiv som fokuserar på hållbarhet, lönsamhet, marknad, kapital och risk.

Koncernens 2019 i siffror

Under 2019 har vi fortsatt att öka vår utlåning till såväl jord- och skogsbrukare som bolånekunder. Vi har också stabiliserat vår inlåning på god nivå. Vårt resultat för året är tillfredsställande, men har påverkats av både ökade upplåningskostnader och ökad konkurrens. Vi ser dock långsiktigt på vår bank och vår affär. Vi har tagit ytterligare utvecklingssteg bland annat i form av nya sätt att möta kunderna. Utifrån de tjänster vi erbjuder och den bank vi är blir vi successivt en bättre bank för allt fler, med fullt fokus på att möjliggöra ännu bättre kundrelationer 2020. Vårt fokus ligger på att skapa värden för kund som möjliggör den tillväxt vi behöver i en hårt konkurrens utsatt marknad. Landshypotek Bank går in i 2020-talet som en bredare, bättre och tryggare bank än det kreditinstitut som gick in i 2010-talet.

Per Lindblad, vd Landshypotek Bank

- Rörelseresultatet uppgår till **392** (367) mnkr. Årets rörelseresultat inkluderar realisationsvinst om **49** mnkr hänförlig till försäljning av en fastighet.
- Rörelseresultatet exklusive nettoresultat av finansiella transaktioner uppgår till **394** (350) mnkr.
- Räntenettot uppgår till **815** (799) mnkr.
- Kostnaderna uppgår till **490** (456) mnkr.
- Kreditförluster netto påverkade resultatet med **3** (-8) mnkr.
- Utlåningen uppgår till **76,4** (72,5) mdkr.
- Inlåningen uppgår till **14,4** (14,1) mdkr.

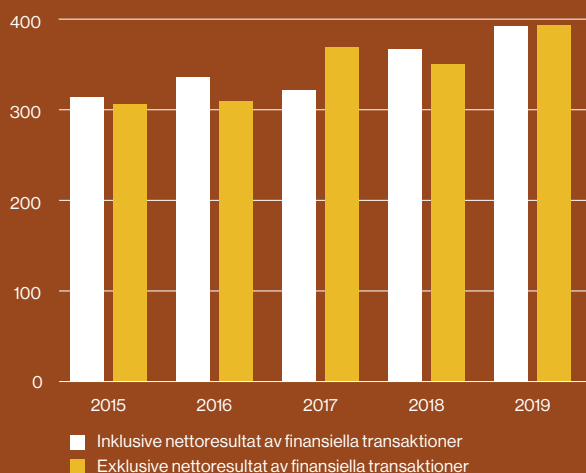
Koncernen mnkr	2019	2018
Räntenetto	815	799
Rörelseresultat	392	367
Resultat efter skatt	341	310
Utlåning till allmänheten	76 367	72 511
Förändring utlåning till allmänheten, %	5,3	5,9
Räntemarginal rullande 12 mån, %	1,10	1,13
In- och upplåning från allmänheten	14 449	14 150
Förändring in- och upplåning från allmänheten, %	2,1	11,6
K/I tal inklusive finansiella transaktioner	0,56	0,55
K/I tal exklusive finansiella transaktioner	0,56	0,56
Kreditförlustnivå, % ¹⁾	-	0,01
Total kapitalrelation konsoliderad situation, %	18,2	18,4
Rating långsiktig		
Standard & Poor's, Säkerställda obligationer	AAA	AAA
Standard & Poor's	A-	A-
Fitch	A	A
Medelantal anställda rullande 12 mån	199	191

¹⁾ Utfall presenteras endast vid en negativ resultatpåverkan.

En överblick av året

Rörelseresultat

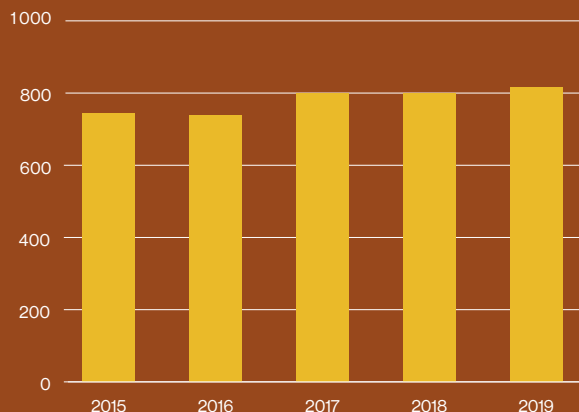
mnr

Rörelseresultat för 2019 uppgick till 392 mnr. Exklusive nettoresultat av finansiella transaktioner uppgick resultatet till 394 mnr.

Räntenetto

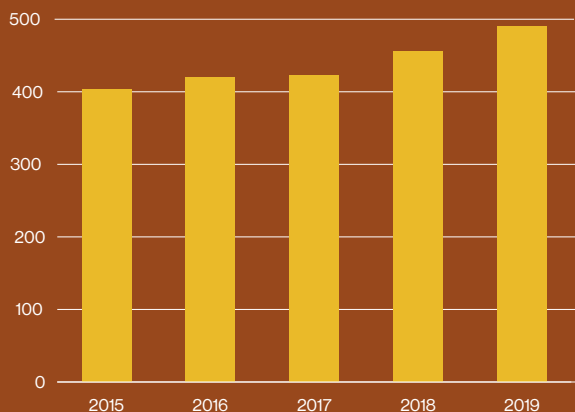
mnr

Räntenettet för 2019 uppgick till 815 mnr. Räntenettots storlek avgörs av utlåningsvolymen och marginalen mellan upp- och utlåningsränta.

Kostnader

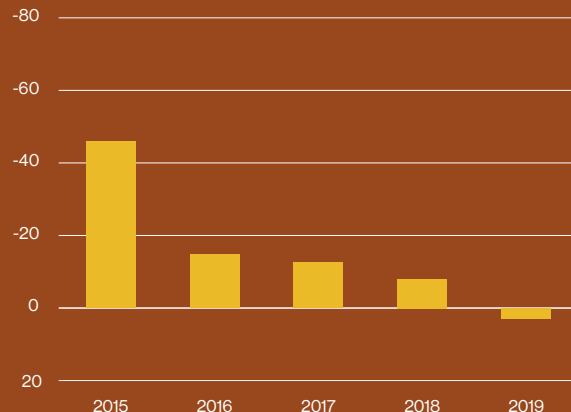
mnr

Kostnaderna för 2019 uppgick till 490 mnr. Kostnaderna har ökat enligt plan dels i syfte att skapa förutsättningar för bankens tillväxt, dels för att fortsatt kunna stärka banken som helhet.

Kreditförluster netto

mnr

Kreditförluster netto för 2019 påverkade resultatet med + 3 mnr.

Lantbrukspanelen ger röst åt de gröna näringarna

I Lantbrukspanelen ger runt 100 större, drivna lantbruksföretagare några gånger per år sin syn på hur det är att vara företagare inom de gröna näringarna.

I den första rapporten från 2018 beskriver lantbrukarna i panelen bland annat hur de uppfattar sin egen situation och hur man värderas som lantbrukare. En fråga som är starkt kopplad till detta är hur enkelt det är att bedriva lantbruk och hur starkt äganderätten skyddas.

I rapport två från 2018 värderar panelen vad som är viktigast för det svenska lantbrukets framtid. Likvärdiga konkurrensvillkor med övriga länder och större intresse hos konsumenten kommer högst på listan.

Vårens Lantbrukspanel visade att det finns en hög medvetenhet och stort engagemang kring miljöfrågor bland flera av Sveriges främsta lantbrukare. Samtidigt anser panelen att politiker och debatten i allmänhet missar lantbrukets positiva effekter på markbruk och miljö.

Under hösten 2019 har en ny enkät ställts till panelen med fokus på förutsättningar, utmaningar och möjligheter för svenskproducerade livsmedel. Resultatet presenteras i en ny rapport under våren 2020.

Några milstolpar genom historien

1836 Den första landshypoteksföreningen startar i Skåne. Syftet är att förse jordbrukare med krediter mot inteckning i jordbruksfastigheter. Därefter bildas hypoteksföreningar för Östgöta år 1845, Småland med flera provinser 1846, Mälardalen 1847, Örebro län 1849, Wermland 1850 och Älvsborgs med flera län 1850, samt slutligen Norrland, Gotland och Gävle-Dala 1861.

1861 Sveriges Allmänna Hypoteksbank grundas för att underlätta upplåningen till Landshypoteksföreningarna.

1961 Regleringarna på kreditmarknaden lättar och Sveriges Allmänna Hypoteksbank får möjlighet att ge ut obligationer.

1986 Obligationsmarknaden avregleras och obligationer med kortare löptid introduceras. Avregleringen innebär bland annat ökad konkurrens.

1995 De tio landshypoteksföreningarna slås samman till en ägarförening och dotterbolaget Landshypotek AB bildas. Del av rörelseresultatet går varje år tillbaka till medlemmarna.

2012 Landshypotek Ekonomisk Förening ändrar utdelningsprincip och går från återbäring på räntan till utdelning på den insats som medlemmen har i föreningen. Medlemmarna kan därmed själva bidra till ägarkapitalet och påverka sin utdelning.

2013 Dotterbolaget Landshypotek AB blir bank, Landshypotek Bank AB (publ). Detta blev möjligt efter det att Finansinspektionen gav banktillstånd hösten 2012.

2014 Ett nytt varumärke och namn presenteras för Landshypotek Bank. Banken öppnar en digital bank och tar in sparpengar från svenska hushåll. Landshypotek Ekonomisk Förening tar fram ett ägardirektiv för banken, där styrningen av banken tydliggörs, liksom rollen för föreningen. Föreningen förtydligar också sin egen grafiska profil.

2016 Föreningen utvecklar rollerna som bankägare och som medlemsorganisation, bland annat genom en förändrad föreningsstyrning.

2017 Landshypotek Bank öppnar upp för nya låntagare, privatpersoner som vill låna till sitt hus runt om i Sverige. Många nya kunder hittar snabbt till banken och uppskattar en annorlunda bank på svensk bankmarknad.

2018 Region Norrland delas i två: Norr och Mitt, för att föreningen ska komma närmare medlemmarna.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelse	22
Ekonomisk redogörelse	22
Räntenetto och volymer	22
Övriga rörelseintäkter	22
Kostnader	22
Kreditförluster och osäkra fordringar	22
Övrigt totalresultat	23
Finansiell struktur	23
Tillgångar	23
Skulder	23
Rating	24
Kapital och kapitaltäckning	25
Koncernbidrag	25
Hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagen	25
Förslag till vinstdisposition	25

Förvaltningsberättelse

Koncernen visar tillväxt i volymer och koncernens rörelseresultat är fortsatt stabilt. Koncernen gör ett bättre rörelseresultat jämfört med föregående år främst hänförligt till avyttring av en fastighet, vilket medförde en realisationsvinst om 49 mnkr. Marknaden har präglats av svagare kredit tillväxt och skärpt konkurrens med fallande snittmarginaler. Koncernens utlåning till allmänheten ökade med 3,9 mdkr under året. Kreditförlusterna var fortsatt låga.

Rörelseresultat

Koncernen mnkr	2019	2018
Räntenetto	815	799
Övriga rörelseintäkter	63	32
Varav nettoresultat av finansiella transaktioner	-1	17
Kostnader	-490	-456
K/I tal inklusive finansiella transaktioner	0,56	0,55
K/I tal exklusive finansiella transaktioner	0,56	0,56
Redovisade kreditförluster netto	3	-8
Kreditförlustnivå, % ¹⁾	-	0,01
Rörelseresultat	392	367
Rörelseresultat exklusive nettoresultat av finansiella transaktioner		350,2

¹⁾ Utfall presenteras endast vid en negativ resultatpåverkan.

Ekonomisk redogörelse

Koncernens rörelseresultat uppgick till 392 (367) mnkr, vilket var 25 mnkr högre än föregående år. Exklusive nettoresultat av finansiella transaktioner uppgick rörelseresultatet till 394 (350) mnkr. Resultatförändringen är främst hänförlig till avyttring av en fastighet, vilket medförde en realisationsvinst om 49 mnkr.

Räntenetto och volymer

Räntenettet uppgick till 815 (799) mnkr, en ökning med 16 mnkr. Ränteintäkterna uppgick till 1 351 (1 229) mnkr, en ökning med 122 mnkr till följd av ökad lånevolym och högre räntenivå.

Räntekostnaderna uppgick till 536 (430) mnkr, en ökning med 106 mnkr jämfört med föregående år. Till följd av stigande marknadsräntor har den nya finansieringen gjorts på högre räntenivåer än de tidigare finansieringar som förföll. I räntekostnaderna ingår avgift till Riksgäldens resolutionsfond med 48 (75) mnkr.

Övriga rörelseintäkter

Övriga rörelseintäkter uppgick till 63 (32) mnkr, en ökning med 31 mnkr främst hänförligt till avyttring av en fastighet samt ett lägre resultat för nettoresultat av finansiella transaktioner. Nettoresultat av finansiella transaktioner uppgår under året till -1 mnkr, varav det

realiserade resultatet i perioden stod för -7 mnkr och det realiserade resultatet för 6 mnkr.

Kostnader

Kostnaderna uppgick till 490 (456) mnkr, vilket är en ökning med 34 mnkr jämfört med föregående år. Kostnaderna har ökat i form av antal medarbetare och ökad affärsutvecklingsverksamhet. Detta är enligt plan, dels i syfte att hantera bankens tillväxt, dels fortsatt kunna stärka banken som helhet. Landshypotek Bank har även implementerat ett nytt kreditberedningssystem och avskrivningar hänförliga till detta har belastat resultatet under perioden.

Kreditförluster och kreditförsämrade tillgångar

Kreditförluster netto påverkade resultatet med 3 (-8) mnkr, varav kreditförluster netto för ej kreditförsämrade tillgångar hade en positiv resultatpåverkan om 4 mnkr och kreditförsämrade tillgångar hade en negativ resultatpåverkan om -1 mnkr hänförliga till ett fåtal enskilda engagemang.

Den totala kreditförlustreserven för ej kreditförsämrade tillgångar uppgick till 23 (27) mnkr.

Kreditförsämrade tillgångar brutto uppgick till 634 (526) mnkr och kreditförlustreserven till 52 (56) mnkr. Reserveringarna för kreditförsämrade tillgångar avser enskilda

engagemang med varierande driftsinriktningar och geografiska lägen. Se not 10 och 14 för vidare information.

Övrigt totalresultat

Övrigt totalresultat uppgick till -10 (-44) mnkr. Finansiella tillgångar till verkligt värde påverkade övrigt totalresultat med -7 (-21) mnkr och valutabasissspread i verkligt värde säkring med -3 (-23) mnkr netto. Aktuariella skillnader på förmånsbestämda pensioner uppgick netto till -24 (4) mnkr.

Finansiell struktur

Tillgångar

Den största tillgångsposten i balansräkningen, utlåning till allmänheten, uppgick till 76,4 (72,5) mdkr. Utlåning till allmänheten ökade med 3,9 mdkr under året, där största delen av ökningen är hänförlig till den nya bolåneaffären. Mer information om Landshypotek Banks utlåning till allmänheten finns i not 14.

Landshypotek Banks likviditetsportfölj uppgick till 9,8 (11,0) mdkr. Portföljen består av svenska säkerställda obligationer med högsta rating samt obligationer emitterade av svenska kommuner. Innehavet av räntebärande värdepapper fungerar som en likviditetsreserv. Likviditetsportföljen var 1,9 (2,9) gånger

större än refinansieringsbehovet för de närmaste sex månaderna. Relationen påverkas av periodiciteten av förfallande skuld bortom sex månader och kan därför förändras mellan mätperioderna.

Landshypotek Bank använder derivat i syfte att hantera skillnaden i räntebindningstider och valutarisker mellan tillgångar och skulder. Marknadsvärdet av Landshypotek Banks derivatkontrakt med positiv värdering uppgick till 1,6 (1,3) mdkr. Det nominella värdet på derivattillgångarna uppgick till 43,3 (33,3) mdkr. Mer information om Landshypotek Banks derivattillgångar finns i not 16.

Anläggningstillgångarna uppgick till 169 (158) mnkr, en ökning med 21 mnkr under året. Ökningen är främst hänförlig till implementering av IFRS 16 Leasing, där rätten att nyttja den leasade tillgången redovisas som en nyttjanderättstillgång.

Skulder

Upplåning

Landshypotek Bank är aktiv i upplåningen på kapitalmarknaden. Landshypotek Bank försöker så långt som möjligt tillmötesgå investerarnas önskemål om löptid och räntekonstruktion. Stor vikt läggs vid arbetet med investerarrelationer för att säkerställa att investerarna har kunskap om och intresse för Landshypotek Bank.

Säkerställda obligationer är obligationer som har en förmånsrätt i en definierad säkerhetsmassa. Utestående säkerställda obligationer uppgick till 55,6 (51,5) mdkr. Som säkerhet för dessa obligationer finns tillgångar i säkerhetsmassan motsvarande 76,5 (72,4) mdkr.

Landshypotek Bank har ett program för utgivning av säkerställda obligationer, ett internationellt EMTN-program med ett rambelopp på motsvarande cirka 105,0 (35,5) mdkr. Registered Covered Bonds har under året ökat till följd av valutakursförändring, ingen ny finansiering har tagits upp.

Under året emitterades säkerställda obligationer till ett värde av 12,1 (6,2) mdkr, varav en grön säkerställd obligation till ett värde av 3,0 (5,3) mdkr. Dessutom emitterade banken seniora obligationer till ett värde av 2,9 (5,0) mdkr och sin första emission av nedskrivningsbar skuld till ett värde av 1,0 mdkr. Under året förföll eller köptes obligationer tillbaka till ett värde av 14,6 (8,2) mdkr, varav 8,1 (7,1) mdkr avsåg säkerställda obligationer och 6,5 (1,1) mdkr avsåg seniora obligationer.

Säkerställda obligationer är Landshypotek Banks viktigaste finansieringskälla. Landshypotek Banks säkerställda obligationer har kreditbetyget AAA från kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's.

Säkerhetsmassan består av lån med svenska jord- och skogsbruksfastigheter och bolån som säkerhet samt av fyllnadssäkerheter, vilka består av säkerställda obligationer utgivna av andra kreditinstitut samt av obligationer utgivna av svenska kommuner.

Krediterna i Landshypotek Banks säkerhetsmassa har ett LTV på 42,5 (42,6) procent. LTV eller belåningsgraden visar lånebelopp i förhållande till säkerhetens värde. Det innebär således att i genomsnitt uppgår Landshypotek Banks kunders lån till 42,5 (42,6) procent av värdet på deras fastigheter. Landshypotek Bank har cirka 44 000 kunder inom jord- och skogsbruk samt bolån och belånade cirka 34 000 fastigheter. Skillnaden förklaras av att det i flera fall är ett antal personer som gemensamt belånar sin fastighet. Antalet lån uppgår till cirka 99 000.

Marknadsvärdet av koncernens derivatkontrakt med negativ värdering uppgick till 0,2 (0,5) mdkr. Det nominella värdet på derivatskulden uppgick till 18,4 (18,6) mdkr. Mer information om Landshypotek Banks derivatskulder finns i not 26.

Säkerhetsmassan och säkerställda obligationer

Säkerhetsmassan

Lån	72 021
Fyllnadssäkerheter	4 454
Summa säkerhetsmassan	76 475

Säkerställda obligationer

Emitterade i kr		51 648
Emitterade i utländsk valuta		3 912
Summa säkerställda obligationer		55 560
Översäkerheter	37,7 %	20 915

Nyckeltal säkerhetsmassan

LTV – Loan-to-value (belåningsgrad)

Genomsnittligt volymvägt LTV	42,5 %
Antal belånade fastigheter	33 980
Antal låntagare	43 649
Antal lån	99 230

Lånevolym i säkerhetsmassan per LTV intervall

< 10 %	30 %
10-20 %	23 %
20-30 %	18 %
30-40 %	14 %
40-50 %	9 %
50-60 %	6 %
60-70 %	1 %
70-75 %	0 %

53 procent av Landshypotek Banks utlåning sker mot säkerhet där lånebeloppet uppgår till mindre än 20 procent av säkerhetens värde. Endast 1 procent av utlåningen är mot säkerhet där lånebeloppet uppgår till 60 procent eller mer av säkerhetens värde.

In- och upplåning från allmänheten

In- och upplåning från allmänheten uppgick till 14,4 (14,2) mdkr. Tillväxten under året uppgick till 0,2 mdkr.

Rating

Landshypotek Bank har rating från två ratinginstitut, Standard & Poor's och Fitch. Inga förändringar av bankens rating har skett under året.

Rating	Lång	Kort
Standard & Poor's säkerställda obligationer	AAA	
Standard & Poor's	A-	A-2
Fitch	A	F1

Kapital och kapitaltäckning

Total kapitalrelation i den konsoliderade situationen uppgick till 18,2 (18,4) procent och kärnprimärkapitalrelationen uppgick till 13,9 (13,9) procent. Det internt bedömda kapitalbehovet för den konsoliderade situationen uppgick till 5,0 (4,8) mdkr, att jämföra med kapitalbasen som uppgick till 6,3 (6,2) mdkr.

Total kapitalrelation i Landshypotek Bank uppgick till 19,2 (19,4) procent. Det internt bedömda kapitalbehovet för Landshypotek Bank uppgick till 5,0 (4,8) mdkr, att jämföra med kapitalbasen som uppgick till 6,7 (6,5) mdkr.

I kapitalbedömningen beaktas minimikapitalkravet, kombinerat buffertkrav och Pelare 2-kapitalbehovet. Se not 3 för ytterligare information.

Koncernbidrag

Landshypotek Ekonomisk Förening erhåller koncernbidrag uppgående till 162,4 (157,9) mnkr från Landshypotek Bank, under förutsättning av bolagsstämans godkännande.

Hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagen

Landshypotek Bank har upprättat en hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagen. Landshypotek Banks hållbarhetsrapport innehåller information om bolagets insatser och hållning avseende bankens bidrag till hållbar utveckling, kunder och erbjudande, medarbetare och arbetsmiljö, affärsetik och antikorruption och miljöpåverkan.

Hållbarhetsrapporten finns på sidorna 27-38.

Förslag till vinstdisposition

kr	
Till föreningsstämmans förfogande står följande fritt eget kapital:	
Balanserade vinstmedel	118 055 228
Årets resultat	141 020 577
	259 075 805

Styrelsen föreslår att till föreningsstämmans förfogande medel disponeras på följande sätt:

Som utdelning lämnas motsvarande 8,00 procent på insatser	141 307 818
I ny räkning överföres	117 767 987
	259 075 805

Styrelsen föreslår att utdelningen disponeras så att

- utbetalning av utdelning till medlemskontot sker med totalt 116 mnkr vilket innebär att de medlemmar som har nått insatstaket på 4,00 procent erhåller hela sin utdelning på medlemskontot, medan medlemmar som inte nått insatstaket erhåller 30 procent av utdelningen på medlemskontot
- resterande del av utdelningen, 25 mnkr, tillförs medlemsinsatser i eget kapital

Styrelsens uppfattning är att den föreslagna utdelningen ej hindrar föreningen eller koncernen från att fullgöra sina förpliktelser på kort eller lång sikt, ej heller att fullgöra erforderliga investeringar. Den föreslagna värdeöverföringen kan därmed försvaras med hänsyn till vad som anförs i Lag om Ekonomiska Föreningar 10 kap 3 §.

Styrelsen försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderföreningens ställning och resultat.

mnkr
Svenskt Certifikatsprogram
MTN-program
EMTN-program
Registered Covered Bonds
Förlagslån

Utnyttjat 31 december 2019	Rambelopp	Utnyttjat 31 december 2018
-	10 000	-
42 898	60 000	41 002
16 582	104 982 ¹⁾	16 788
3 571		3 446
1 900		1 900

¹⁾ 10 000 mn euro

Hållbarhetsrapport

För en hållbar utveckling i hela landet	28
Bankens bidrag till hållbar utveckling	28
Kunder och erbjudande	29
Medarbetare som jobbar för hela landet	31
Affärsetik och antikorrupktion	33
Miljö och klimat	34
Svenskt jord- och skogsbruk står sig väl i en klimatkontext	35
Policyer och styrdokument	38
Implementering	38
Organisation	38

För en hållbar utveckling i hela landet

Landshypotek Bank finns till för att människor ska kunna driva företag, förverkliga sina drömmar och leva i hela landet. Genom ett starkt engagemang – bland bankens ägare, kunder, investerare och medarbetare – arbetar banken varje dag för att utveckla vår unika bank. Landshypotek Bank tror på kloka och långsiktiga investeringar som består över generationer. Banken har funnits i över 180 år och planerar för att finnas minst lika länge till.

Bankens bidrag till hållbar utveckling

En levande landsbygd, där jord och skog brukas, skapar tillväxt och jobb. Det skapar förutsättningar till ett utvecklat näringsliv och svensk välfärd i hela landet. En hållbar utveckling för hela landet vilar på förutsättningarna att bo och verka i hela Sverige. Landshypotek Bank möjliggör boende utanför städerna och satsningar i landsbygdsföretagande genom en sund och ansvarsfull kreditgivning. Detta lägger grunden för en framtid både för staden och för landsbygden. Därmed bidrar banken till en hållbar samhällsutveckling; socialt, miljömässigt och ekonomiskt.

2015	Landshypotek Bank deltar i Finansinspektionens kartläggning av Miljö- och hållbarhetsperspektiv i kreditgivning till företag
2016	Landshypotek Bank deltar i branschinitiativet inom Bankföreningen att upprätta <i>Hållbarhetsöversikt för kreditgivning till företag</i> Vd för Landshypotek Bank utser en hållbarhetschef som ingår i bankens ledningsgrupp
2017	Landshypotek Banks första <i>Hållbarhetsöversikt</i> publiceras
2018	Instruktion för hållbarhetsanalys uppdateras Hållbarhetsrapport upprättas och publiceras för första gången Bankens gröna ramverk upprättas och publiceras Landshypotek Bank emitterar en grön säkerställd obligation Landshypotek Bank deltar i Finansinspektionens kartläggning av Miljö- och hållbarhetsperspektiv vid kreditgivning till företag
2019	Investerrapport gröna obligationer upprättas för första gången En andra grön säkerställd obligation emitteras En första analys av bankens utlåningsportföljs påverkan av klimat- och miljörelaterade risker genomförs Banken påbörjar rapportering enligt GHG-protokollet

De gröna näringarna fyller många viktiga funktioner och har stor betydelse för hela landets utveckling. Skogen är ett viktigt led i omställningen till ett fossilfritt samhälle. Skogsråvaran är förnybar, återvinningsbar och biologiskt nedbrytbar. Den kan användas till en rad olika produkter och ersätta fossila alternativ. Den växande skogen binder koldioxid och motverkar klimatförändringar.

Svenska gårdar och svenskt lantbruk håller hög nivå när det gäller djurhållning, miljöanpassning och livsmedelskvalitet. Jordbruket har en stor potential att bidra till minskade koldioxidutsläpp. Att skogs- och jordbruksmark brukas bidrar dessutom till biologisk mångfald, naturvård och en variation i det svenska landskapet.

Att vara hela landets bank innebär också att erbjuda lån till de som vill köpa bostad utanför storstäderna. Sammantaget bidrar Landshypotek Bank och bankens kunder till en levande landsbygd där människor verkar och bor.

Med anledning av ett allt större fokus på hållbarhet både internt och externt har Landshypotek Bank stärkt upp och tydligare strukturerat bankens hållbarhetsarbete sedan 2015. Banken ser positivt på att medvetenheten och intresset generellt sett ökat i bankens omvärld.

Landets medlemsägda bank

Den som lånar till jord och skog blir medlem i Landshypotek Ekonomisk Förening och därmed ägare i Landshypotek Bank. Med cirka 38 000 medlemmar är föreningen en av landets största Kooperationer.

Föreningen har kund- och medlemsnytta som syfte. Ägardirektivet slår fast att Landshypotek Bank ska främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att erbjuda konkurrenskraftig finansiering till jord och skog. Banken ska verka för ett rikare liv i hela landet. Det är en direkt uppgift för att stärka och bidra till samhällets hållbarhet – socialt, ekonomiskt och miljömässigt. I förlängningen innebär detta att banken ska möjliggöra en säker livsmedelsförsörjning, god miljö, välskötta skogar och öppna landskap genom att stärka förutsättningarna för aktiva jord- och skogsbrukare, landsbygdsentreprenörer och boende utanför storstäderna.

Hur banken arbetar för att uppnå ägardirektivet rapporteras löpande av vd till styrelsen i Landshypotek Ekonomisk Förening.

Ägandeformen är en av bankens styrkor. Att lånekunderna också är bankens ägare skapar engagemang, medansvar och långsiktighet. Bankens vinst går tillbaka till medlemmarna och de gröna näringarna eller används inom banken för att utveckla verksamheten. Detta anser vi på Landshypotek Bank ingår i ett modernt och framåtriktat företagande.

Läs mer om Landshypotek Ekonomisk Förening i förenings årsredovisning.

Påverkan i viktiga frågor

Banken har under året engagerat sig och följt utformningen av EU:s direktiv för hållbara investeringar och finanser, mer specifikt hur skogsbruk klassificeras i den underliggande taxonomin. Banken anser att det svenska skogsbruket utgör en grund för hållbara investeringar och har med anledning av detta engagerat sig i remissvar för att värna om dess inkludering. Banken har även publicerat debattinlägg i extern media för att lyfta betydelsen av svenskt skogsbruk utifrån perspektivet hållbara investeringar. Banken följer de fortsatta förhandlingarna gällande utformning och implementering då

detta i förlängningen kan komma att få en påverkan på bankens upplåning. I ett vidare perspektiv anser vi att det svenska skogsbruket måste få långsiktiga spelregler att fortsätta utvecklas och bidra med samhällsnytta, kunskap och innovation – i Sverige och internationellt.

Kunder och erbjudande

Landshypotek Banks kunder

Landshypotek Bank vänder sig till ägare och företagare inom de gröna näringarna, boende på jord- och skogsbruksfastigheter, husägare och sparare. Bankens lånekunder finns främst utanför Sveriges största städer och bankens målgrupper är tydligt definierade. Landshypotek Bank lånar ut till kunder mot säkerhet i jord, skog eller småhus i Sverige. Bankens sparkunder finns i hela landet.

Bland bankens kunder finns en stor del av landets stora produktionslantbruk, många mindre jord- och skogsägare samt bolånekunder sedan banken 2017 breddat kunderbjudandet. Kundernas relationer till banken är av naturliga skäl långa och varar ofta över generationer då jord och skog är kapitalintensiva och långsiktiga verksamheter.

Närhet och nätverk

En av Landshypotek Banks styrkor är närheten till jord- och skogsnäringen. Bankens kundansvariga på kontoren runt om i landet har ofta bakgrund inom de gröna näringarna samtidigt som de kan bank och finansiering. Därtill är organisationen liten och decentraliserad vilket möjliggör nära kundrelationer med korta beslutsvägar. Tillsammans med de förtroendevalda i Landshypotek Ekonomisk Förening finns en mycket stark närvaro, kompetens och engagemang i hela landet.

Sund och hållbar kreditgivning

Landshypotek Bank har sedan 1836 arbetat för att kunna erbjuda sunda och hållbara krediter. Det innebär att bidra till kundernas ekonomiska trygghet, inom ramarna för bankens kreditregelverk. Regelverket syftar till att värna om kundernas finansiella ställning samt att skydda banken och ägarna från kreditförluster.

Banken strävar efter enkelhet, tydlighet och öppenhet i kreditgivningen. Distribution och marknadsföring ska vara ansvarsfull och måttfull. Kunderna ska känna sig trygga med Landshypotek Bank och förstå vad som gäller då de står inför viktiga ekonomiska beslut.

Landshypotek Banks verksamhet har bedömts vara kritisk för Sveriges finansiella system och omfattas av Riksgäldens resolutionsplanering. Därmed bidrar banken även till att säkerställa hela samhällets långsiktiga ekonomiska stabilitet.

Bankens inriktning medför naturliga avgränsningar i kreditgivningen. Bankens finansierar inte vapen, så som klustervapen, personminor, biologiska eller kemiska vapen, inte heller produktion eller distribution av kärnvapen och banken har ingen exponering mot kärnkraft eller kolkraft.

Kreditbedömning med hållbarhetsanalys

Landshypotek Banks kreditbedömning bygger på kundens återbetalningsförmåga. För medelstora företag och alla juridiska personer genomförs alltid en hållbarhetsanalys i kreditbedömningen. Hållbarhetsanalys görs även i särskilda fall om miljörisker kan förekomma eller om det bedöms lämpligt i det enskilda fallet. I en hållbarhetsanalys undersöker bankens kundansvariga om verksamheten är ansluten till ett kvalitetssäkrings-system, om den kontrolleras av tredje part, om egenkontroll genomförs samt resultat av gjorda kontroller.

Om dessa kontroller saknas gör banken en grundligare genomgång. Läs mer om risker och riskhantering generellt i not 2.

Förebyggande obeståndshantering

Banken arbetar aktivt med förebyggande obeståndshantering. Det innebär att banken i ett tidigt skede tar kontakt med de kunder som har eller kan komma att få svårigheter att betala sina räntor och amorteringar. Det är många situationer som kan uppstå i livet som orsakar en förändring i återbetalningsförmågan. Det är därför viktigt för banken att tidigt ta kontakt med kunden och upprätta en individuell plan för att komma ikapp med betalningar. Banken äger hela obeståndprocessen vilket är av stor betydelse för att kunna följa våra kunder oavsett situation. Lyckas banken tidigt identifiera och upprätta en bra dialog leder det ofta till ett bra utfall för både våra kunder och banken.

Placeringar

Bankens likviditetsreserv består av räntebärande värdepapper, antingen säkerställda obligationer med högsta kreditbetyg utgivna av nordiska kreditinstitut eller av värdepapper utgivna av svenska kommuner eller landsting. Banken gör därför bedömningen att det inte finns några väsentliga icke-finansiella risker kopplade till bankens placeringsverksamhet.

En grönare upplåning

Landshypotek Bank tog under 2018 fram ett grönt ramverk för att kunna emittera gröna obligationer. Syftet var bland annat att bidra till en mer hållbar finansmarknad men även för att möta efterfrågan från bankens investerare. Bankens gröna ramverk grundar sig i ett hållbart brukande av skog, förnyelsebar energi och energieffektiva byggnader. Ramverket är i linje med de så kallade Green Bond Principles som har tagits fram av organisationen International Capital Market Association. Ramverket har erhållit en "Dark Green" bedömning från CICERO (Center for International and Environmental Research - lantmästare, agronomer eller liknande kompetens).

I maj 2018 emitterades bankens första gröna säkerställda obligation under det gröna ramverket. Under 2019 har banken emitterat ytterligare en grön säkerställd obligation. Obligationernas likvider finansierar hållbart skogsbruk i sin helhet. Den emitterade volymen uppgår till 8,25 mdkr. Under året har den första investerarrapporten avseende gröna obligationer upprättats och publicerats på bankens hemsida, vilket är ett åtagande som följer av bankens gröna ramverk. Läs den i sin helhet på bankens hemsida under investerarrationer.

Medarbetare som jobbar för hela landet

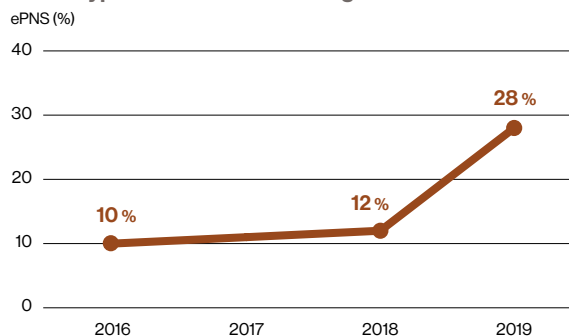
Landshypotek Bank består av 198 (190) medarbetare fördelade på 19 kontor. Många av bankens kundansvariga, de som möter bankens kunder i första ledet, är jägmästare, lantmästare, agronomer eller liknande kompetens utöver att de har bankkompetens. Bankens kundansvariga som arbetar med bolån har SwedSec-licens. Tillsammans jobbar bankens medarbetare för ett rikare liv i hela landet.

Medarbetarskap på vårt sätt

Bankens medarbetare, kultur och engagemang är bankens främsta tillgång. Alla medarbetare har varit med och tagit fram bankens medarbetarprinciper (vidare information i Landshypotek Banks årsredovisning). Medarbetarna är även bankens främsta varumärkesbärare där strävan är att alla medarbetare ska känna arbetsglädje, motivation och stolthet för sin arbetsgivare och sitt dagliga arbete.

Under året har samtliga medarbetare fått möjlighet att svara på en medarbetarundersökning för att fånga engagemang, perspektiv och syn på bankens utveckling. Svarsfrekvensen var 87 procent, vilket är högt och säkerställer att undersökningen ger en god bild av medarbetarnas syn och känsla. I samma undersökning mättes årets eNPS och frågan "Hur sannolikt är det att du skulle kunna rekommendera Landshypotek Bank som arbetsgivare till en vän?" ställdes.

Hur sannolikt är det att du skulle rekommendera Landshypotek Bank som arbetsgivare till en vän?

Grafen visar att sannolikheten för att rekommendera banken som arbetsgivare bland bankens medarbetare har ökat de senaste åren. eNPS (%) är andelen som har svarat 9-10 minus de som svarat 1-6 på en 10-gradig skala där 10 är mest sannolikt. De som svarar 7-8 är neutrala. Under 2017 ställdes frågan men svarsfrekvensen var så pass låg på grund av ett tekniskt fel vid utskicket av medarbetarundersökningen att siffrorna inte är relevanta.

Insikterna från undersökningen utgör grunden för bankens fortsatta utveckling och gemensamma arbete att stärka medarbetarskapet och kulturen som genomsyrar banken.

Liten bank – stort engagemang

Varje anställd utgör cirka en halv procent av banken vilket innebär att varje enskild persons engagemang är av yttersta vikt. Medarbetarna involveras i många projekt och är delaktiga i hur banken utvecklas. Under året har hela banken samlats under två tillfällen för att gemensamt diskutera bankens utvecklingsresa och för att knyta nya kontakter inom banken. Under året har många medarbetare drivit och deltagit i ett flertal dialoger i samband med ett större förändringsarbete inom organisationen.

Kompetens och utveckling

Banken tänker brett när det gäller medarbetarnas kompetens och utveckling. Varje chef ska regelbundet ha enskilda avstämningar med sina medarbetare för att gemensamt hantera och utveckla arbetsgruppens och individens arbete, och för att bygga och bredda medarbetarens kompetens på längre sikt. Samtalen utgår från bankens medarbetarprinciper. Vid sidan av utveckling i den befintliga rollen kan det handla om att medverka i olika projekt, att själv hålla utbildning för kollegor, att byta avdelning för en tid eller att gå en formell utbildning. Banken har ett stående utbildningsutbud där vissa kurser är obligatoriska, till exempel kreditutbildning för bankens kundansvariga samt årlig penningtvättsutbildning för samtliga. Se tabell nedan för sammanställning.

Under namnet "Kunskap på lunchen" får bankens medarbetare möjlighet att dela med sig av sina kunskaper samtidigt som kollegorna får möjlighet att bredda sin kompetens. Under året har sex luncher genomförts av bankens medarbetare: externa regelverk och myndighetskrav, digital marknadsföring och närvaro, växtodling, säkerställda obligationer, skogsbruk samt kapitaltäckning.

Villkor och rättigheter på jobbet

Landshypotek Bank strävar efter att vara en omtyckt och bra arbetsplats, både vad gäller anställningsvillkor och arbetsmiljö. Medarbetarna erbjuds bland annat tillgång till en förmånsportal, lån till bra villkor och subventionerade luncher. Banken har kollektivavtal med Finansförbundet och SACO. De två fackliga organisationerna har tillsatt varsin ordinarie representant i bankens styrelse.

Banken eftersträvar en sund och rättvis lönesättning oavsett bakgrund eller kön. Banken följer lagstiftningen på området som innebär att banken årligen gör en genomgång av löneläget inom organisation i syfte att identifiera, åtgärda och förhindra osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män. Analysen visar att lönesättningen ser bra ut och att inga osakliga löneskillnader mellan könen förekommer.

ILO:s kärnkonventioner

gäller för bankens verksamhet:

Mänskliga rättigheter respekteras alltid och banken följer den lagstiftning som gäller för verksamheten. Arbetsrätten förutsätter att anställning är frivilligt och att diskriminering, trakasserier och barnarbete inte får förekomma. Lön betalas direkt till den anställda och eventuell övertid ska alltid kompenseras. Bankens anställda har rätt till föreningsfrihet och kollektiva förhandlingar respekteras. Banken följer nationella miljökrav. Verksamheten ska skötas med hög moral och etik för en sund affärs-mässighet. All form av korruption, utpressning och mutor är oacceptabelt.

	Antal medarbetare som gått utbildningen		
	2019	2018	2017
GDPR-utbildning	44 (nyanställda och konsulter)	Samtliga	-
Kreditutbildning	-	75	72
Penningtvättsutbildning (årlig)	99,5 % ¹⁾	Samtliga	Samtliga
SwedSec-licensiering (medarbetare med aktiv licensiering)	64	52	26
Utbildning kreditberedningssystem och process (ny)	93	-	-
Utökad kreditutbildning	21	51	35
Värderingsutbildning	-	77	-

Med anledning av implementering av ett nytt kreditberedningssystem utgick "Kreditutbildning" detta år med företräde för den obligatoriska utbildningen i det nya kreditberedningssystemet samt uppdaterat kreditregelverk för samtliga medarbetare som arbetar med kreditberedning på banken.

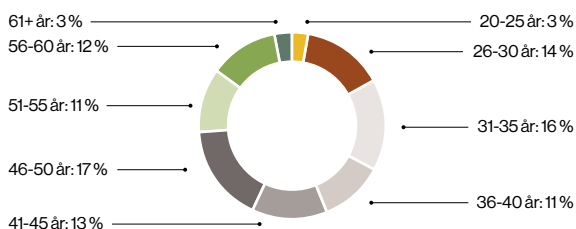
¹⁾ En medarbetare som slutade i början av januari 2020 fullföljde inte utbildningen.

Flera faktorer bidrar till bankens gemensamma miljö, allas prestation och välbefinnande. Varje chef och medarbetare bidrar dagligen i sitt sätt att vara och uppträda till att skapa och utveckla ett gott arbetsklimate. Utöver detta finns Arbetsmiljörådet som ska verka för en god arbetsmiljö och att arbetsmiljöarbetet på banken följs upp. Rådet består av företrädare för arbetsgivaren och fackförbunden, skyddsombud och bankens säkerhetschef. Medarbetarna har även tillgång till ett frikostigt friskvårdsbidrag och hälsoundersökningar.

Banken menar att jämställda och mångfaldiga grupper stärker arbetet och resultaten. Banken prioriterar att skapa utrymme för olika perspektiv, jämna ut köns-, ålder- och erfarenhetsfördelningen i snedfördelade arbetsgrupper och säkra att ingen diskrimineras eller behandlas illa på annat sätt.

Åldersfördelning

Fördelningen baseras på totalt antal anställda per 31 december 2019

Åldersfördelning på banken är spridd. Uppdelningen visar att åldersintervallet 46-50 år (41-45 år) är det mest förekommande intervallet bland bankens medarbetare. Totalt återfinns en sjättedel inom det intervallet samtidigt som det yngsta respektive äldsta intervallen (20-25 samt 61+) är de minst förekommande.

Könsfördelning i procent, kvinnor/män

Antal baseras på totalt antal anställda per 31 december 2019

Fördelningen mellan kvinnor och män totalt är jämn på banken. Totalt var fördelningen i procent per den 31 december 2019 51/49 (50/50) mellan kvinnor och män, 33/67 (40/60) bland chefer, 13/87 (33/67) i ledningen och 33/67 (50/50) i styrelsen. Fördelningen lever inte upp till önskad målbild bland chefer, ledning och styrelse. Verksamheten är medveten om denna snedfördelning och arbetar aktivt med att åstadkomma en förändring särskilt vid nyrekryteringar.

Affärsetik och antikorruption

Landshypotek Bank eftersträvar hög riskmedvetenhet och lågt risktagande. Denna hållning visas i att banken i huvudsak lånar ut mot pant i fast egendom och fokuserar på bottenlån till jord, skog och småhus. Läs mer om bankens kreditgivning i not 2.

Etiskt och korrekt agerande

Respekt för mänskliga rättigheter är grundläggande för att bedriva en sund och hållbar verksamhet och något som banken aldrig frångår vare sig i den egna verksamheten eller i relation till kunder, leverantörer eller andra affärspartners. Mot bakgrund av den verksamhet banken bedriver och de krav banken ställer på leverantörer och affärspartners har banken i dess analys bedömt att det inte finns några väsentliga risker kopplade till mänskliga rättigheter.

Korrekt agerande och objektivitet är viktigt i alla bankens affärsförbindelser. Bankens och medarbetarnas omfattande engagemang i de gröna näringarna är en styrka men medför också risker. Därför finns en strukturerad process för godkännande och uppföljning av bisysslor. Om risk för jäv eller annan intressekonflikt föreligger ska ärendet ifråga överlämnas till en annan anställd. Medarbetarnas bisysslor anmäls och följs upp årligen.

Förebyggande av finansiell brottslighet

Penningtvätt och finansiering av terrorism utgör allvarliga hot mot samhället i Sverige och övriga världen. Banken tolererar inte och ska inte medverka till penningtvätt eller finansiering av terrorism. Banken vidtar alla rimliga åtgärder för att förhindra att banken utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Styrelse och vd är ytterst ansvariga för att verksamheten vidtar nödvändiga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, att bankens interna regler uppfyller externa lagkrav samt att dessa regler är ändamålsenliga, väl implementerade och efterlevda i verksamheten. Banken har för dess organisation mot penningtvätt och finansiering av terrorism utsett följande roller och funktioner: Särskilt utsedd befattningshavare, Centralt funktionsansvarig, operativt AML-ansvarig funktion och Oberoende granskningsfunktion (funktionen utförs inom banken av internrevisionen). Banken har även inrättat ett särskilt AML-forum inom styrelsen. Läs mer om Landshypotek Banks risker och riskhantering generellt i not 2.

Hantering och intern regelefterlevnad

Landshypotek Banks etikkpolicy slår fast att verksamheten ska präglas av sunda värderingar och professionalitet; att kundernas, medarbetarnas och ägarens

intressen på övergripande nivå ska beaktas i alla beslut samt att externa och interna regler alltid ska följas.

Bankens policy för intressekonflikter reglerar även insideraffärer samt gåvor, belöningar och andra förmåner. Här finns också vägledning i svåra situationer.

Affärsetik ingår i olika utbildningar för medarbetare, bland annat i introduktionsutbildning för nyanställda. Om en medarbetare är osäker på hur etikpolicyen ska tillämpas ska i första hand närmaste chef kontaktas. Utöver detta kan bankens compliancefunktion kontaktas för råd och stöd. Slutligen har banken en process för visselblåsning. Den som misstänker allvarliga missförhållanden kan anonymt använda bankens visselblåsningstjänst.

Landshypotek Bank har även ett incidentrapporterings-system för avvikelser från interna eller externa krav och regler.

Under året har banken gått över till att använda WhistleB som leverantör av visselblåsningstjänsten.

Leverantörer och affärspartners

Banken har utlagd verksamhet främst inom IT-området. Som stöd i bankens utläggning, inköp och uppföljning har banken ett antal styrdokument som ställer upp krav på bankens uppdragsavtal. Banken omfattas även av Finansinspektionens krav på uppdragsavtal som anges i FFFS 2014:1. Banken följer löpande upp leverantörernas verksamhet, vilket även innefattar ett ESG-perspektiv. All IT-utrustning som köps in av banken är TCO-certifierad (fasta telefoner omfattas inte då det inte finns miljöklassning av telefoner). TCO-certifieringen innebär att hållbarhetskrav ställs vilket bland annat driver socialt och miljömässigt ansvarstagande under produktens livscykel. Kraven går längre än industristandarder och lagstiftning vilket driver utvecklingen av hållbara IT-produkter.

Miljö och klimat

Landshypotek Banks främsta inverkan på miljön är i kundledet. Bankens kärnverksamhet är finansiering av jord- och skogsnäringarna i Sverige. Många av bankens kärnkunder bedriver verksamheter som påverkar och påverkas av klimatet och miljön. Klimatförändringar kan ha en direkt och indirekt påverkan på kundernas verksamheter och därmed även på bankens kreditrisk.

Då bankens kärnkunder bedriver verksamhet inom jord och skog kan kundernas påverkan på miljön vara både positiv och negativ. Jord och skog reducerar koldioxid

i atmosfären, bidrar till biologisk mångfald, förnyelsebara råvaror och livsmedel. För detta krävs insatsvaror som kan ha negativ påverkan på miljön till exempel kväveläckage från åkrar, ammoniakavgång från gödsel och växtskyddsmedel i livsmedelsproduktionen. Med anledning av detta genomför banken hållbarhetsanalyser för att identifiera miljörisker i kreditbedömningen av dess kunder, se ovan.

Klimat- och miljörelaterade risker och möjligheter inom ramen för TCFD:s rekommendationer

Landshypotek Bank har under 2019 identifierat klimat- och miljörelaterade risker och möjligheter för att kartlägga och se dessas påverkan på bankens kreditrisk på kort och lång sikt. De risker och möjligheter som har identifierats har primärt påverkan på bankens kreditrisk mot jord och skog, vilket även är det segment som banken har sin absolut största exponering mot. I ett första steg har banken belyst de fysiska risker och möjligheter som banken påverkas av i sin omgivning.

Övergripande: Landshypotek Bank finansierar företagande och boende på småhus- och lantbruksfastigheter. Jordbruket är en av de samhällssektorer som tydligast påverkas av ett förändrat klimat. Växtodling och djurhållning behöver ständigt anpassas till dess omgivning. På samma sätt behöver riskerna och möjligheterna med ett förändrat klimat prägla och genomsyra hela banken.

Styrning: Klimatförändringars risker och möjligheter på bankens verksamhet idag och i framtiden är ständigt aktuellt för bankens kunder. På samma sätt är det ett naturligt inslag i bankens styrning och verksamhet. Med ett fokus på och medvetenhet om dessa risker och möjligheter stärks bankens ställning.

Strategi: Banken finansierar jordbruk, skogsbruk och boende i hus som bygger på långa kundrelationer. Majoriteten av bankens utlåning finansierar lantbruk - en samhällssektor som tydligt påverkas av klimatförändringarna. Banken vill vara en del av lösningen och bidra med finansieringslösningar för att ställa om och anpassa lantbruket till förändrade förhållanden men även göra det mer hållbart. Förändringar som kräver investeringar i anläggningar, mark och nya energilösningar vilket banken ser som utvecklingsmöjligheter.

Riskhantering: Banken har under året påbörjat arbetet att kartlägga riskerna kopplade till klimatförändringar vilka kan kategoriseras i: fysiska risker (akuta och systematiska) och omställningsrisker kopplade till bankens

Svenskt jord- och skogsbruk står sig väl i en klimatkontext

Svenskt jord- och skogsbruk står sig i en klimatkontext relativt väl ur ett globalt perspektiv. Den främsta orsaken är en god naturlig tillgång på vatten. Tillgången på vatten är den stora utmaningen i andra delar av världen när klimatet blir varmare, vilket markant försvårar odling. Sannolikt kommer vi att få ett varmare klimat med mer nederbörd i Sverige. Nederbörden kan komma att variera mellan vintern och sommaren med mer nederbörd under vinterhalvåret. Detta scenario kommer att resultera i torrare somrar med en ökad avdunstning som en naturlig följd. Ett förändrat klimat kommer att resultera i att extremt väder som skyfall, översvämningar och långa torrperioder bli ett vanligare inslag. Samtidigt kommer växtsäsongen att bli längre, vilket kan möjliggöra fler och större skördar. Detta skapar även utrymme för djur att gå ute längre och beta.

Svenskt jordbruk producerar livsmedel med en relativt låg belastning på klimatet. Vad gäller nötkött och ägg är Sverige bäst i klassen inom EU; inom mjölkproduktion är Sverige näst bäst på att leverera mjölk med lågt klimatavtryck. Vad gäller gris- och kycklingproduktion är utsläppen något lägre än medeltalet i EU. Svensk växtodling kännetecknas av en hög produktivitet i form av en hög avkastning per hektar och per tillfört kilogram

växtnäring (kväve). Sverige har dock en potential att höja avkastningen och totalskördarna utan att ny mark behöver tas i anspråk (undvika avskogning), vilket är en av de främsta klimatpåverkande faktorerna som svenskars livsmedelskonsumtion orsakar utomlands.

Sverige har ett naturligt klimat med kyligare vintrar som ger ett generellt sett lägre tryck från olika skadegörare. Rubbas detta kan det få negativa konsekvenser på svenskt jordbruk med fler angrepp från insekter och svampar. Vintern med dess tillhörande tjäle skapar en naturlig växtpaus för odlade grödor men även ogräs. Brist på skyddande snötäcke ökar riskerna för frostsador samtidigt som mildare vintrar kan leda till mindre skador på övervintrande grödor.

Förväntade ökade nederbördsmängder och avsaknad av tjäle under vintern kan leda till vattenmättad jord. Det skulle göra det svårare att tillträda åkern med tunga maskiner, vilket i så fall försvårar för den tidigare lagda växtsäsongen. Däremot vad gäller höstsådda grödor, som höstvetete och höstraps, skulle dessa kunna gynnas av det förändrade nederbördsmönstret.

Examensarbete om koldioxidavtryck från bankens utlåningsportfölj

Landshypotek Bank tog under 2019 in en uppsatspraktikant från Kungliga Tekniska Högskolan för att undersöka koldioxidavtrycket från huvuddelen av bankens utlåningsportfölj. Uppsatsen hade som syfte att på ett djupare plan granska bankens roll i en mer klimatneutral ekonomi. För att uppfylla detta syfte innehöll uppsatsen beräkningar av koldioxidavtrycket från underliggande säkerheter till bankens utlåning mot jord och skog. Beräkningsmetoden som användes grundades på IPCC:s riktlinjer för utsläppsinventering och inkluderade endast koldioxidutsläpp och upptag kopplat till markanvändning. Det undersökta koldioxidavtrycket från bankens utlåning mot jord och skog analyserades genom en känslighetsanalys för att vidare kunna förstå bankens roll i en mer fossilfri ekonomi. Resultaten från studien visade att koldioxidavtrycket från utlåningen mot jord och skog har ett större upptag av koldioxid än utsläpp när det kommer till markanvändningen av underliggande säkerheter. Studien visade även att det beräknade koldioxidavtrycket är väldigt beroende av antaganden och avgränsningar vilket gör att resultatets jämförbarhet kan vara svårt att fastställa. Det kunde dock konstateras att skogen i bankens utlåningsportfölj gör en stor klimatnytta genom att binda stora mängder koldioxid.

utlåning. De största riskerna för banken kommer att vara fysiska risker i de säkerheter som ställts till banken och där kunderna bedriver sin verksamhet, det vill säga jord- och skogsbruksfastigheter.

Mål och mätetal: Bankens direkta miljöpåverkan mäts och ska minska över tid (se avsnitt Bankens egen miljöpåverkan).

SMHI har på uppdrag av banken påbörjat en identifiering och analys över de fysiska risker och klimatindikatorer som är mest relevanta för jord- och skogsbruket och därmed även för banken. I analysen används två scenarier; RCP 4.5 och RCP 8.5 enligt FN:s klimatpanel IPCC. De indikatorer som SMHI bedömer som mest relevant för jord- och skogsbruket är: temperatur, växtsäsongens längd, värmebölja, nederbörd, total 10-årstillrinning, markfuktighet, snötäcke, havsvattenstånd, brandrisk och byvind. Resultatet från analysen kommer att publiceras under 2020 och ingå i nästa års hållbarhetsrapport.

Exempel på klimatrelaterade risker och möjligheter jordbruk: Försämrade skördar med anledning av minskad eller ökad nederbörd, minskad produktion till följd av torka och översvämningar, skadeangrepp på växter och spridning av sjukdom som följd av ett varmare klimat, ökad värmestress hos djur och växter som följd av ihållande högtryck samt en ökad konkurrens mellan odlade växter och ogräs. Världsmarknadspriser på jordbruks- och insatsvaror kommer sannolikt att fluktuera kraftigt som en effekt av ökad frekvens och intensitet gällande naturolyckor - nationellt och globalt.

Ett varmare klimat ger en längre växtsäsong med högre och/eller fler skördar. Växt- och klimatzoner förflyttas vilket skapar utrymme för fler odlingsalternativ.

Exempel på klimatrelaterade risker och möjligheter skogsbruk: Ett varmare klimat leder till längre växtsäsong och en ökad tillväxt i skogen. Växt- och klimatzoner förskjuts vilket påverkar val av trädslag i skogsbruket och gör att nya arter skapar nya konkurrensförhållanden. Risken för bränder kommer att öka framför allt i södra Sverige. Ett varmare klimat ger skadedjur och skadeinsekter bättre förutsättningar. Mildra vintrar och avsaknad av tjäle försvårar skogsbruket och risken för körskadorna ökar.

Särskild kontroll avseende kustfastigheter

Banken har inom ramen för kartläggningen av klimat- och miljörelaterade risker identifierat kustnära fastigheter som utgör säkerhet för bankens kreditportfölj mot jord och skog. En exponering mot kust innebär en förhöjd risk av båda akuta (översvämning) och systematiska (höjda havsnivåer) risker för banken då det kan påverka fastighetsvärdet och framtida återbetalningsförmågan. De underliggande fastigheterna har kontrollerats med slagningar i Lantmäteriets register och SMHI:s kartfunktion för framtida havsnivåer baserade på IPCC:s klimatscenarier (2050 och 2100). Effekterna av det globala medelvattenståndet har störst påverkan på havsnivån i södra Sverige där landhöjningen inte kompenserar för höjda havsnivåer. Kontrollen visar att 2 procent av bankens totala exponering är mot kustnära jord- och skogsfastigheter som kan komma att påverkas i någon utsträckning av högre havsnivåer.

Bankens egen miljöpåverkan

Landshypotek Banks direkta miljöpåverkan är begränsad och härrör främst från bankens lokaler och tjänsteresor. I och med att bankens kunder och 19 kontor är spridda i hela landet kräver verksamheten en hel del resor. För möten och kommunikation internt är telefon och video förstahandsvalet. Bankens riktlinjer för resor innefattar miljöhänsyn. Överlag prioriterar banken tåg men många av kunderna kan inte nås på annat sätt än med bil. Banken har under 2019 för första gången beräknat verksamhetens påverkan på dess omgivning enligt GHG-protokollet. För att se förändring över tid har data för tre år samlats in.

Emissioner uppdelade på scope

Emissioner ton CO ₂ e	2019	2018	2017
Scope 1	0	0	0
Scope 2	63,9	76,1	84,8
Scope 3	67,1	118,1	156,8
Totalt	131,1	194,1	241,6

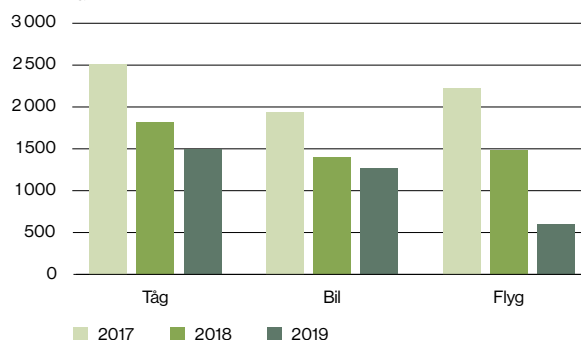
Bankens direkta miljöpåverkan har minskat med 32 procent jämfört med föregående år vilket främst är drivet av färre tjänsteresor (se diagram Resor i tjänst). Utsläppsskällor som ingår i beräkningarna är: fjärrvärme, fjärrkyla och elförbrukning i kontorslokalerna (scope 2) samt tjänsteresor med tåg, bil och flyg (scope 3). Beräkningarna för scope 2 bygger på verklig data från leverantörer avseende förbrukning på kontoret i Stockholm. Förbrukning per FTE i Stockholm, tillika bankens största kontor, ligger till grund för beräkningen för bankens övriga kontor. För beräkningarna avseende el används Nordisk residualmix (2018) på hela förbrukningen även om gröna elavtal finns på ett flertal kontor. 2018 års residualmix används som emissionsfaktor för 2019 då årets faktor publiceras efter upprättandet av denna rapport. Siffrorna kommer att uppdateras med rätt emissionsfaktor till nästa års uppföljning.

Beräkningarna för scope 3 bygger på verklig data från bankens reseleverantör och anställdas milersättningar för tjänsteresor med bil. I scope 3 ingår inte resor i samband med bankens årliga vinterträff då dessa bokas av annan leverantör. 2019 års resor med flyg till och från vinterträffen i Åre klimatkompenserades. Scope 1 är noll då banken inte har någon tillverkning eller äger fordon.

Resor i tjänst

km/FTE/år

Tjänsteresor per km per FTE och år har under de tre senaste åren minskat, där flyget står för den största minskningen.

Landshypotek Bank fokuserar på tillväxt genom digitala kanaler. Det är gynnsamt ur ett miljöperspektiv samtidigt som det är effektivt för att möta kundernas förändrade krav och förväntningar. Bankens sparerbjudande är digitalt och sedan 2017 erbjuder banken även bolån till hus med en helt digital låneansökan. Under året har banken även lanserat en digital låneansökan för nya och befintliga kunder inom jord och skog.

Nästa steg

Banken planerar att fortsätta arbetet med klimat- och miljörelaterade risker under 2020 och målsättningen är att inkludera riskerna i den dagliga verksamheten bland annat genom bankens kreditgivning. En uppföljning av den intressentanalys som genomfördes 2018 kommer att göras för säkerställa att banken arbetar efter och för bankens intressenters förväntningar och krav.

Policyer och styrdokument

Bankens viktigaste hållbarhetsrelaterade styrdokument är:

Övergripande

- Hållbarhetspolicy

Generell företagsstyrning och etik

- Etikpolicy
- Insiderpolicy
- Policy för intressekonflikter
- Policy för regelefterlevnad
- Policy mot penningtvätt och finansiering av terrorism
- Ägardirektiv

Sund kreditgivning och affär

- Arbetsordning kommitté gröna obligationer
- Instruktion för hållbarhetsanalys
- Kreditpolicy
- Riktlinje kreditgivning
- Riktlinje för kundkännedom
- Värderingspolicy

Arbetsmiljö, medarbetarengagemang och socialt ansvar

- Ersättningspolicy
- HR-policy
- Policy för mångfald i styrelsen
- Riktlinje för utlagd verksamhet
- Riktlinje kring Landshypotek Banks arbetsmiljöarbete

Implementering

Landshypotek Banks policyer är fastställda av styrelsen. Varje chef i banken har ansvar för att alla regler och riktlinjer implementeras och beaktas i den dagliga verksamheten.

Hållbarhetsrelaterade frågor, särskilt affärsetik och anti-korruption, ingår i olika internutbildningar och gällande styrdokument finns tillgängliga för alla medarbetare. Styrdokumentet revideras årligen för att säkerställa att de möter omvärldens krav och förväntningar.

Landshypotek Banks risk- och complianceforum består av representanter från bankens affärsverksamhet och processansvariga personer avseende penningtvätt och finansiering av terrorism samt in- och utlåning. Forumet är en första kontaktpunkt för risk- och compliancefrågor. Det driver och stödjer uppdatering samt implementering av gällande styrdokument.

Organisation

Vd ansvarar för Landshypotek Banks insatser och resultat inom hållbarhet. Bankens hållbarhetschef, som ingår i bankens ledning, ansvarar för det löpande arbetet med hållbarhetsfrågor. Även HR-chefen är en viktig del i arbetet kring hållbarhetsfrågor.

Föreningsstyrning

Föreningsstyrning i Landshypotek Ekonomisk Förening	40
Ägarens styrning	40
Stadgar	40
Koden för styrning av lantbrukskooperativa föreningar	40
Regionmöten	40
Föreningsstämman	40
Valberedningen	40
Revisorer	40
Föreningsråd	41
Styrelsen och dess arbetsformer	41
Föreningschef	41
Information om ersättningssystem	41
Koncernens interna kontrollmiljö	41
Första försvarslinjen – affärsverksamheten	41
Andra försvarslinjen – oberoende kontrollfunktioner	42
Tredje försvarslinjen – internrevision	42
Intern kontroll avseende finansiell rapportering	42
Styrelseledamöter	43
Ledande befattningshavare	44

Föreningsstyrning i Landshypotek Ekonomisk Förening

Föreningsstyrningen är ett viktigt stöd i föreningens strävan att skapa värde för sina intressenter och för styrelsens effektiva styrning och kontroll av verksamheten.

Ägarens styrning

Landshypotek Ekonomisk Förening ägs av 38 000 medlemmar. Samtliga medlemmar är låntagare i Landshypotek Bank och har medlemsinsatser i föreningen. Som ägare får man del av föreningens överskott genom utdelning på medlemsinsatserna.

Ägarnas styrning av föreningen sker genom regionmöten, föreningsstämman och styrelsen i enlighet med föreningslagen, stadgarna, koden för styrning av lantbrukskooperativa föreningar och föreningsföretag samt antagna policyer, riktlinjer och instruktioner.

Föreningen har tidigare beslutat om en helt ny föreningsstyrning med syfte att stärka föreningen såväl som ägare av Landshypotek Bank som medlemsorganisation och föreningen har därefter fortsatt arbetet med att förstärka och förbättra föreningsstyrningen.

Landshypotek Ekonomisk Förening äger Landshypotek Bank där all affärsverksamhet bedrivs, se även bolagsstyrningsrapport i årsredovisningen för Landshypotek Bank.

Stadgar

Föreningens stadgar antogs senast den 27 april 2017. Stadgarna reglerar bland annat föreningens ändamål. Det huvudsakliga ändamålet är att genom dotterbolaget Landshypotek Bank främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att säkerställa att ägare och arrendatorer till jord- och skogsbruksfastigheter får en konkurrenskraftig finansiering för sitt företagande. I stadgarna finns även regler kring insatsskyldigheten samt vem som kan tillsättas som styrelseledamot.

Koden för styrning av lantbrukskooperativa föreningar

Föreningsstämman antog 2006 den av Lantbrukarnas Riksförbund utarbetade Koden för styrning av lantbrukskooperativa föreningar och föreningsföretag med någon mindre avvikelse.

Regionmöten

Föreningens verksamhetsområde är indelat i elva regioner. Vid ordinarie regionmöte har varje röstberättigad medlem hänförlig till regionen en röst. På regionmötet sker bland annat val av regionstyrelseledamöter, fullmäktige till föreningsstämman och valberedning.

Föreningsstämman

De 43 på regionmötena utsedda fullmäktige utgör föreningsstämman. Stämman utser styrelse och revisorer samt beslutar om arvoden. Stämman fastställer också resultat- och balansräkning samt tar ställning till frågan om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna. Information inför och protokoll från föreningsstämman återfinns på Landshypoteks hemsida. Ordinarie föreningsstämman hölls den 7 maj 2019.

Valberedningen

Valberedningen är föreningsstämmans organ med huvuduppgift att bereda föreningsstämmans beslut i val- och arvodesfrågor. Valberedningen utvärderar styrelsens arbete inför ordinarie föreningsstämman. Valberedningen ska utgöras av 4-7 ledamöter.

Sammansättningen av valberedningen inför styrelsevalet ska tillkännages senast sex månader före ordinarie stämman. Ledamöterna anges på Landshypoteks hemsida. På föreningsstämman 2019 valdes Rickard Axdorff, Peter Borring, Christina Dahl, Christina Forsgren, Ann-Britt Karlsson (ordförande) samt Sören Kihlberg. Mandatperioden för valberedningen sträcker sig till och med nästa ordinarie föreningsstämman.

Revisorer

Föreningsstämman utser externa revisorer i föreningen varav minst en revisor ska vara auktoriserad. Mandatperioden för de stämموvalda revisorerna är ett år. Föreningsstämman 2019 utsåg Öhrlings PricewaterhouseCooper AB (PwC) som auktoriserat revisionsbolag. Huvudansvarig revisor är auktoriserade revisorn Helena Kaiser de Carolis och som förtroendevald revisor omvaldes Helena Löthgren och Carl-Olov Holmström.

Föreningsråd

Föreningsrådet är föreningens rådgivande organ med huvudsakligt syfte att möjliggöra en effektiv dialog mellan regionalt förtroendevalda och styrelse. Föreningsrådet består av två ledamöter från varje region. Regionstyrelserna utser inom sig, på konstituerande styrelsemöte, två ledamöter per region. Mandattiden är ett år. Det har under 2019 varit två föreningsråd, ett i mars och ett i september.

Styrelsen och dess arbetsformer

Enligt stadgarna ska styrelsen bestå av lägst sex och högst tolv ledamöter. Styrelsen väljs årligen på föreningsstämman för tiden till och med nästa ordinarie föreningsstämma. Styrelsen består av sju ledamöter, en av dem är också styrelseledamot i Landshypotek Bank. Styrelseledamöterna i Landshypotek Ekonomisk Förening efter föreningsstämman 2019 och som per den 13 mars 2020 var ledamöter framgår av sid 43. Styrelsens övergripande uppgift är att för medlemmarnas räkning förvalta föreningens angelägenheter. Styrelsens arbete följer den arbetsordning som årligen fastställs på det konstituerande styrelsemötet. En utvärdering av styrelsens arbete genomförs årligen och presenteras för styrelsen och valberedningen.

Ledamöter	Styrelsemöten
Marie André ¹⁾	3/8
Erik A Eriksson	7/8
Hans Heuman	8/8
Per-Olof Hilmér	8/8
Paul Isaksson ²⁾	4/8
Kristin Johansson	8/8
Rickard Klingberg ³⁾	4/8
Claes Mattson	8/8
Lars-Johan Merin	8/8

¹⁾ Valdes som ledamot på stämman den 7 maj 2019, vilket innebär närvaro på 3 av 4 möten sedan dess.

²⁾ Avgick som ledamot på stämman den 7 maj 2019.

³⁾ Valdes som ledamot på stämman den 7 maj 2019, vilket innebär närvaro på samtliga möten sedan dess.

Föreningschef

Föreningschefen och tillika medlemschef har till ansvar att tillse att styrelsens beslut verkställs samt att rapportera föreningens verksamhet till styrelsen. Till stöd

för föreningschefen har en exekutiv grupp utsetts som består av vd, ekonomi- och finanschef, chefsjurist och hållbarhetschef, chef för marknad, kommunikation och HR och affärschefer i Landshypotek Bank.

Information om ersättningssystem

Information om ersättning till styrelsen och ledande befattningshavare framgår av not 7.

Koncernens interna kontrollmiljö

Basen för den interna styrningen och kontrollen utgörs av Landshypotekskoncernens kontrollmiljö i form av organisationsstruktur, besluts- och rapporteringsvägar, befogenheter och ansvar. Genom interna policyer, riktlinjer och instruktioner fastställs ramarna för hur verksamheten ska bedrivas. Den löpande affärsverksamheten har ett eget ansvar att följa dessa. Affärsverksamheten ansvarar även för sin egen riskhantering och för att utföra egenkontroller av sin verksamhet. Landshypotek strävar efter att en sund riskkultur ska prägla all verksamhet.

För att säkerställa ändamålsenlig riskhantering – identifiera, analysera, åtgärda, bevaka och rapportera risk – och intern kontroll är ansvarsfördelningen mellan olika funktioner baserad på principen om tre försvarslinjer.

Modellen skiljer mellan funktioner som ansvarar för risk och regelefterlevnad (första försvarslinjen), funktioner för övervakning och kontroll (andra försvarslinjen) och funktioner för oberoende granskning (tredje försvarslinjen).

Första försvarslinjen – affärsverksamheten

En central princip är att linjeorganisationen i ett första led bär ansvaret för intern kontroll och riskhantering. Därmed ligger ansvaret för egenkontroller där risken har sitt ursprung. Detta innebär att varje medarbetare är ansvarig för att hantera riskerna inom det egna ansvarsområdet. Som sådan omfattar intern kontroll och riskhantering samtliga medarbetare.

Andra försvarslinjen – oberoende kontrollfunktioner

Riskorganisationen och compliance är oberoende kontrollfunktioner och utgör den andra försvarslinjen. Dessa funktioner övervakar affärsområdenas riskhantering och regelefterlevnad. Andra försvarslinjen upprätthåller principer och ramverk för första linjens

riskhantering samt validerar första linjens metoder och modeller för riskmätning och kontroll.

Riskorganisationen

Riskorganisationen ansvarar för strukturerad och systematisk mätning, kontroll, analys och kontinuerlig rapportering av bankens samtliga väsentliga risker. Riskorganisationen ansvarar även för att bland annat regelbundet genomföra relevanta stresstester av för banken väsentliga risker och genomföra fördjupade riskanalyser inom ett eller flera riskområden där det kan föreligga förhöjda risker. Arbetet bedrivs utifrån en av bankstyrelsens beslutade policy som beskriver dess ansvarsområde samt en årsplan. Riskorganisationen är oberoende från affärsverksamheten. Riskchefen rapporterar direkt till vd och styrelsen.

Compliance

Compliance ansvarar för att ge råd och stöd till vd och medarbetare för att säkerställa att bankens verksamhet bedrivs enligt de regelverk som styr den tillståndspliktiga verksamheten samt identifierar och rapporterar compliancerisker. Arbetet bedrivs utifrån en av bankstyrelsens beslutade policy som beskriver dess ansvarsområde samt en årsplan. Compliance-avdelningen är oberoende från affärsverksamheten. Chef compliance rapporterar direkt till vd och bankstyrelsen.

Tredje försvarslinjen – internrevision

Den tredje försvarslinjen, internrevisionen, utvärderar bankens samlade hantering av risk och regelefterlevnad och granskar såväl första som andra försvarslinjens arbete.

Internrevision syftar till att granska och utvärdera den interna styrningen och kontrollen samt att ge en bild av hur väl processer och rutiner bidrar till verksamhetens uppsatta mål. Detta inkluderar inte minst att utvärdera effektiviteten i riskhanteringsarbetet samt kontrollfunktionens arbete. Internrevisionens granskningsinsatser sker i enlighet med en av styrelsen beslutad policy som beskriver dess ansvarsområden samt en årsplan. Bankens internrevision har under 2019 utförts av Deloitte AB.

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Landshypotek Banks ekonomiavdelning ansvarar för att hantera den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen så att korrekt information når externa intressenter. Detta innefattar arbete såsom löpande bokföring, bokslut, externrapportering och deklarationer. Vidare ska ekonomiavdelningen proaktivt bidra i beslutsfattande och bolagsstyrning genom ekonomiska uppföljningar, prognoser och konsekvensanalyser.

Styrelsen erhåller månadsvisa ekonomiska rapporter utöver rapportering på varje styrelsemöte. Även finansavdelningens middle office har en roll i den interna kontrollen av den finansiella rapporteringen, till följd av sitt ansvar för förvaltning av finanssystemet och värdering av finansiella instrument. Middle office ska kontinuerligt utvärdera bankens värderingsmetod och se till att den följer marknadspraxis, interna riktlinjer, interna policydokument samt externa regelverk för redovisning och kapitaltäckning.

Därutöver har internrevision till uppgift att granska och utvärdera tillförlitligheten i den finansiella rapporteringen.

Styrelsens åtgärder för att följa upp den interna kontrollen avseende finansiell rapportering sker bland annat genom styrelsens uppföljning av bankens ekonomi och resultat. Detta sker genom månadsvisa ekonomiska rapporter samt rapportering vid varje styrelsemöte. Vidare sker en genomgång och uppföljning av revisorernas granskningsrapporter av revisionsutskott och styrelse.

Styrelseledamöter

Per den 13 mars 2020

Per-Olof Hilmér

Född: 1964, Mellerud, ordförande.
Ledamot sedan 2013.
Lantmästare, ordförande i Grinstads
Gårdsgas AB. Ledamot i Biogas Brålanda
AB, Biogas Dalsland Ekonomisk Förening,
Hilmerdal AB och Hilmér Lantbruk AB.

Kristin Johansson

Född: 1976, Ruda, ledamot.
Ledamot sedan 2016.
Lantbrukare och jurist.

Marie André

Född: 1960, Bromma, ledamot.
Ledamot sedan 2019.
Medicine doktor i sjukgymnastik och
leg. sjukgymnast.

Rickard Klingberg

Född: 1968, Gävle, ledamot.
Ledamot sedan 2019.
Jägmästare.

Erik A. Eriksson

Född: 1969, Klässbol, ledamot.
Ledamot sedan 2016.
Självverksam skogsbrukare, ordförande
Coompanion Värmland, valberedningen
Mellanskog Ekonomisk Förening och
Revision Arvika kommun samt ledamot Nifa
Värmländska matproducenter Ekonomisk
Förening, Coop Värmland Ekonomisk
Förening, och Pekås Värmland AB.

Claes Mattsson

Född: 1957, Vreta Kloster, ledamot.
Ledamot sedan 2018.
Agronom, lantbrukare. Ordförande i
Gullbergs Häradsallmänning, ledamot i
Häradsmarken AB och Sveriges Häradsall-
männing, vice ordförande Östergötlands läns
Hushållningssällskap och suppleant i Stora
Sjögestad Lantbruk Aktiebolag.

Hans Heuman

Född: 1952, Tågarp, ledamot.
Ledamot sedan 2013.
Lantbrukare, leg. Läkare, ordförande i
Marsvinsholm Gods AB och AB Gårdstånga
Nygård samt vice ordförande i Lantmännens
Forskningsstiftelse. Ledamot i Landshypotek
Bank AB.

Lars-Johan Merin

Född: 1959, Fellingsbro, ledamot.
Ledamot sedan 2016.
Lantmästare, ordförande i Sveriges Frö-
och Oljeväxtodlare, Svensk Raps AB och
Fellingbro Lager & Fastigheter AB och leda-
mot i Spannmålsodlarna och Spannsam HB.

Förändringar i föreningsstyrelsen under året

Inga förändringar i styrelsen har skett efter årsstämman 2019.

Ledande befattningshavare

Per den 13 mars 2020

Gunnar Lans

Föreningschef och Medlemschef.
Född: 1964.
Anställningsår: 2014.
Utbildning: Ekonom.
Tidigare erfarenhet: Regionchef LRF,
ordförande Jönköping Business Development AB och Swedbank Huskvarna-Gränna,
internationell projektkoordinator LRF,
Lantbrukare. Andra uppdrag: Honorärkonsul
för Republiken Litauen.

Förändringar i den ekonomiska föreningens ledning under året
Inga förändringar har skett under året.

Rapporter och noter

Resultaträkning	46
Totalresultat	47
Balansräkning	48
Förändringar i eget kapital	49
Kassaflödesanalys	51
Fem år i sammandrag	52
Alternativa nyckeltal	53
Noter	55
Not 1 Redovisningsprinciper	55
Not 2 Risker	60
Not 3 Kapital och kapitaltäckning	67
Not 4 Räntenetto	74
Not 5 Nettoresultat av finansiella transaktioner	75
Not 6 Övriga rörelseintäkter	75
Not 7 Allmänna administrationskostnader	76
Not 8 Av- och nedskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar	78
Not 9 Rörelsekostnader	78
Not 10 Kreditförluster, netto	78
Not 11 Skatt på årets totalresultat	81
Not 12 Belåningsbara statsskuldsförbindelser	82
Not 13 Utlåning till kreditinstitut	82
Not 14 Utlåning till allmänheten	82
Not 15 Obligationer och andra räntebärande värdepapper	85
Not 16 Derivat	85
Not 17 Aktier och andelar	85
Not 18 Aktier och andelar i koncernföretag	85
Not 19 Immateriella anläggningstillgångar	86
Not 20 Materiella tillgångar	86
Not 21 Övriga tillgångar	87
Not 22 Uppskjuten skatt	87
Not 23 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	87
Not 24 Skulder till kreditinstitut	87
Not 25 In- och upplåning från allmänheten	88
Not 26 Emitterade värdepapper m.m.	88
Not 27 Derivat	88
Not 28 Övriga skulder	88
Not 29 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	89
Not 30 Avsättningar	89
Not 31 Efterställda skulder	92
Not 32 Förändringar i eget kapital	92
Not 33 Ställda säkerheter, eventalförpliktelser och andra åtaganden	92
Not 34 Finansiella tillgångar och skulder per kategori	93
Not 35 Upplysningar om verkligt värde	94
Not 36 Verkligt värde hierarki för finansiella instrument	95
Not 37 Tillgångars och skulders uppdelning på väsentliga valutor	96
Not 38 Förändring av likvida medel	96
Not 39 Upplysningar om kvittning	97
Not 40 Upplysningar om närstående	98
Not 41 Övergång till IFRS 9	98
Not 42 Vinstdisposition	99
Revisionsberättelse	100
Granskningsrapport	102

Resultaträkning

mnkr	Not	Koncernen		Moderföreningen	
		2019	2018	2019	2018
Ränteintäkter		1 351	1 229	-	-
varav ränteintäkter enligt effektivräntemetoden		1 340	1 228	-	-
vara övriga ränteintäkter		11	2	-	-
Räntekostnader		-536	-430	0	0
varav insättningsgarantiavgifter		-15	-10	-	-
varav avgift statlig resolutionsfond		-48	-75	-	-
Räntenetto	4	815	799	0	0
Erhållna koncernbidrag		-	-	162	158
Nettoresultat av finansiella transaktioner	5	-1	17	-	-
Övriga rörelseintäkter	6	65	15	9	10
Summa rörelseintäkter		879	831	171	168
Allmänna administrationskostnader	7	-448	-436	-30	-30
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	8	-41	-17	-	-
Övriga rörelsekostnader	9	-1	-3	0	0
Summa kostnader före kreditförluster		-490	-456	-30	-30
Resultat före kreditförluster		389	376	141	138
Kreditförluster netto	10	3	-8	-	-
Rörelseresultat		392	367	141	138
Skatt på årets resultat	11	-52	-57	0	0
Årets resultat		341	310	141	138
Moderföreningens del av årets resultat		100 %	100 %	100 %	100 %

Totalresultat

mnkr	Not	Koncernen		Moderföreningen	
		2019	2018	2019	2018
Årets resultat		341	310	141	138
Övrigt totalresultat					
Poster som kommer att omklassificeras till resultatet					
Finansiella tillgångar till verkligt värde via övrigt totalresultat		-9	-27	-	-
Förändring valutabasissspread i verkligt värde säkring		-4	-29	-	-
Skatt på poster som kommer att omklassificeras	11	3	12	-	-
Summa poster som kommer att omklassificeras		-10	-44	-	-
Poster som inte kommer att omklassificeras					
Aktuariella skillnader förmånsbestämda pensioner		-30	5	-	-
Skatt på poster som inte kommer att omklassificeras	11	6	-1	-	-
Summa poster som inte kommer att omklassificeras		-24	4	-	-
Summa övrigt totalresultat		-34	-40	-	-
Årets totalresultat		307	270	141	138
Moderföreningens del av årets totalresultat		100 %	100 %	100 %	100 %

Balansräkning

mnkr		Not	Koncernen		Moderföreningen	
			2019	2018	2019	2018
TILLGÅNGAR						
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	12		43	-	-	-
Belåningsbara statsskuldförbindelser	12		3 998	4 962	-	-
Utlåning till kreditinstitut	13		502	541	1	1
Utlåning till allmänheten	14		76 367	72 511	-	-
Värdeförändring på räntesäkrade poster i portföljsäkring	15		6	41	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	15		5 850	6 076	-	-
Derivat	16		1 647	1 304	-	-
Aktier och andelar	17		0	0	0	0
Aktier och andelar i koncernföretag	18		-	-	2 526	2 503
Immateriella anläggningstillgångar	19		149	143	-	-
Materiella tillgångar	20		20	15		
Övriga tillgångar	21		8	15	218	200
Aktuell skattefordran	22		9	13	0	0
Uppskjuten skattefordran	22		8	3	-	-
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23		285	307	0	0
SUMMA TILLGÅNGAR			88 893	85 932	2 746	2 705
SKULDER OCH EGET KAPITAL						
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	24		1 475	954	-	-
In- och upplåning från allmänheten	25		14 449	14 150	-	-
Emitterade värdepapper m.m.	26		64 790	62 641	-	-
Derivat	27		192	461	-	-
Övriga skulder	28		100	55	4	3
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29		361	347	3	3
Avsättningar	30		40	12	-	-
Efterställda skulder	31		1 200	1 200	-	-
Summa skulder			82 606	79 820	7	6
Eget kapital						
Medlemsinsatser			1 767	1 729	1 767	1 729
Primärkapital			700	700	-	-
Övrigt tillskjutet kapital			1 798	1 798	713	713
Reserver			-16	-6	-	-
Aktuariella förändringar			-48	-24	-	-
Balanserad vinst			1 745	1 605	118	119
Årets resultat			341	310	141	138
Summa eget kapital	32		6 287	6 112	2 739	2 699
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL			88 893	85 932	2 746	2 705

Förändringar i eget kapital

2018 mnkr	Koncernen								Totalt
	Insats	Övrigt tillskjutet kapital	Valuta- spread i verkligt värde säkring ¹⁾	Verkligt värde- reserv ¹⁾	Kredit- förlust- reserv	Aktuariella skillnader ¹⁾	Primär- kapital	Balan- serade vinst- medel	
Ingående balans	1 698	1 798	-	38	0	-28	700	1 786	5 992
Årets totalresultat			-23	-21	-	4		310	270
Summa förändring före transaktioner med ägarna och innehavare av primär- kapitalinstrument	-	-	-23	-21	-	4	-	310	270
Utdelning på primär- kapitalinstrument								-28	-28
Under året in-/ut- betalt insatskapital	55								55
Ordinarie utdelning ²⁾	32							-153	-121
Ordinarie avsluts- betalningar	-56								-56
Ingående balans	1 729	1 798	-23	17	0	-24	700	1 915	6 112

2019 mnkr	Koncernen								Totalt
	Insats	Övrigt tillskjutet kapital	Valuta- spread i verkligt värde säkring ¹⁾	Verkligt värde- reserv ¹⁾	Kredit- förlust- reserv	Aktuariella skillnader ¹⁾	Primär- kapital	Balan- serade vinst- medel	
Ingående balans	1 729	1 798	-23	17	0	-24	700	1 915	6 112
Årets totalresultat			-3	-7	-	-24		341	307
Summa förändring före transaktioner med ägarna och innehavare av primär- kapitalinstrument	-	-	-3	-7	-	-24	-	341	307
Utdelning på primär- kapitalinstrument								-31	-31
Under året in-/ut- betalt insatskapital	23								23
Ordinarie utdelning ²⁾	24							-138	-114
Ordinarie avsluts- betalningar	-10								-10
Ingående balans	1 767	1 798	-26	10	0	-48	700	2 086	6 287

¹⁾ Se not 32.

²⁾ Utdelning innehålls på insatskontot tills insatstaket på 4 procent har uppnåtts. För medlemmar som inte har nått upp till insatstaket betalas 30 procent av deras utdelning till medlemskontot.

Årets resultat redovisas utan avdrag för föreslagen utdelning vilket ökar de disponibla vinstmedel som kommer att bli föremål för föreningsstämans beslut med motsvarande belopp. Utdelning redovisas efter föreningsstämans beslut som ett avdrag mot balanserade medel i eget kapital. Redovisningen av tidigare års utdelningar/återbäringar har anpassats så att jämförelsetal har uppdaterats.

Förändringar i eget kapital

2018 mnkr	Moderföreningen								Totalt
	Insats	Övrigt tillskjutet kapital	Valuta- spread i verkligt värde säkring ¹⁾	Verkligt värde- reserv ¹⁾	Kredit- förlust- reserv	Aktuariella skillnader ¹⁾	Primär- kapital	Balan- serade vinst- medel	
Ingående balans	1 698	713	-	-	-	-	-	271	2 683
Årets totalresultat								138	138
Summa förändring före transaktioner med ägarna och innehavare av primärkapitalinstrument	-	-	-	-	-	-	-	138	138
Under året in-/utbetalt insatskapital	55								55
Ordinarie utdelning ²⁾	32							-153	-121
Ordinarie avsluts- betalningar	-56								-56
Utgående balans	1 729	713	-	-	-	-	-	256	2 699

2019 mnkr	Moderföreningen								Totalt
	Insats	Övrigt tillskjutet kapital	Valuta- spread i verkligt värde säkring ¹⁾	Verkligt värde- reserv ¹⁾	Kredit- förlust- reserv	Aktuariella skillnader ¹⁾	Primär- kapital	Balan- serade vinst- medel	
Ingående balans	1 729	713	-	-	-	-	-	256	2 699
Årets totalresultat								141	141
Summa förändring före transaktioner med ägarna och innehavare av primärkapitalinstrument	-	-	-	-	-	-	-	141	141
Under året in-/utbetalt insatskapital	23								23
Ordinarie utdelning ²⁾	24							-138	-114
Ordinarie avsluts- betalningar	-10								-10
Utgående balans	1 767	713	-	-	-	-	-	259	2 739

¹⁾ Se not 32.

²⁾ Utdelning innehålls på insatskontot tills insatstaket på 4 procent har uppnåtts. För medlemmar som inte har nått upp till insatstaket betalas 30 procent av deras utdelning till medlemskontot.

Årets resultat redovisas utan avdrag för föreslagen utdelning vilket ökar de disponibla vinstmedel som kommer att bli föremål för föreningsstämman beslut med motsvarande belopp. Utdelning redovisas efter föreningsstämman beslut som ett avdrag mot balanserade medel i eget kapital. Redovisningen av tidigare års utdelningar/återbäringar har anpassats så att jämförelsetal har uppdaterats.

Kassaflödesanalys

mnkr		Not	
Den löpande verksamheten			
Erhållna räntor	4	1 351	1 229
Betalda räntor	4	-536	-430
Erhållet netto av finansiella transaktioner	5	6	8
Övriga inbetalningar i rörelsen		10	15
Betalda administrationskostnader		-463	-439
Influtet på tidigare års konstaterade förluster		6	6
Betald inkomstskatt		-41	-53
Förändring belåningsbara statsskuldförbindelser		964	597
Förändring utlåning till allmänheten		-3 824	-4 055
Förändring obligationer och andra räntebärande värdepapper		226	1 787
Förändring övriga tillgångar		-358	238
Förändring skulder till kreditinstitut		521	530
Förändring upplåning från allmänheten		299	1 474
Förändring emitterade värdepapper m.m.		2 148	-237
Förändring övriga skulder		-213	-319
Kassaflöde från den löpande verksamheten		98	351
Investeringsverksamheten			
Lämnat aktieägartillskott		-	-
Erhållna koncernbidrag		-	-
Anskaffningar av immateriella tillgångar		-27	-58
Anskaffningar av materiella tillgångar		-1	0
Avyttringar av rörelsefastighet via koncernbolag		66	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		37	-58
Finansieringsverksamheten			
Medlemsinsatser		37	31
Primärkapital		-	-
Räntekostnad klassificerad som utdelning primärkapital (AT1)		-31	-28
Betald utdelning och återbäring		-138	-153
Efterställda skulder		-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-132	-150
Årets kassaflöde		3	144
Förändring av likvida medel	38	3	144
Likvida medel vid årets början		541	398
Likvida medel vid årets slut		545	541

Koncernen	
2019	2018
-	-
0	0
-	-
9	10
-30	-30
-	-
0	0
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	

Fem år i sammandrag

Koncernen mnkr	2019	2018	2017	2016	2015
RESULTATRÄKNING					
Räntenetto	815	799	800	737	779
Rörelseintäkter exklusive räntenetto	63	32	-44	34	-15
Rörelsekostnader	-449	-439	-409	-406	-384
Avskrivningar	-41	-17	-14	-14	-20
Kreditförluster	3	-8	-12	-15	-46
Rörelseresultat	392	367	321	336	314
BALANSRÄKNING					
Tillgångar					
Utlåning till allmänheten – netto	76 367	72 511	68 488	66 518	64 589
Övriga tillgångar	12 526	13 421	15 911	15 662	16 128
Summa tillgångar	88 893	85 932	84 399	82 180	80 717
Skulder					
Upplåning	81 913	78 945	77 177	75 841	74 182
Övriga skulder	693	875	1 198	1 236	1 704
Eget kapital	6 287	6 112	6 024	5 103	4 831
Summa skulder och eget kapital	88 893	85 932	84 399	82 180	80 717
Nyckeltal					
Räntemarginal, %	1,10	1,13	1,19	1,13	1,13
Räntabilitet på eget kapital, %	5,42	5,07	4,58	5,82	5,70
Kreditförlustnivå, % ¹⁾	-	0,01	0,02	0,02	0,07

¹⁾ Utfall presenteras endast vid en negativ resultatpåverkan.

Alternativa nyckeltal

Banken använder sig av alternativa nyckeltal i delårsrapporten och i årsredovisningen. Alternativa nyckeltal (Alternative Performance Measures) är finansiella mått över historisk eller framtida resultatutveckling, finansiell ställning eller kassaflöde som inte definieras i tillämpliga regler för finansiell rapportering (t.ex. IFRS eller ÅRKL) eller i kapitaltäckningsregelverket. Syftet med att banken använder alternativa nyckeltal när det är relevant är att presentera och följa upp bankens finansiella

utveckling över tid och nyckeltalen anses av banken ge värdefull information till användarna av de finansiella rapporterna.

Alternativa nyckeltal kan beräknas på olika sätt och bankens nyckeltal är därför inte alltid jämförbara med liknande mått presenterade av andra bolag. Definitioner av och syfte med de alternativa nyckeltalen framgår nedan.

Definition av alternativa nyckeltal	Syfte
Förändring utlåning till allmänheten, %: Procentuell ökning av utlåning till allmänheten under året.	Syftet är att visa tillväxten i utlåningsportföljen vilket är en viktig parameter för framtida intäkter.
Räntemarginal, %: Räntenetto genom genomsnittlig utlåning under året.	Syftet är att beskriva bankens marginal på räntenettot i förhållande till utlåningen till allmänheten vilket beskriver intäktsförmågan. För att ge jämförbara nyckeltal för perioden används ett ackumulerat räntenetto på rullande 12 månader.
Förändring in- och upplåning från allmänheten, %: Procentuell ökning av inlåning från allmänheten under året.	Syftet är att visa tillväxten av inlåning från allmänheten i banken och därigenom en del av bankens finansiering.
K/I-tal inklusive finansiella transaktioner: Kostnader genom intäkter inklusive nettoresultat av finansiella transaktioner.	Syftet är att tydliggöra kostnaderna i förhållande till intäkterna vilket visar kostnadseffektiviteten. I detta nyckeltal inkluderas nettoresultatet av finansiella kostnader.
K/I-tal exklusive finansiella transaktioner: Kostnader genom intäkter exklusive nettoresultat av finansiella transaktioner.	Syftet är att tydliggöra kostnaderna i förhållande till intäkterna vilket visar kostnadseffektiviteten. I detta nyckeltal exkluderas nettoresultatet av finansiella kostnader.
Kreditförlustnivå, %: Kreditförluster netto genom genomsnittlig utlåning under året.	Syftet är att tydliggöra hur stora kreditförlusterna är i förhållande till utlåningen. I de kvartalsvisa nyckeltalen har kvartalets resultatutfall omräknats till helårsvärde för att ge ett jämförbart nyckeltal för perioden.
Kreditförsämrade tillgångar netto: Kreditförsämrade tillgångar brutto med avdrag för gjorda reserveringar.	Syftet är att visa utlåning som bedöms bestå av kreditförsämrade tillgångar och som banken inte har gjort reserveringar för.
Kreditförsämrade tillgångar netto efter reserveringar som andel av utlåning, %: Kreditförsämrade tillgångar netto genom utlåning till allmänheten vid balansdagen.	Syftet är att visa hur stor andel av den totala utlåningen som bedöms bestå av kreditförsämrade tillgångar och som banken inte har gjort reserveringar för.
Räntabilitet på eget kapital, %: Årets resultat delat med genomsnittligt eget kapital.	Syftet är att visa bankens avkastning på eget kapital vilket är ett mått på bankens lönsamhet. I de kvartalsvisa nyckeltalen har kvartalets resultatutfall omräknats till helårsvärde för att ge ett jämförbart nyckeltal för perioden.

Alternativa nyckeltal

mnkr	Koncernen	
	2019	2018
Förändring utlåning till allmänheten	3 856	4 023
Ingående balans utlåning till allmänheten	72 511	68 488
Förändring utlåning till allmänheten, %	5,3	5,9
Räntenetto	815	799
Genomsnittlig utlåning	74 235	70 792
Räntemarginal, %	1,10	1,13
Förändring in- och upplåning från allmänheten	299	1 474
Ingående balans in- och upplåning från allmänheten	14 150	12 675
Förändring in- och upplåning från allmänheten, %	2,1	11,6
Kostnader före kreditförluster	-490	-456
Summa rörelseintäkter	879	831
K/I-tal inklusive finansiella transaktioner	0,56	0,55
Kostnader före kreditförluster	-490	-456
Summa rörelseintäkter ex finansiella transaktioner	880	814
K/I-tal exklusive finansiella transaktioner	0,56	0,56
Kreditförluster netto	3	-8
Genomsnittlig utlåning	74 235	70 792
Kreditförlustnivå, %¹⁾	-	0,01
Kreditförsämrade tillgångar brutto	634	526
Avgår gjorda reserveringar	-52	-56
Kreditförsämrade tillgångar netto	582	470
Osäkra fordringar netto	582	470
Utlåning till allmänheten	76 367	72 511
Kreditförsämrade tillgångar netto efter reserveringar som andel av utlåning, %	0,76	0,65
Resultat efter skatt	341	310
Eget kapital	6 287	6 112
Räntabilitet på eget kapital, %	5,4	5,1

¹⁾ Utfall presenteras endast vid en negativ resultatpåverkan.

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Företagsinformation

Den 13 mars 2020 godkände styrelsen för Landshypotek Ekonomisk Förening, organisationsnummer 769600-5003, de finansiella rapporterna. De finansiella rapporterna för slutligt fastställande av årsstämman den 22 april 2020.

Landshypotek Ekonomisk Förening är moderförening i koncernen Landshypotek. Föreningen ägs av dess medlemmar. Den kooperativa föreningen är en demokratisk organisation där alla medlemmar har en röst på det årliga regionmötet. I slutet av 2018 hade föreningen närmare 39 000 medlemmar. Verksamheten i koncernen drivs främst i Landshypotek Bank ("Banken"), som är ett helägt dotterbolag till Landshypotek Ekonomisk Förening.

Grunden för upprättande av redovisningen

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) samt tolkningar av dessa utgivna av International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC), såsom de antagits av EU. Därutöver tillämpas Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25, inklusive ändringsföreskrifter), lag om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) samt rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner från Rådet för finansiell rapportering.

Moderföreningen, Landshypotek Ekonomisk Förening, tillämpar årsredovisningslagen och RFR 2, Redovisning för juridiska personer, utgivet av Rådet för finansiell rapportering. Detta innebär att årsredovisningen upprättas enligt av EU antagna IFRS och uttalanden, så långt detta är möjligt inom ramen för ÅRL, tryggandelagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. De undantag och tillägg från IFRS som ska göras framgår av Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer samt årsredovisningslagen (ÅRL). Skillnader i redovisningsprinciper mellan koncernen och moderförening framgår under respektive rubrik nedan.

Valuta och jämförelsetal

Koncernen omfattar Landshypotek Ekonomisk Förening och Landshypotek Bank AB. För enskilda koncernbolag används respektive fullständiga bolagsnamn. Moderföreningens funktionella valuta och koncernens rapporteringsvaluta är svenska kronor. Samtliga belopp redovisas, om inte annat anges, i miljoners kronor. Jämförelsetal avseende föregående år anges i löpande text inom parentes.

Standarder, ändringar och tolkningar som trätt i kraft under året

IFRS 16 Leasing

IFRS 16 har lett till att nästan alla leasingavtal redovisas i balansräkningen för leasetagare. Rätten att nyttja den leasede tillgången redovisas som en tillgång och nuvärdet av leasinghyrorna redovisas som en motsvarande skuld i balansräkningen

för leasetagare. Undantag får göras för kortfristiga avtal och avtal med lågt värde. Påverkan på resultaträkningen blir en förflyttning av kostnader från allmänna administrationskostnader till av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar samt räntekostnader. Banken har till följd av det, per 2019-01-01, redovisat en materiell anläggningstillgång om 18 mnkr samt en motsvarande leasingskulld.

Ändringar i IAS 39, IFRS 9 och IFRS 7

– "reform för nya referensräntor"

I september 2019 publicerade IASB ändringar i IAS 39, IFRS 9 och IFRS 7 med anledning av den kommande reformen för nya referensräntor. Ändringarna ger vissa lättnader för säkringsredovisning. Enligt de omarbetade standarderna ska kraven för säkringsredovisning bedömas utifrån antagandet att referensräntan, på vilken det säkrade kassaflödet och kassaflödet från säkringsinstrumentet har baserats, inte ändras till följd av reformen för nya referensräntor. Ändringarna träder i kraft för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2020 eller senare, och måste tillämpas retroaktivt.

Andra ändrade standarder och tolkningar:

Följande nya och omarbetade standarder och tolkningar infördes den 1 januari 2019, men har inte haft någon betydande inverkan på redovisningen:

Ändringar i IFRS 9: Förtidsinlösen med negativ ersättning
Årliga förbättringar av IFRS, 2015–2017

Dessutom har ändringar gjorts i Lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL). Ändringarna började tillämpas den 1 januari 2019, men har inte haft någon betydande inverkan på redovisningen. Vidare har Finansinspektionen ändrat föreskriften FFS 2008:25 genom att ge ut FFS 2018:20 och 2019:2 och Rådet för finansiell rapportering har ändrat rekommendationen för juridiska personer genom att ge ut "RFR 2 Kompletterande redovisningsregler för juridiska personer – januari 2019". Dessa ändringar började tillämpas den 1 januari 2019, men har inte haft någon betydande inverkan på redovisningen.

Nya standarder, ändringar, tolkningar samt årliga förbättringsprojekt som ännu inte trätt i kraft och som inte tillämpas i förtid av koncernen.

Inga nya standarder, ändringar, tolkningar samt årliga förbättringsprojekt som ännu inte har trätt i kraft bedöms inte ge någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderföreningen och dotterbolag. Samtliga dotterbolag ägs till 100 procent av Landshypotek Ekonomisk Förening. Dotterbolag konsolideras enligt förvärvsmetoden. Samtliga bolag i koncernen är svenska aktiebolag med svenska kronor som redovisningsvaluta. Landshypotek Ekonomisk Förening har inga intressebolag, samarbetsarrangemang eller icke konsoliderade strukturerade

bolag. Dotterbolag är alla bolag där moderbolaget utövar ett bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande innebär att moderföreningen exponeras för, eller har rätt till, avkastning från dotterbolaget och kan påverka avkastningen genom sitt inflytande över detta.

Rörelsesegment

Ett rörelsesegment är en del av ett företag som bedriver affärsverksamhet från vilken den kan få intäkter och ådra sig kostnader, vars rörelseresultat regelbundet granskas av företagets högste verkställande beslutsfattare som underlag för beslut om fördelning av resurser och bedömning av dess resultat och om vilken det finns fristående finansiell information. Landshypotek Bank tillhandahåller utlåning i Sverige mot säkerhet i fast egendom. Inlåning är en del i Landshypotek Banks finansiering. Vid uppföljning och rapportering till företagets högste verkställande beslutsfattare ses verksamheten som ett rörelsesegment.

Tilläggsinformation enligt IFRS 8 lämnas inte i årsredovisningen då inlåningen inte genererar några intäkter, verksamheten bedrivs inom ett geografiskt område och det finns ingen kund inom Landshypotek Bank som står för 10 procent eller mer av företagets intäkter.

Värderingar av fordringar och skulder i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan med den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan med den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår på grund av omräkning av balansposter i utländsk valuta redovisas i resultaträkningen som valutakursvinster eller valutakursförluster.

Klassificering och värdering av finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar delas vid värdering in i följande kategorier:

- Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde
- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat
- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet

Till grund för klassificeringen ligger företagets affärsmodell för förvaltningen av den finansiella tillgången samt om de avtalsenliga kassaflödena enbart utgörs av kapitalbelopp och ränta.

Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde

De avtalade villkoren för finansiella tillgångar i denna kategori ska vid bestämda tidpunkter ge upphov till kassaflöden som endast är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Affärsmodellens syfte med innehavet är att inkassera avtalsenliga kassaflöden. Det upplupna anskaffningsvärdet beräknas med tillämpning av effektivräntemetoden. Utlåning till kreditinstitut och utlåning till allmänheten klassificeras som finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde.

Finansiella tillgångar som inte är eget kapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat

De avtalade villkoren för finansiella tillgångar i denna kategori ska vid bestämda tidpunkter ge upphov till kassaflöden som

endast är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Affärsmodellens syfte med innehavet är både att inkassera avtalsenliga kassaflöden samt att sälja de finansiella tillgångarna.

Affärsmodellen för obligationer och andra räntebärande värdepapper som ingår i likviditetsportföljen innefattar både att inkassera de avtalsenliga kassaflödena och försäljning. Likviditetsportföljen redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat förutom i de fall som det skulle leda till inkonsekvenser i redovisningen.

De vinster och förluster som uppstår till följd av värdeförändringar, som inte är hänförliga till effektivränta och nedskrivningar, redovisas efter skatt via övrigt totalresultat och blir en del i verkligt värdereserven i eget kapital till dess att den finansiella tillgången säljs eller tas bort från balansräkningen. Även förlustreserven avseende tillgångarna redovisas via övrigt totalresultat.

När den finansiella tillgången tas bort från balansräkningen omklassificeras den ackumulerade vinsten eller förlusten, som tidigare redovisats i eget kapital till resultatet.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet

Om inte en finansiell tillgång kan klassificeras i någon av de ovanstående kategorierna ska den redovisas till verkligt värde via resultatet. Företaget har också möjlighet att vid första redovisningstillfället oåterkalleligen identifiera en finansiell tillgång som värderad till verkligt värde via resultatet för att eliminera eller minska inkonsekvenser i redovisningen.

I kategorin ingår:

- Derivat
- Obligationer och räntebärande värdepapper i likviditetsportföljen som vid första redovisningstillfället klassificerats som värderad till verkligt värde via resultatet för att undvika bristande överensstämmelse i resultaträkningen. Detta gäller innehav i likviditetsportföljen som utgör säkrad post i en ekonomisk säkring, det vill säga inte formellt ingår i en säkringsrelation, och där säkringsinstrumentet redovisas till verkligt värde via resultatet

Klassificering och värdering av finansiella skulder

Enligt huvudregeln ska alla finansiella skulder klassificeras som värderade till upplupet anskaffningsvärde med vissa undantag såsom derivat med negativa värden. Företaget har också möjlighet att vid första redovisningstillfället oåterkalleligen identifiera en finansiell skuld som värderad till verkligt värde via resultatet för att eliminera eller minska inkonsekvenser i redovisningen. Landshypotek redovisar samtliga skulder förutom derivat till upplupet anskaffningsvärde. Derivat med negativt marknadsvärde redovisas som finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet.

Affärs- eller likviddagsredovisning

Finansiella tillgångar och skulder hänförliga till utlåning och inlåning redovisas på likviddagen. Affärstransaktioner på penning-, obligations- och aktiemarknaderna redovisas på affärsdagen när de väsentliga rättigheterna och riskerna övergår mellan parterna.

Immateriella tillgångar

En immateriell tillgång är en identifierbar, icke-monetär tillgång utan fysisk form. En tillgång är en resurs som förväntas ge framtida ekonomiska fördelar och över vilken företaget har kontroll. För immateriella tillgångar aktiveras de utgifter som nedläggs från den tidpunkt det är sannolikt att ekonomiska fördelar kommer att uppstå, och som kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Avskrivningstiden baseras på tillgångens nyttjandeperiod och påbörjas när tillgången tas i drift. Avskrivningstiden på immateriella tillgångar är 3 till 7 år. Prövning av nedskrivningstid, avskrivningsmetod och nedskrivningsbehov sker årligen eller när det finns indikation på att tillgången kan ha minskat i värde. Landshypotek Bank tillämpar linjär avskrivning.

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Varje del av en materiell anläggningstillgång med ett anskaffningsvärde som är betydande i förhållande till tillgångens sammanlagda anskaffningsvärde skrivs av separat. Den avskrivningsmetod som används återspeglar hur tillgångens framtida ekonomiska fördelar väntas bli förbrukade. Avskrivningsmetoden är linjär. Landshypotek Bank har åsatt separata avskrivningsplaner för varje betydande komponent:

- PC – 3 år
- Inventarier – 5 år
- Byggnadsinventarier – 5 år

Avskrivningstiden för komponenterna i fastigheten skrivs av enligt följande:

- Stomme – 150 år
- Grund – 100 år
- Yttertak, kopparplåt – 80 år
- Markarbeten, hiss – 50 år
- Fasad, stomkomplettering, rör, värme – 40 år
- El – 30 år
- Luft, ventilation, ytskikt – 25 år
- Inventarier – 5 år
- Elvärme stuprör – 20 år

Avsättningar

Avsättningar består av resultatförda förväntade negativa utflöden av resurser från koncernen. Avsättningar redovisas, när koncernen har en legal eller informell förpliktelse, till följd av inträffande händelser när det är sannolikt att det kommer att krävas ett utflöde av resurser för att reglera åtagandet. Landshypotek Bank har gjort avsättningar för framtida pensionsförpliktelser och uppskjuten skatt. Se vidare under avsnittet Pensionskostnader.

Ränteintäkter och räntekostnader

Ränteintäkter och räntekostnader på finansiella tillgångar och skulder redovisas i resultaträkningen enligt effektivräntemetoden under rubriken "Ränteintäkter och räntekostnader". Värdeförändringar på finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde via resultatet redovisas under rubriken "Nettoresultat av finansiella transaktioner". Detta gäller också förändringar i verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder som ingår i säkringsredovisning.

Säkringsredovisning

Säkringsredovisning sker genom olika typer av säkringsförhållanden beroende på syftet med säkringen.

Säkring av verkligt värde för upplåning

Koncernen tillämpar säkringsredovisning i delar av sin exponering för ränterisk i fastförräntade finansiella skulder. Säkringens syfte är att motverka förändringar i verkligt värde på grund av ränteförändringar i marknaden. För detta ändamål används ränteswappar och valutaränteswappar. Förändringar i verkligt värde på ett derivat som formellt identifierats som säkringsinstrument, och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas i resultaträkningen under rubriken "Nettoresultat av finansiella transaktioner". Även förändringar i verkligt värde, hänförliga till den säkrade risken, på den säkrade skulden redovisas under denna rubrik.

Portföljsäkring av verkligt värde i utlåningsportföljen

Koncernen tillämpar säkringsredovisning i delar av sin exponering för ränterisk i fastförräntad utlåning. Säkringens syfte är att motverka förändringar i verkligt värde på grund av ränteförändringar i marknaden. För detta ändamål grupperas lån med likartad riskexponering och identifieras som en portfölj, vilken säkras med ränteswappar. Förändringar i verkligt värde på ett derivat som formellt identifierats som säkringsinstrument, och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas i resultaträkningen under rubriken "Nettoresultat av finansiella transaktioner". Värdeförändringar hänförliga till den säkrade risken på den säkrade utlåningsportföljen redovisas i resultaträkningen under rubriken "Nettoresultat av finansiella transaktioner" och i balansräkningen på en separat rad i anslutning till Utlåning till allmänheten.

Säkring av verkligt värde i fastförräntad placering

Koncernen tillämpar säkringsredovisning för fastförräntade obligationer i likviditetsportföljen. Säkringens syfte är att säkra sig mot förändringar i verkligt värde exklusive creditspread. För detta ändamål används ränteswappar. Förändringar i verkligt värde på ett derivat som formellt identifierats som säkringsinstrument, och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas i resultaträkningen under rubriken "Nettoresultat av finansiella transaktioner". Även förändringar i verkligt värde, hänförliga till den säkrade risken, på den säkrade tillgången redovisas under denna rubrik. Creditspreaden redovisas under Övrigt totalresultat.

Säkringsredovisningens upphörande

Koncernen avslutar säkringsredovisningen när säkrat föremål och säkringsinstrument avyttras eller förfaller samt när kriterierna för säkringsredovisning inte längre uppfylls. De vinster och förluster som för kassaflödessakringar och verkligt värde säkringar i placeringar redovisats via övrigt totalresultat förs till resultaträkningen i samband med avyttring av underliggande instrument och redovisas där under rubriken "Nettoresultat av finansiella transaktioner". Om en säkring av verkligt värde inte längre anses vara effektiv omklassificeras säkringsinstrumentet till ett handelsderivat. Den ackumulerade förändringen i verkligt värde på den säkrade posten vid den tidpunkt då säkringsförhållandet avslutas, periodiseras via räntenettot över den säkrade postens återstående löptid.

Provisionsintäkter

Provisionsintäkter är hänförliga till Landshypotek Banks utlåning och upplåning. Intäkter hänförliga till utlåningen intäktsredovisas vid avisering och intäkter hänförliga till upplåningen redovisas på affärsdagen.

Nettoresultat av finansiella transaktioner

Under rubriken "Nettoresultat av finansiella transaktioner" redovisas realiserade vinster och förluster hänförliga till köp och försäljning av obligationer och derivatinstrument i likviditetsreserven samt återköp av egna obligationer. Dessutom redovisas här orealiserade vinster och förluster hänförliga till marknadsvärdeförändringar på derivatinstrument, innehav i finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet samt förändringar i verkligt värde hänförliga till den säkrade risken på den säkrade tillgången eller skulden i en säkring av verkligt värde. I förekommande fall redovisas även nedskrivningar hänförliga till finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat under denna rubrik.

Övriga intäkter

Under övriga intäkter redovisas bland annat intäkter från sålda tjänster samt externa hyresintäkter avseende egna fastigheter. Även resultat från försäljning av rörelsefastighet via koncernbolag redovisas här.

Personalkostnader

Till personalkostnader räknas samtliga direkta personalkostnader inklusive olika former av sociala kostnader och lönebikostnader.

Pensionskostnader

Pensionskostnaderna i koncernen är redovisade enligt IAS 19, Ersättning till anställda. Pensionskostnader i Landshypotek Bank AB har beräknats enligt Finansinspektionens föreskrifter.

Landshypotek Banks pensionsåtagande i BTP-planen är en förmånsbestämd plan. Landshypotek Bank har fonderat sin förpliktelse via Sparinstitutens Pensionskassa ("SPK") som förvaltar tillgångarna och administrerar pensionsutbetalningar för Landshypotek Banks räkning. I koncernen redovisas i huvudsak nedanstående tre poster:

- Kostnader avseende tjänstgöring, det vill säga intjänad pensionsrätt för innevarande och tidigare perioder samt vinster och förluster från regleringar
- Nettoränteintäkt (-kostnad) beräknas på nettot av den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen minus förvaltnings-tillgångarna genom användande av den marknadsmässiga avkastningen på förstklassiga företagsobligationer
- I övrigt totalresultat redovisas aktuariella vinster och förluster när de uppstår tillsammans med avkastning på förvaltnings-tillgångar.

Den skuld som redovisas i balansräkningen avseende förmånsbestämda pensionsplaner är nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen på balansdagen minus verkligt värde på förvaltningstillgångarna. Nuvärdeberäkningen baseras på räntan på säkerställda obligationer. Den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen beräknas årligen av oberoende aktuarie med tillämpning av den så kallade "projected unit credit method". För vidare information om pensioner se not 7 och not 30.

Leasing

Banken är leasetagare av lokaler, datorer och videokonferensanläggningar. Avtalen för dessa har bedömts avse operationell leasing. Rätten att nyttja den leasade tillgången redovisas som en tillgång och nuvärdet av leasinghyrorna redovisas som en motsvarande skuld i balansräkningen för leasetagare. Undantag får göras för kortfristiga avtal och avtal med lågt värde.

Övriga rörelsekostnader

Posten övriga rörelsekostnader innehåller bland annat driftskostnader för egna fastigheter och marknadsföringskostnader.

Redovisning av förlustreserv

Banken redovisar förväntade kreditförluster för utlåningsportföljen och de delar av likviditetsportföljen som klassificeras som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat. Varje tillgång kategoriseras till ett av tre stadier:

- Stadie 1 innefattar ej fallerade tillgångar utan betydligt ökad kreditrisk jämfört med första redovisningstillfället.
- Stadie 2 innefattar ej fallerade tillgångar med betydligt ökad kreditrisk jämfört med första redovisningstillfället.
- Stadie 3 avser fallerade tillgångar.

För att fastställa om en utlåningstillgång har en betydligt ökad kreditrisk jämfört med kreditrisken vid första redovisningstillfället mäter banken bland annat hur tillgångens PD-riskklass har försämrats sedan tillgången uppstod. Om riskklassförsämringen överskrider bankens gränsvärden för ökad kreditrisk kategoriseras tillgången som Stadie 2-tillgång.

Bankens definition av fallissemang är den som föreskrivs i externa kapitaltäckningsregler.

För tillgångar i Stadie 1 beräknas förlustreserven till ett belopp motsvarande 12 månaders förväntade kreditförluster. För tillgångar i Stadie 2 och 3 motsvarar förlustreserven de förväntade kreditförlusterna för tillgångarnas återstående löptid.

Förväntade kreditförluster för tillgångar klassificerade i Stadie 1 och 2 estimeras initialt enligt bankens beräkningsmodell. Beräkningsmodellen väger samman utfallet av förväntad kreditförlust utifrån tre makroekonomiska scenarier (bas, förbättrat och försämrat) till årliga förväntade kreditförluster under tillgångens livstid. Förväntad kreditförlust för tillgångar i Stadie 3 estimeras genom, i huvudsak, manuell värdering av förväntad förlust, utifrån tre scenarier.

För utlåningsportföljen består ett scenario av en prognos av parametrarna ränta, BNP och fastighetsprisindex. Prognoser görs för parametrarna för de första fem åren. Därefter återgår vart scenario till en långsiktig förväntad utveckling upp till 30 år. Riskestimaten för utlåningsportföljen utgår från samma beräkningar som i kapitaltäckningen för att säkra konsistens. Förväntad kreditförlust för bankens likviditetsportfölj beräknas bland annat utifrån fallissemangsfrekvenser enligt Standard & Poor's ratingmatris samt intern historisk data för förlust givet fallissemang från bankens krediter med pant i fast egendom.

För utlåningsportföljen har förändringar i fallissemangsrisk samt fastighetspriser störst påverkan på storleken av bankens förväntade kreditförluster.

Konstaterade kreditförluster

När en kreditförlust anses vara definitiv redovisas den som en konstaterad kreditförlust, och det redovisade värdet på fordran jämte tillhörande nedskrivning för befarad kreditförlust tas bort från balansräkningen. Kreditförlusten anses vara definitiv och konstaterad när säkerheten är realiserad och utdelningen har bokförts hos Landshypotek Bank, eller när Landshypotek Bank efterskänker en fordran antingen på rättslig eller frivillig grund.

Betalningar som tillkommer Landshypotek Bank avseende bortskrivna finansiella tillgångar intäktsredovisas som återvinningar.

Omstrukturering av lånefordringar

Överenskommelse om eftergifter som innebär omstrukturering av lånefordran görs endast undantagsvis, då all utlåning sker mot säkerheter vars värde realiserar i händelse av fallissemang. Omstrukturerade lånefordringar kommenteras i förekommande fall i förvaltningsberättelsen.

Skattekostnader

Redovisade skattekostnader innefattar skatt avseende aktuellt år, justeringar avseende tidigare års aktuella skatt samt förändringar i uppskjuten skatt. Uppskjuten skatt är den skatt som hänförs till alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Koncernbidrag

Koncernbidrag redovisas enligt RFR 2. Avkastningsbetingade koncernbidrag som lämnas från Landshypotek Bank AB till moderföreningen Landshypotek Ekonomisk Förening, redovisas direkt mot eget kapital i Landshypotek Bank AB. I Landshypotek Ekonomisk Förening redovisas erhållet koncernbidrag som en finansiell intäkt. Koncernbidrag som lämnas för att minska koncernens skatt redovisas direkt mot eget kapital i respektive bolag.

Uppskattningar och väsentliga bedömningar

Tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper innebär i vissa fall att redovisade belopp baseras på uppskattningar och antaganden om framtiden. De uppskattningar och antaganden som görs baseras alltid på företagsledningens bästa och mest rättvisande bedömningar om framtiden och påverkar redovisade belopp för tillgångar, skulder och åtaganden utanför balansräkningen samt för intäkter och kostnader i den årsredovisning som presenteras. De är kontinuerligt föremål för granskning och validering. Trots detta är det möjligt att framtida utfall i viss mån kan komma att skilja sig från ursprungliga antaganden.

Beräkningen av koncernens kostnader och förpliktelser för förmånsbestämda pensioner bygger på ett flertal aktuariella, demografiska och finansiella antaganden som har betydande inverkan på redovisade belopp. En förteckning över de mest väsentliga antaganden som använts vid beräkningen av årets avsättning finns i not 30.

Bankens förväntade kreditförluster estimeras löpande på individuell och kollektiv nivå. Estimeringen baseras bland annat på:

- Riskestimat för fallissemang och förlust givet fallissemang.
- Prognoser av framtida ränte-, BNP- och fastighetsprisutveckling.
- Parametrar såsom; fastställda tröskelvärden för att avgöra om risken ökat betydligt och viktningssandelar för olika scenarier.

Bankens estimat för förväntade kreditförluster bygger på intern historiska data, prognoser av makroparametrar från externa källor med gott renommé, samt bedömningar av interna experter. Konstaterade förluster kan komma att avvika från ursprungliga förlustreserver.

Koncernbidrag

Koncernbidrag redovisas enligt RFR 2. Avkastningsbetingade koncernbidrag som lämnas från Landshypotek Bank AB till moderföreningen Landshypotek Ekonomisk Förening, redovisas direkt mot eget kapital i Landshypotek Bank AB. I Landshypotek Ekonomisk Förening redovisas erhållet koncernbidrag som en finansiell intäkt. Koncernbidrag som lämnas för att minska koncernens skatt redovisas direkt mot eget kapital i respektive bolag.

Uppskattningar och väsentliga bedömningar

Tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper innebär i vissa fall att redovisade belopp baseras på uppskattningar och antaganden om framtiden. De uppskattningar och antaganden som görs baseras alltid på företagsledningens bästa och mest rättvisande bedömningar om framtiden och påverkar redovisade belopp för tillgångar, skulder och åtaganden utanför balansräkningen samt för intäkter och kostnader i den årsredovisning som presenteras. De är kontinuerligt föremål för granskning och validering. Trots detta är det möjligt att framtida utfall i viss mån kan komma att skilja sig från ursprungliga antaganden.

Beräkningen av koncernens kostnader och förpliktelser för förmånsbestämda pensioner bygger på ett flertal aktuariella, demografiska och finansiella antaganden som har betydande inverkan på redovisade belopp. En förteckning över de mest väsentliga antaganden som använts vid beräkningen av årets avsättning finns i not 30.

Bankens förväntade kreditförluster estimeras löpande på individuell och kollektiv nivå. Estimeringen baseras bland annat på:

- Riskestimat för fallissemang och förlust givet fallissemang.
- Prognoser av framtida ränte-, BNP- och fastighetsprisutveckling.
- Parametrar såsom; fastställda tröskelvärden för att avgöra om risken ökat betydligt och viktningssandelar för olika scenarier.

Bankens estimat för förväntade kreditförluster bygger på intern historiska data, prognoser av makroparametrar från externa källor med gott renommé, samt bedömningar av interna experter. Konstaterade förluster kan komma att avvika från ursprungliga förlustreserver.

Not 2 Risker

I all finansiell verksamhet uppstår risker. Att hantera dem väl är centralt i Landshypotek Bank. Grunden för ett välfungerande riskarbete är en stark och gemensam riskkultur, med ansvars- tagande och beslutsfattande nära bankens kunder.

Landshypotek Bank eftersträvar en hög riskmedvetenhet och ett lågt risktagande. Hög riskmedvetenhet innebär att varje anställd förstår vilka risker hans eller hennes arbetsuppgifter innebär för företaget, vilken nivå på risktagande som är acceptabel samt hur han eller hon ska agera för att inte överskrida den acceptabla risknivån.

Lågt risktagande uppnås genom en kombination av hög riskmedvetenhet, låg acceptansnivå för risktagande, en tydlig beslutsordning, gemensamma definitioner och bedömningsprinciper samt med sofistikerade verktyg för riskbedömning. Det är styrelsen som anger acceptansnivån för risktagandet och det är den verkställande direktören som ser till att denna acceptansnivå implementeras i verksamheten. Nedan följer definitioner av de risker som Landshypotek Bank huvudsakligen exponeras för. För ytterligare information om risker, se Rapport om kapitaltäckning och riskhantering, Pelare 3.

Kreditrisk

Definition

Landshypotek Bank definierar kreditrisk som:

Risken att Landshypotek Bank inte erhåller betalning enligt överenskommelse och att värdet på säkerheten inte är fullgod och därför inte kan täcka utestående fordran.

Kreditrisken i utlåningsportföljen

Landshypotek Banks utlåning till allmänheten uppgick till 76,4 (72,5) mdkr per 31 december 2019. Utlåningen sker till företagare och boende mot säkerhet i primärt jord- och skogsbruksfastigheter. All utlåning sker i Sverige.

Hantering av kreditrisken

Kreditprocessen

Kreditpolicyn, vilken fastställs av styrelsen, sätter ramar och principer för kreditgivningen inom Landshypotek Bank. All kreditgivning inom banken utgår från kundens återbetalningsförmåga och kredit får bara beviljas om förpliktelse på goda grunder kan förväntas bli fullgjorda. För att ytterligare skydda banken mot kreditförluster tas huvudsakligen säkerhet i fast egendom.

Uppföljning av kreditportföljen

Kredituppföljning sker för samtliga engagemang på tidsbunden och löpande basis. Kunder med högre risk följs upp mer frekvent. Alla kreditbeslut föregås av en noggrann riskbedömning och riskklassificering. Genom portföljanalyser identifierar kreditkontrollenheten branscher och segment med förhöjd risk för ytterligare bedömning.

Hantering av problemkrediter

Affärsverksamheten i Landshypotek Bank har det fulla ansvaret för såväl kundrelationen, lönsamheten och risken i samtliga kundengagemang. Vid behov tar affärsverksamheten hjälp

av centrala avdelningar gällande fördjupade analyser och hantering av problem- och obeståndskunder. Enheten för Särskilda Ärenden bistår med expertkunskap beträffande såväl problemengagemang som konstaterade obeståndskunder. Bankens obeståndsenhet arbetar primärt med fallerade engagemang i syfte att avveckla krediter med minimal förlust för banken.

Motpartsrisk, kreditrisk i finansverksamheten

Landshypotek Banks motpartsrisker består av kreditrisk för motparter i likviditetsreserven, för motparter som Landshypotek Bank har derivataffärer med samt för motparter där banken har inlåning. Bankens likviditetsreserv består av räntebärande värdepapper med hög kreditvärdighet och är alla utgivna av nordiska kreditinstitut, svenska kommuner eller landsting. Syftet med likviditetsreserven är att reducera bankens likviditetsrisk. Banken ingår derivataffärer (swapavtal) i syfte att reducera ränte- och valutarisk.

Motparterna som banken ingår swapavtal med är svenska eller internationella banker med hög kreditvärdighet. Med motparterna finns ISDA-avtal och ensidiga CSA-avtal till Landshypotek Banks fördel, vilket reducerar motpartsrisken. Banken ställer aldrig själv säkerheter eftersom derivatkontrakten ligger i poolen för säkerställda obligationer.

Ekonomi- och finanschefen har det övergripande ansvaret för hanteringen av motpartsrisk.

Likviditetsrisk

Definition

Landshypotek Bank definierar likviditetsrisk som:

Risken för att inte kunna infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten.

Likviditetsrisk

Landshypotek Bank är i stor utsträckning beroende av marknadsfinansiering och oförmåga att infria betalningsförpliktelser kopplade till marknadsfinansieringen kan få omedelbara och allvarliga följder för banken.

Hantering av likviditetsrisk

För att säkerställa att en god betalningsberedskap upprätthålls har styrelsen beslutat att det ska finnas en likviditetsbuffert som motsvarar de prognostiserade, ackumulerade nettokassautflödena under de närmaste 180 dagarna samt utflöde av inlåning under stress, utan möjlighet till refinansiering. Likviditetsreserven per 31 december 2019 var 1,9 (2,9) gånger större än refinansieringsbehovet under de närmaste sex månaderna. Relationen påverkas av periodiciteten av förfallande skuld bortom sex månader och kan därför förändras mellan mätperioderna.

Innehav i Landshypotek Banks likviditetsreserv kan användas som säkerhet för lån i Riksbanken. Likviditetsreserven ger banken möjlighet att överbrygga tillfälliga likviditetspåfrestningar men ger även möjlighet att vid allvarliga likviditetskriser ha tid för att anskaffa erforderliga medel genom

Likviditetsreserv fördelat på rating, värderad till verkligt värde

Koncernen			
2019 mnkr	Säkerställda obligationer	Obligationer utgivna av kommuner	Summa
AAA	5 040	1 827	6 867
AA+	-	2 981	2 981
Summa	5 040	4 808	9 848

Koncernen			
2018 mnkr	Säkerställda obligationer	Obligationer utgivna av kommuner	Summa
AAA	5 774	1 935	7 709
AA+	-	3 329	3 329
Summa	5 774	5 264	11 038

Derivatkontrakt fördelat på kreditkvalitetssteg, värderad till verkligt värde

Koncernen			
2019 mnkr	Positiva marknadsvärden	Exponeringsbelopp före kreditrisk-reducerande åtgärder inklusive nett-ningsvinster och mottagna säkerheter ^{2) 3)}	Exponeringsbelopp efter kreditrisk-reducerande åtgärder inklusive nett-ningsvinster och mottagna säkerheter ^{2) 3)}
Kreditkvalitetssteg ¹⁾			
1	752	808	808
2	562	713	713
3	-	13	13
4-6	-	-	-
Summa	1 315	1 534	1 534

Koncernen			
2018 mnkr	Positiva marknadsvärden	Exponeringsbelopp före kreditrisk-reducerande åtgärder inklusive nett-ningsvinster och mottagna säkerheter ^{2) 3)}	Exponeringsbelopp efter kreditrisk-reducerande åtgärder inklusive nett-ningsvinster och mottagna säkerheter ^{2) 3)}
Kreditkvalitetssteg ¹⁾			
1	583	531	531
2	444	627	627
3	99	15	15
4-6	-	-	-
Summa	1 126	1 173	1 173

¹⁾ I enlighet med kommissionens genomförandeförordning 2016/1800

²⁾ Landshypotek har erhållit 553 (439) mnkr i säkerhet enligt derivatkontrakt. Denna säkerhet har inte beaktats i ovanstående siffror.

³⁾ Nettningsvinster uppgår till 242 (488) mnkr.

belåning eller under ordnande former sälja tillgångar för att minska finansieringsbehovet. Banken mäter också likviditetsreserven, utifrån att den ska täcka nettoutflöden under en stressad 30-dagarsperiod enligt externa regelverk. Bankens LCR, enligt EU-förordning 575/2013 och Delegerad akt 2015/61, uppgick per 31 december 2019 till 346 (357) procent för Landshypotek Bank konsoliderad situation och 346 (357) procent för Landshypotek Bank.

Landshypotek Bank erbjuder inlåning i syfte att diversifiera sin finansiering och på så sätt reducera refinansieringsrisken. Bankens inlåning uppgick per 31 december 2019 till 14,4 (14,1) mdkr. Landshypotek Bank genomför regelbundet stresstester av likviditetsrisken. Dessa inkluderar bland

annat värdeminskning i likviditetsreserven, reducerade amorteringar och ränteintäkter, avsaknad av ny upplåning samt uttag av inlåning. Resultaten av stresstesterna visar att Landshypotek Bank har en god betalningsberedskap.

Marknadsrisk

Definition

Den marknadsrisk som Landshypotek Bank exponeras för är ränterisk, valutarisk, kreditspreadrisk, och basisspreadrisk och definieras enligt följande:

- **Ränterisk** – Risken att marknadsvärdet av diskonterade framtida ränterelaterade in- och utbetalningar utvecklas negativt som en följd av ränteförändringar.

- **Valutarisk** – Risken för förlust på upplånat, utlånat eller placerat kapital som en följd av förändring av valutakurser.
- **Kreditspreadrisk** – Risken för reducerat marknadsvärde som en följd av ökade spreadar över riskfri ränta i tillgångar värderade till verkligt värde.
- **Basisspreadrisk** – Risken för reducerat marknadsvärde i de derivat som ingår vid upplåning i utländsk valuta och som inte kan kompenseras med en motsvarande förändring av marknadsvärdet på den emitterade skulden.

Ränterisk

Ränterisk uppstår när räntebindingstider för tillgångar och skulder inte sammanfaller och som en effekt av att eget kapital används som finansiering av bunden utlåning. Det mäts bland annat som den nuvärdesförändring av tillgångar och skulder som inträffar om räntekurvan parallellförflyttas. Som verktyg för att hantera ränterisken använder banken ränteswappar. Per 31 december 2019 uppgick den totala ränteriskens påverkan på balansräkningens nuvärde vid en parallellförflyttning av räntekurvan med en procentenhet uppåt, till -120 (-104) mnkr. Marknadsvärdeförändringen av tillgångar och skulder resultatförs bara till en marginell del varför ränterisken som kan påverka resultatet uppgår till 3 (6) mnkr.

Basisspreadrisk och Kreditspreadrisk

Basisspreadrisk uppstår i Landshypotek Bank då valuta- och ränterisken, som uppstår vid upplåning i utländsk valuta, reduceras genom att betalningar i utländsk valuta byts mot betalningar i svensk valuta genom så kallade valutaränteswappar. Om Landshypotek Bank inte avslutar swapavtalen i förtid kommer dock nettot av resultatpåverkan vid swappens förfall att vara noll. På grund av ökad volatilitet i basisspreadarna har Landshypotek Bank valt att inte ta upp någon ny finansiering i utländsk valuta sedan 2011. Kreditspreadrisk uppstår från rörelser i kreditspreadar i Landshypotek Banks likviditetsreserv och dessa påverkar också resultatet. En ökning av kreditspreaden med en hundra delar procent (1bp) skulle leda till en värdeminskning på 2 (2) mnkr av likviditetsportföljen och en rörelse med 1bp på basisspreadarna skulle leda till en värdeförändring på 2 (4) mnkr på swapparna.

Säkring av verkligt värde

För att minska eller eliminera förändringar i verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder till följd av ränteförändringar tillämpar Landshypotek Bank säkring av verkligt värde enligt beskrivningen i not 1 Redovisningsprinciper. Landshypotek Bank använder ränteswappar med betalning av fast ränta och erhållande av rörlig ränta för att säkra tillgångar som löper med fast ränta, och ränteswappar med betalning av rörlig och erhållande av fast ränta för att säkra skulder som löper med fast ränta.

Det finns ett ekonomiskt förhållande mellan den säkrade posten och säkringsinstrument eftersom villkoren i ränteswappen motsvarar villkoren för den säkrade posten i form av nominellt belopp, räntenivå, löptid, betalnings- och justeringsdagar. Det ekonomiska sambandet säkerställs genom ett prospektivt test vid säkringens ingång.

Ineffektivitet

Ineffektiviteten beräknas genom att jämföra förändringen i verkligt värde avseende den säkrade risken i den säkrade posten med derivatets förändring i verkligt värde. Ineffektivitet

föreligger om derivatets förändring i verkligt värde avviker från värdeförändringen för den säkrade posten.

De huvudsakliga förklaringarna till ineffektivitet i dessa säkringsrelationer är:

- värdeförändringar av det rörliga benet i derivatet.
- skillnader i startvärden mellan säkrad post och säkringsinstrument
- möjlig värdeförändring relaterad till motpartsrisken i ingångna derivatkontrakt

Operativ risk

Definition

Landshypotek Bank definierar operativ risk som:

Risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller fallerade interna processer, mänskliga fel, bristfälliga system, externa händelser inbegripet legal risk.

Operativ risk

Landshypotek Banks aptit för operativ risk är låg. Banken bedriver inte verksamhet inom de områden som generellt sett genererat banker störst operativa förluster. Banken har vare sig tradingverksamhet eller verksamhet relaterad till betalningsförmedling eller betalkortsverksamhet och bedriver en relativt enkel bankverksamhet.

Viss operativ risk finns dock i alla verksamheter och i banken identifieras risker utifrån de för banken väsentliga processerna samt fokusområdet IT- och informationssäkerhet. Bankens identifierade väsentliga processer är:

- Utlåning
- Inlåning
- Upplåning
- In- och utbetalning

Hantering av operativ risk

Genom identifiering och hantering av operativa risker ökar medvetenheten och reduceras förlustrisken. Identifierade risker bedöms utifrån sannolikhet att risken ska materialiseras samt hur risken påverkar banken utifrån medarbetare, anseende, avbrott i processer, regulatoriskt och finansiellt. Banken har ett risksystem där risker, incidenter, kundklagomål och åtgärder på ett dynamiskt sätt kopplas till de för banken väsentliga processerna. Incidenter och resultatet av riskanalysen rapporteras till bankledningen och styrelsen. Huvudsyftet med detta arbete är att i största möjliga mån tidigt identifiera operativa risker i de väsentliga processerna och vidta åtgärder så att dessa inte materialiseras.

Riskanalys av de väsentliga processerna kompletteras också genom Landshypotek Banks kontinuitetsarbete. Syftet med kontinuitetshantering är att identifiera de kritiska delarna av verksamheten och därefter arbeta för att skapa robusthet i dessa delar. Kontinuitetshantering ska hantera även den typ av händelser som inte kan förutses i riskanalysen men som kan få stora konsekvenser för banken.

Landshypotek Bank har en etablerad godkännandeprocess för väsentliga förändringar för att säkerställa att banken är redo att omhänderta nya produkter, tjänster och andra väsentliga förändringar. Viktiga komponenter i denna process är deltagande från påverkade delar av Landshypotek Bank, en transparent diskussion om de operativa risker som kan uppstå samt väldokumenterade beslut.

Räntebindingstider för räntebärande tillgångar och skulder

	Koncernen					
2019 mnkr	< 3 mån	3-12 mån	1-3 år	3-5 år	> 5 år	Summa
Tillgångar						
Belåningsbara statsskuldsförbindelser	3 177	100	475	700		4 452
Utlåning till kreditinstitut	502					502
Utlåning till allmänheten	53 874	7 048	11 091	3 459	282	75 754
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 004	900	1 800	1 550		5 254
Derivat	25 597	3 948	8 154	6 960	6 610	51 269
Summa	84 154	11 996	21 520	12 669	6 892	137 231
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	1 475					1 475
In- och upplåning från allmänheten	14 449					14 449
Emitterade värdepapper	34 703	4 548	8 355	6 960	8 486	63 052
Derivat	29 325	7 050	10 875	3 610	275	51 135
Efterställda skulder	1 200					1 200
Övriga skulder						-
Summa	81 152	11 598	19 230	10 570	8 761	131 311
Netto	3 002	398	2 290	2 099	-1 869	5 920
Räntekänslighet netto	12	-5	-49	-75	-3	-120
Kumulativ räntekänslighet	12	7	-43	-118	-120	

	Koncernen					
2018 mnkr	< 3 mån	3-12 mån	1-3 år	3-5 år	> 5 år	Summa
Tillgångar						
Belåningsbara statsskuldsförbindelser	3 888	150	725	150		4 913
Utlåning till kreditinstitut	541					541
Utlåning till allmänheten	49 413	9 595	9 462	3 142	390	72 002
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 100		3 000	810		5 910
Derivat	25 631	1 678	7 209	12 413	4 744	51 675
Summa	81 573	11 423	20 396	16 515	5 134	135 042
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	954					954
In- och upplåning från allmänheten	14 150					14 150
Emitterade värdepapper	31 692	3 378	8 606	12 613	4 947	61 236
Derivat	34 966	4 269	10 075	2 060	505	51 875
Efterställda skulder	1 200					1 200
Övriga skulder	206					206
Summa	83 168	7 647	18 681	14 673	5 452	129 622
Netto	-1 595	3 776	1 715	1 842	-318	5 420
Räntekänslighet netto	1	-3	-29	-62	25	-69
Kumulativ räntekänslighet	1	-2	-31	-94	-69	

Tabellerna ovan skiljer sig från löptidsanalysen som inkluderar alla kontrakterade flöden, det vill säga nominella belopp plus avtalade räntebetalningar. I tabellerna redovisas de nominella beloppen för derivaten. På tillgångssidan ligger de nominella beloppen i derivatens erhålla-ben och på skuldsidan de nominella beloppen i betala-benen. Beloppen har fördelats efter tiden för nästa ränteomsättning. Detta skiljer sig från löptidsanalysen som inkluderar alla kontrakterade flöden, det vill säga nominella belopp plus avtalade räntebetalningar.

Löptidsanalys avseende finansiella tillgångar och skulder

	Koncernen					
2019 mnkr	< 3 mån	3-12 mån	1-3 år	3-5 år	> 5 år	Summa
Finansiella tillgångar						
Belåningsbara statsskuldsförbindelser	661	423	1 951	1 514		4 549
Utlåning till kreditinstitut	502					502
Utlåning till allmänheten	54 185	7 300	11 462	3 562	322	76 831
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12	949	2 330	2 125		5 416
Derivat	277	447	1 509	321	3 305	5 858
Summa	55 637	9 119	17 251	7 521	3 627	93 156
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	1 475					1 475
In- och upplåning från allmänheten	14 449					14 449
Beviljade kreditlöften	500					500
Emitterade värdepapper	1 457	10 852	24 382	19 477	10 752	66 920
Derivat	268	263	1 173	92	2 603	4 398
Efterställda skulder	9	26	1 218			1 253
Övriga skulder	4	6	12	1		23
Summa	18 161	11 147	26 784	19 570	13 354	89 017
Kontrakterade kassaflöden	37 476	-2 028	-9 533	-12 049	-9 727	4 138

	Koncernen					
2018 mnkr	< 3 mån	3-12 mån	1-3 år	3-5 år	> 5 år	Summa
Finansiella tillgångar						
Belåningsbara statsskuldsförbindelser	215	1 426	2 473	1 141		5 256
Utlåning till kreditinstitut	541					541
Utlåning till allmänheten	49 700	9 857	9 805	3 238	437	73 037
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	7	128	4 430	1 337		5 902
Derivat	46	1 586	1 662	554	3 192	7 039
Summa	50 510	12 997	18 371	6 269	3 629	91 775
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	954					954
In- och upplåning från allmänheten	14 150					14 150
Beviljade kreditlöften	593					593
Emitterade värdepapper	1 859	10 565	28 298	14 620	9 711	65 052
Derivat	22	1 619	1 447	336	2 728	6 152
Efterställda skulder	7	24	1 254			1 284
Övriga skulder	206					206
Summa	17 791	12 208	30 998	14 955	12 439	88 391
Kontrakterade kassaflöden	32 719	789	-12 627	-8 686	-8 809	3 384

Tabellerna ovan inkluderar samtliga kontrakterade kassaflöden. Beloppen är odiskonterade och är upptagna under den tidsficka då Landshypotek har rätt att åkalla betalning eller skyldighet eller rätt att återbetala. Framtida rörliga räntor är medräknade vad gäller derivat och finansiella skulder. Utlåning till allmänheten redovisas till nästkommande ränteromsättning när kunden om så önskar kan lösa in lånet. Räntederivat nettoregleras medan valutaräntederivat bruttoregleras vilket speglas i tabellen ovan. Detta innebär att kontrakterade belopp vid förfall endast inkluderas vad gäller valutaräntederivat. För räntederivat redovisas alla flöden netto.

Derivat som utgör säkringsinstrument avseende ränte- och valutarisk i verkligt värde och portföljsäkring

2019 mnkr	Koncernen					
	< 3 mån	3-12 mån	1-3 år	3-5 år	> 5 år	Summa
Ränterisk						
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta						
Nominellt belopp	2 650	7 050	10 875	3 610	395	24 580
Genomsnittlig fast ränta %	0,02	0,22	0,31	0,60	1,56	
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta						
Nominellt belopp		3 738	7 125	6 960	5 995	23 818
Genomsnittlig fast ränta %		0,96	0,74	1,26	1,47	
Valutakursrisk						
Valutarelaterade derivat SEK/NOK						
Nominellt belopp	242		351			593
Genomsnittlig valutakurs	0,83		1,85			
Valutarelaterade derivat SEK/EUR						
Nominellt belopp		200	695		2 424	3 319
Genomsnittlig valutakurs		0,10	0,10		0,10	
Summa	2 892	10 988	19 046	10 570	8 814	52 310

2018 mnkr	Koncernen					
	< 3 mån	3-12 mån	1-3 år	3-5 år	> 5 år	Summa
Ränterisk						
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	4 250	7 119	10 075	2 060	505	24 009
Nominellt belopp	-0,31	-0,11	0,76	0,84	1,50	
Genomsnittlig fast ränta %						
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta		450	6 038	12 160	2 210	20 858
Nominellt belopp		1,46	0,88	0,95	2,87	
Genomsnittlig fast ränta %						
Valutakursrisk						
Valutarelaterade derivat SEK/NOK						
Nominellt belopp		1 475	593			2 068
Genomsnittlig valutakurs		0,8137	0,8430			
Valutarelaterade derivat SEK/EUR						
Nominellt belopp			666	228	2 424	3 319
Genomsnittlig valutakurs			0,0975	0,1095	0,1031	
Summa	4 250	9 044	17 373	14 448	5 139	50 254

Säkringsinstrument

Säkringsinstrument		Koncernen		
2019 mnkr	Balanspost i vilken säkringsinstrument ingår	Redovisat värde		Förändring i verkligt värde som använts för att mäta effektivitet
		Tillgångar	Skulder	
Ränterisk				
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	Derivat	48	115	43
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	Derivat	511	24	91
Valutakursrisk				
Valutarelaterade derivat SEK/NOK	Derivat		53	7
Valutarelaterade derivat SEK/EUR	Derivat	1 088		174
		1 647	192	315

	Koncernen			
2018 mnkr	Balanspost i vilken säkringsinstrument ingår	Redovisat värde		Förändring i verkligt värde som använts för att mäta effektivitet
		Tillgångar	Skulder	
Ränterisk				
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	Derivat	12	167	32
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	Derivat	416	16	21
Valutakursrisk				
Valutarelaterade derivat SEK/NOK	Derivat	-	277	-17
Valutarelaterade derivat SEK/EUR	Derivat	876	1	90
Valutarelaterade derivat SEK/CHF	Derivat	-	-	-5
		1 304	461	121

Säkrade poster

		Koncernen		
2019 mnkr	Balanspost i vilken den säkrade posten ingår	Redovisat värde		Förändring i verkligt värde som använts för att mäta effektivitet
		Tillgångar	Skulder	
Ränterisk				
Utlåning till allmänheten till fast ränta	Utlåning till allmänheten	19 058		-35
Likviditetsreserv till fast ränta	Belåningsbara statsskuldförbin- delser, Obligationer och andra räntebärande värdepapper	5 588		-7
Upplåning i SEK till fast ränta	Emitterade värdepapper m.m.		24 155	-94
Valutakursrisk				
Upplåning i EUR och NOK till fast ränta	Emitterade värdepapper m.m.		4 984	-186
		24 646	29 139	-322

	Koncernen			
2018 mnkr	Balanspost i vilken den säkrade posten ingår	Redovisat värde		Förändring i verkligt värde som använts för att mäta effektivitet
		Tillgångar	Skulder	
Ränterisk				
Utlåning till allmänheten till fast ränta	Utlåning till allmänheten	19 214		-23
Likviditetsreserv till fast ränta	Belåningsbara statsskuldförbin- delser, Obligationer och andra räntebärande värdepapper	4 949		0
Upplåning i SEK till fast ränta	Emitterade värdepapper m.m.		21 261	-18
Valutakursrisk				
Upplåning i EUR och NOK till fast ränta	Emitterade värdepapper m.m.		6 031	-75
		24 163	27 292	-116

Not 3 Kapital och kapitaltäckning

Total kapitalrelation i den konsoliderade situationen uppgick till 18,2 (18,4) procent och kärnprimärkapitalrelationen uppgick till 13,9 (13,9) procent. Total kapitalrelation i Landshypotek Bank uppgick till 19,2 (19,4) procent och kärnprimärkapitalrelationen till 13,7 (13,8) procent.

Kapitalbasen för den konsoliderade situationen ökade under året med 148 mnkr till 6 346 mnkr primärt till följd av årets vinst. Minimikapitalkravet ökade med 97 mnkr till 2 790 mnkr primärt till följd av en ökad volym företagsexponeringar.

Utöver minimikapitalkravet på 8 procent av totalt riskvägt belopp är det kombinerade buffertkravet (kapitalkonservationsbuffert och kontracyklisk buffert) 5 procent. Detta höjdes med 0,5 procentenheter den 19 september 2019 till följd av en höjning av det kontracykliska buffertkravet. Det kombinerade buffertkravet ska täckas med kärnprimärkapital.

Bruttosoliditetsgraden för den konsoliderade situationen uppgick till 6,1 (6,2) procent.

Det internt bedömda kapitalbehovet för den konsoliderade situationen uppgick till 5,0 (4,8) mdkr. Ökningen av det internt bedömda kapitalbehovet under året är huvudsakligen hänförligt till det höjda kontracykliska buffertkravet. Kapitalbehovet ska jämföras med en kapitalbas på 6,3 mdkr.

Kapitaltäckningsanalys

mnkr	Konsoliderad situation ¹⁾	
	2019	2018
Kärnprimärkapitalinstrument: instrument och reserver		
Medlemsinsatser	1 767	1 729
Aktiekapital	-	-
Övrigt tillskjutet kapital	1 798	1 798
Primärkapitalinstrument	700	700
Reserver	-16	-6
Aktuariella förändringar	-48	-24
Balanserad vinst	1 745	1 605
Årets resultat ²⁾	341	310
Eget kapital enligt balansräkningen	6 287	6 112
Avdrag relaterade till den konsoliderade situationen och andra förutsebara kostnader ³⁾	-116	-119
Avdrag för primärkapitalinstrument klassificerade som eget kapital	-700	-700
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar ³⁾	5 471	5 294
Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar		
Ytterligare värdejusteringar	-10	-11
Immateriella tillgångar	-149	-143
Uppskjutna skattefordringar som är beroende av framtida lönsamhet	-8	-3
IRK-avdrag ⁴⁾	-468	-440
Summa lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-634	-597
Kärnprimärkapital	4 836	4 696
Primärkapitaltillskott: instrument		
Primärkapitalinstrument	-	-
varav: klassificerade som eget kapital enligt tillämpliga redovisningsstandarder	-	-
Kvalificerande primärkapital som ingår i konsoliderat primärkapitaltillskott som utfärdats av dotterföretag och innehas av tredje part	572	567
Primärkapital (Kärnprimärkapital + Primärkapital)	5 408	5 263
Supplementärkapital: instrument och avsättningar		
Kapitalinstrument och efterställda lån som ska räknas som supplementärkapital	-	-
Kvalificerande kapitalbasinstrument som ingår i konsoliderat supplementärkapital som utfärdats av dotterföretag och innehas av tredje part	939	935
Supplementärkapital	939	935
Kapitalbas (Primärkapital + Supplementärkapital)	6 346	6 198
Totalt riskvägt exponeringsbelopp	34 876	33 664
Kapitalrelationer och buffertar		
Kapitalkrav	2 790	2 693
Kärnprimärkapitalrelation (%)	13,9	13,9
Primärkapitalrelation (%)	15,5	15,6
Total kapitalrelation (%)	18,2	18,4
Institutspecifikt kärnprimärkapitalkrav inklusive buffertkrav (%)	9,5	9,0
varav: krav på kapitalkonserveringsbuffert (%)	2,5	2,5
varav: krav på kontracyklisk buffert (%)	2,5	2,0
Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert (%) ⁵⁾	9,4	9,4

¹⁾ Konsoliderad situation innefattar Landshypotek Ekonomisk Förening och Landshypotek Bank AB.

²⁾ Landshypotek Bank har enligt beslut från Finansinspektionen i mars 2019 fått tillstånd att, under vissa angivna förutsättningar, räkna in delårs- eller helårsöverskott i kapitalbasberäkningen för Landshypotek Bank AB samt för den konsoliderade situationen.

³⁾ Denna post avser förväntad utdelning.

⁴⁾ Avdrag som följer av att förväntad kreditförlust överstiger utestående kreditreserveringar (negativa belopp till följd av beräkningen av förväntade förlustbelopp).

⁵⁾ Beräknas som "bankens kärnprimärkapital reducerat med kärnprimärkapitalkravet samt reducerat med eventuellt ytterligare kärnprimärkapital som används för att täcka kravet på primärkapital och/eller totalt kapital, dividerat med totalt riskvägt exponeringsbelopp".

Kapitalbehov

mnkr	Konsoliderad situation	
	2019	2018
Internt bedömt kapitalbehov¹⁾		
Kapitalkrav Pelare 1	2 790	2 693
I procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp	8,0	8,0
Kapitalbehov Pelare 2	509	630
I procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp	1,5	1,9
Kombinerat buffertkrav	1 744	1 515
I procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp	5,0	4,5
Totalt kapitalbehov	5 043	4 838
I procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp	14,5	14,4
Kapitalbas (Primärkapital + Supplementärkapital)	6 346	6 198
I procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp	18,2	18,4
Av Finansinspektionen bedömt kapitalbehov²⁾		
Kapitalkrav Pelare 1	2 790	2 693
I procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp	8,0	8,0
Kapitalbehov Pelare 2	648	827
I procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp	1,9	2,5
Kombinerat buffertkrav	1 744	1 515
I procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp	5,0	4,5
Totalt kapitalbehov	5 182	5 035
I procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp	14,9	15,0
Kapitalbas (Primärkapital + Supplementärkapital)	6 346	6 198
I procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp	18,2	18,4

¹⁾ Avser kapitalkrav i Pelare 1 enligt CRR, kapitalbehov i Pelare 2 enligt bankens beräkning (IKLU 2019 respektive 2018) och kombinerat buffertkrav enligt lagen (2014:966) om kapitalbuffertar.

²⁾ Avser kapitalkrav i Pelare 1 enligt CRR, kapitalbehov i Pelare 2 enligt Finansinspektionens bedömning (ÖUP 2019 respektive 2018) och kombinerat buffertkrav enligt lagen (2014:966) om kapitalbuffertar.

Kapitalkrav uppdelat på risk, metod och exponeringsklass

2019 mnkr	Konsoliderad situation			
	Exponerings- värde ¹⁾	Riskvägt expo- neringsbelopp ²⁾	Kapitalkrav ³⁾	Genomsnittlig riskvikt ⁴⁾
Kreditrisk – Internmetoden	77 038	26 077	2 086	34 %
Hushåll – säkerhet i fastighet	46 195	6 423	514	14 %
Företag	30 786	19 598	1 568	64 %
Övriga motpartslösa tillgångar	57	57	5	100 %
Kreditrisk – Schablonmetoden	12 254	1 281	102	10 %
Nationella regeringar eller centralbanker	57	-	-	0 %
Delstatliga eller lokala självstyrelseorgan eller myndigheter	4 817	-	-	0 %
Institut	2 042	628	50	31 %
Företag	14	14	1	100 %
Hushåll	43	30	2	69 %
Säkrade genom panträtt i fast egendom	217	99	8	45 %
Fallerade exponeringar	3	5	0	150 %
Säkerställda obligationer	5 061	506	40	10 %
Operativ risk – Basmetoden		1 470	118	
Kreditvärdighetsjusteringsrisk – Schablonmetoden	1 394	922	74	66 %
Ytterligare striktare tillsynskrav baserade på Artikel 458 CRR		5 126	410	
Summa	90 686	34 876	2 790	

2018 mnkr	Konsoliderad situation			
	Exponerings- värde ¹⁾	Riskvägt expo- neringsbelopp ²⁾	Kapitalkrav ³⁾	Genomsnittlig riskvikt ⁴⁾
Kreditrisk – Internmetoden	74 231	25 318	2 025	34 %
Hushåll – säkerhet i fastighet	45 166	6 409	513	14 %
Företag	29 006	18 849	1 508	65 %
Övriga motpartslösa tillgångar	60	60	5	100 %
Kreditrisk – Schablonmetoden	13 110	1 260	101	10 %
Nationella regeringar eller centralbanker	17	-	-	0 %
Delstatliga eller lokala självstyrelseorgan eller myndigheter	5 268	-	-	0 %
Institut	1 756	546	44	31 %
Företag	12	12	1	100 %
Hushåll	40	28	2	70 %
Säkrade genom panträtt i fast egendom	205	91	7	45 %
Fallerade exponeringar	1	1	0	147 %
Säkerställda obligationer	5 811	581	46	10 %
Operativ risk – Basmetoden		1 448	116	
Kreditvärdighetsjusteringsrisk – Schablonmetoden	1 058	754	60	71 %
Ytterligare riskexponeringsbelopp enligt Artikel 3 CRR		3	0	
Ytterligare striktare tillsynskrav baserade på Artikel 458 CRR		4 882	391	
Summa	88 399	33 664	2 693	

¹⁾ Exponeringsvärde beräknat i enlighet med CRR. I bankens tidigare rapporter har i vissa fall den engelska förkortningen EAD samt exponeringsbelopp använts för detta som nu benämns exponeringsvärde.

²⁾ Efter applicering av tillämpliga riskvikter. Riskvikterna för internmetoden baseras på intern riskklassificering och interna historiska data, medan schabloniserade värden enligt CRR används för schablonmetoden.

³⁾ Beräknas genom att multiplicera riskvägt exponeringsbelopp med 8%. Inkluderar inga buffertkrav.

⁴⁾ Beräknas genom att dividera riskvägt exponeringsbelopp med exponeringsvärdet för respektive risk/exponeringsklass

Kapitaltäckningsanalys

mnkr	Landshypotek Bank AB	
	2019	2018
Kärnprimärkapitalinstrument: instrument och reserver		
Medlemsinsatser	-	-
Aktiekapital	2 253	2 253
Övrigt tillskjutet kapital	1 017	1 017
Primärkapitalinstrument	700	700
Reserver	-16	-6
Aktuariella förändringar	-	-
Balanserad vinst	1 825	1 666
Årets resultat ¹⁾	332	294
Eget kapital enligt balansräkningen	6 111	5 924
Avdrag relaterade till den konsoliderade situationen och andra förutsebara kostnader ²⁾	-	-
Avdrag för primärkapitalinstrument klassificerade som eget kapital	-700	-700
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	5 411	5 224
Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar		
Ytterligare värdejusteringar	-10	-11
Immateriella tillgångar	-149	-143
Uppskjutna skattefordringar som är beroende av framtida lönsamhet	-	0
IRK-avdrag ³⁾	-468	-440
Summa lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-626	-595
Kärnprimärkapital	4 785	4 629
Primärkapitaltillskott: instrument		
Primärkapitalinstrument	700	700
varav: klassificerade som eget kapital enligt tillämpliga redovisningsstandarder	700	700
Kvalificerande primärkapital som ingår i konsoliderat primärkapitaltillskott som utfärdats av dotterföretag och innehas av tredje part	-	-
Primärkapital (Kärnprimärkapital + Primärkapital)	5 485	5 329
Supplementärkapital: instrument och avsättningar		
Kapitalinstrument och efterställda lån som ska räknas som supplementärkapital	1 200	1 200
Kvalificerande kapitalbasinstrument som ingår i konsoliderat supplementärkapital som utfärdats av dotterföretag och innehas av tredje part	-	-
Supplementärkapital	1 200	1 200
Kapitalbas (Primärkapital + Supplementärkapital)	6 685	6 529
Totalt riskvägt exponeringsbelopp	34 880	33 663
Kapitalrelationer och buffertar		
Kapitalkrav	2 790	2 693
Kärnprimärkapitalrelation (%)	13,7	13,8
Primärkapitalrelation (%)	15,7	15,8
Total kapitalrelation (%)	19,2	19,4
Institutspecifikt kärnprimärkapitalkrav inklusive buffertkrav (%)	9,5	9,0
varav: krav på kapitalkonserveringsbuffert (%)	2,5	2,5
varav: krav på kontracyklisk buffert (%)	2,5	2,0
Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert (%) ²⁾	9,2	9,3

¹⁾ Landshypotek Bank har enligt beslut från Finansinspektionen i mars 2019 fått tillstånd att, under vissa angivna förutsättningar, räkna in delårs- eller helårsöverskott i kapitalbasberäkningen för Landshypotek Bank AB samt för den konsoliderade situationen.

²⁾ Denna post avser förväntad utdelning.

³⁾ Avdrag som följer av att förväntad kreditförlust överstiger utestående kreditreserveringar (negativa belopp till följd av beräkningen av förväntade förlustbelopp).

⁴⁾ Beräknas som "bankens kärnprimärkapital reducerat med kärnprimärkapitalkravet samt reducerat med eventuellt ytterligare kärnprimärkapital som används för att täcka kravet på primärkapital och/eller totalt kapital, dividerat med totalt riskvägt exponeringsbelopp".

Kapitalbehov

mnkr	Landshypotek Bank AB	
	2019	2018
Internt bedömt kapitalbehov¹⁾		
Kapitalkrav Pelare 1	2 790	2 693
I procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp	8,0	8,0
Kapitalbehov Pelare 2	509	630
I procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp	1,5	1,9
Kombinerat buffertkrav	1 744	1 515
I procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp	5,0	4,5
Totalt kapitalbehov	5 044	4 838
I procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp	14,5	14,4
Kapitalbas (Primärkapital + Supplementärkapital)	6 685	6 529
I procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp	19,2	19,4

Av Finansinspektionen bedömt kapitalbehov²⁾		
Kapitalkrav Pelare 1	2 790	2 693
I procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp	8,0	8,0
Kapitalbehov Pelare 2	648	827
I procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp	1,9	2,5
Kombinerat buffertkrav	1 744	1 515
I procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp	5,0	4,5
Totalt kapitalbehov	5 182	5 035
I procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp	14,9	15,0
Kapitalbas (Primärkapital + Supplementärkapital)	6 685	6 529
I procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp	19,2	19,4

¹⁾ Avser kapitalkrav i Pelare 1 enligt CRR, kapitalbehov i Pelare 2 enligt bankens beräkning (IKLU 2019 respektive 2018) och kombinerat buffertkrav enligt lagen (2014:966) om kapitalbuffertar.

²⁾ Avser kapitalkrav i Pelare 1 enligt CRR, kapitalbehov i Pelare 2 enligt Finansinspektionens bedömning (ÖUP 2019 respektive 2018) och kombinerat buffertkrav enligt lagen (2014:966) om kapitalbuffertar.

Kapitalkrav uppdelat på risk, metod och exponeringsklass

2019 mnkr	Landshypotek Bank AB			
	Exponerings- värde ¹⁾	Riskvägt expo- neringsbelopp ²⁾	Kapitalkrav ³⁾	Genomsnittlig riskvikt ⁴⁾
Kreditrisk – Internmetoden	77 041	26 081	2 086	34 %
Hushåll – säkerhet i fastighet	46 195	6 423	514	14 %
Företag	30 786	19 598	1 568	64 %
Övriga motpartslösa tillgångar	60	60	5	100 %
Kreditrisk – Schablonmetoden	12 257	1 281	102	10 %
Nationella regeringar eller centralbanker	56	-	-	0 %
Delstatliga eller lokala självstyrelseorgan eller myndigheter	4 821	-	-	0 %
Institut	2 042	628	50	31 %
Företag	14	14	1	100 %
Hushåll	43	30	2	69 %
Säkrade genom panträtt i fast egendom	217	99	8	45 %
Fallerade exponeringar	3	5	0	150 %
Säkerställda obligationer	5 061	506	40	10 %
Operativ risk – Basmetoden		1 470	118	
Kreditvärdighetsjusteringsrisk – Schablonmetoden	1 394	922	74	66 %
Ytterligare striktare tillsynskrav baserade på Artikel 458 CRR		5 126	410	
Summa	90 693	34 880	2 790	

2018 mnkr	Landshypotek Bank AB			
	Exponerings- värde ¹⁾	Riskvägt expo- neringsbelopp ²⁾	Kapitalkrav ³⁾	Genomsnittlig riskvikt ⁴⁾
Kreditrisk – Internmetoden	74 230	25 316	2 025	34 %
Hushåll – säkerhet i fastighet	45 166	6 409	513	14 %
Företag	29 006	18 849	1 508	65 %
Övriga motpartslösa tillgångar	58	58	5	100 %
Kreditrisk – Schablonmetoden	13 113	1 260	101	10 %
Nationella regeringar eller centralbanker	16	-	-	0 %
Delstatliga eller lokala självstyrelseorgan eller myndigheter	5 271	-	-	0 %
Institut	1 756	546	44	31 %
Företag	12	12	1	100 %
Hushåll	40	28	2	70 %
Säkrade genom panträtt i fast egendom	205	91	7	45 %
Fallerade exponeringar	1	1	0	147 %
Säkerställda obligationer	5 811	581	46	10 %
Operativ risk – Basmetoden		1 448	116	
Kreditvärdighetsjusteringsrisk – Schablonmetoden	1 058	754	60	71 %
Ytterligare riskexponeringsbelopp enligt Artikel 3 CRR		3	0	
Ytterligare striktare tillsynskrav baserade på Artikel 458 CRR		4 882	391	
Summa	88 400	33 663	2 693	

¹⁾ Exponeringsvärde beräknat i enlighet med CRR. I bankens tidigare rapporter har i vissa fall den engelska förkortningen EAD samt exponeringsbelopp använts för detta som nu benämns exponeringsvärde.

²⁾ Efter applicering av tillämpliga riskvikter. Riskvikterna för internmetoden baseras på intern riskklassificering och interna historiska data, medan schabloniserade värden enligt CRR används för schablonmetoden.

³⁾ Beräknas genom att multiplicera riskvägt exponeringsbelopp med 8%. Inkluderar inga buffertkrav.

⁴⁾ Beräknas genom att dividera riskvägt exponeringsbelopp med exponeringsvärdet för respektive risk/exponeringsklass.

Not 4 Räntenetto

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Ränteintäkter				
Ränteintäkter på utlåning till kreditinstitut	-	0	-	-
Ränteintäkter på utlåning till allmänheten	1 296	1 207	-	-
Ränteintäkter på räntebärande värdepapper	44	11	-	-
varav ränteintäkter för finansiella tillgångar i verkligt värdesäkring	37	20	-	-
varav ränteintäkter på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	-	2	-	-
varav ränteintäkter på finansiella tillgångar som kan säljas	7	-10	-	-
Övriga ränteintäkter	11	11	-	-
Summa ränteintäkter	1 351	1 229	-	-
Medelränta på utlåning till allmänheten	1,74 %	1,72 %	-	-
Räntekostnader				
Räntekostnader för skulder till kreditinstitut – övriga	5	7	-	-
Räntekostnader för in- och upplåning från allmänheten	-106	-99	-	-
varav insättargarantivgifter	-15	-10	-	-
Räntekostnader för räntebärande värdepapper	-521	-428	-	-
varav räntekostnader för finansiella skulder i verkligt värdesäkring justerade för verkligt värde av säkrad risk	-470	-551	-	-
varav räntekostnader för räntebärande värdepapper till upplupet anskaffningsvärde	-183	-37	-	-
varav periodisering av upparbetat marknadsvärde från avbrutna säkringsrelationer ¹⁾	132	159	-	-
Räntekostnader för efterställda skulder	-32	-27	-	-
Räntekostnader för derivatinstrument	187	212	-	-
varav räntekostnader för derivat värderade till verkligt värde via resultatet	-	25	-	-
varav räntekostnader för derivat identifierade som säkringsinstrument	319	347	-	-
varav omklassificering avbrutna säkringsrelationer ¹⁾	-132	-159	-	-
Övriga räntekostnader	-69	-96	0	0
varav avgift statlig stabiliseringsfond	-48	-75	-	-
Summa räntekostnader	-536	-430	0	0
Summa	815	799	0	0

¹⁾ Posten avser minskade, redovisade räntekostnader till följd av periodisering av upparbetat marknadsvärde i säkrad risk hänförligt till säkringsrelationer för verkligt värde som avbrutits under 2013 och 2018. Motsvarande belopp med negativ påverkan på resultatet, hänförlig till en värdeminskning på säkringsinstrumenten (derivaten) i de avbrutna säkringsrelationerna, redovisas under derivat i räntenettet. Återstående belopp att periodisera ut är 573,1 mkr. Periodiseringar pågår fram till maj 2031.

Not 5 Nettoresultat av finansiella transaktioner

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet				
Realiserat resultat försäljning av obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-1	-	-
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Realiserat resultat försäljning av obligationer och andra räntebärande värdepapper	23	10	-	-
Övriga finansiella skulder				
Realiserat resultat återköp egna emitterade obligationer	-10	-1	-	-
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet				
Realiserat resultat köp/försäljning derivatkontrakt	-8	0	-	-
Summa realiserat resultat	6	8	-	-
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet				
Värdeförändring obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-2	-	-
Värdeförändring derivat med positivt marknadsvärde som inte ingår i någon säkringsrelation	-	-	-	-
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet				
Värdeförändring derivat med negativt marknadsvärde som inte ingår i någon säkringsrelation	-	7	-	-
Omklassificering avbrutna säkringsrelationer	132	159	-	-
Poster som ingår i säkringsrelation och som säkringsredovisas				
Värdeförändring emitterade obligationer som ingår i säkring av verkligt värde	-280	-94	-	-
Värdeförändring på räntesäkrade poster i portföljsäkring	-35	-23	-	-
Värdeförändring placeringsobligationer som ingår i säkring av verkligt värde	-7	0	-	-
Värdeförändring derivat som ingår i säkring av verkligt värde	183	-39	-	-
varav omklassificering avbrutna säkringsrelationer ¹⁾	132	-159	-	-
Summa orealiserat resultat	-7	9	-	-
Summa	-1	17	-	-

¹⁾ Posten avser periodisering av upparbetat marknadsvärde i säkrad risk hänförligt till säkringsrelationer för verkligt värde som avbrutits under 2013 och 2018. Återstående belopp att periodisera ut är 573,1 mkr. Periodiseringar pågår fram till maj 2031.

Med realiserat resultat avses värdeförändringar som realiserats, det vill säga erhållits/betalats gentemot motpart, detta för affärer som stängts under året. Med orealiserat resultat avses marknadsvärdessförändringar för levande affärer.

Not 6 Övriga rörelseintäkter

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Fastighetsintäkter	1	1	-	-
Övrigt ¹⁾	64	14	9	10
Summa	65	15	9	10

¹⁾ Posten i koncernen avser bland annat en realisationsvinst hänförlig till avyttring av en rörelsefastighet via koncernbolag om 49 mkr.

Not 7 Allmänna administrationskostnader

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Personalkostnader				
Löner m.m. Vd, ledande befattningshavare och styrelse	-21	-21	-1	-2
Löner m.m. övrig personal	-112	-110	-13	-13
Avsättning till vinstandelsstiftelse	-5	-5	0	0
Pensionskostnader	-24	-22	0	0
Socialförsäkringsavgifter	-43	-42	-4	-4
Andra personalkostnader	-14	-11	-3	-2
	-220	-213	-21	-21
Övriga administrationskostnader				
Resekostnader	-3	-5	-1	-1
Tele och datakostnader	-2	-2	0	0
Kontorskostnader	-3	-3	0	0
Lokalkostnader	-5	-19	0	0
IT-kostnader	-117	-104	0	0
Porto och utskick	-5	-5	0	0
Konsulter	-48	-45	-4	-4
Informationskostnader	-10	-9	0	0
Köpta tjänster	-2	-1	-1	-1
Marknadsföringskostnader	-24	-22	-1	-1
Myndigheter och föreningar	-5	-5	-1	-1
	-225	-219	-8	-9
Arvode och kostnadsersättning till utsedda revisorer				
Revisionsuppdraget	-2	-3	0	0
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-1	-1	0	0
Skatterådgivning	0	0	-	-
Övriga tjänster	0	0	-	-
	-4	-4	0	0
Summa	-448	-436	-29	-30
Specifikation av pensionskostnader				
Förändring av avsättning till pensioner	0	0	-	-
Pensionspremier	-19	-19	0	0
varav till ledande befattningshavare	-3	-4	0	0
varav till övrig personal	-16	-15	-	-
Direktutbetalda pensioner	-1	-1	-	-
Till pensionskostnader hänförliga löne- och avkastningsskatter	-5	-5	-	-
Förmånsbestämda pensionsplaner	0	2	-	-
Summa	-24	-22	0	0

	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Antal anställda				
Antal män	101	97	1	1
Antal kvinnor	98	92	-	-
Summa	199	189	1	1
Medelantal avlönade inklusive vikarier	200	191	1	1
Styrelseledamöter och ledande befattningshavare				
Antal styrelseledamöter	20	17	9	7
varav män	13	11	7	6
varav kvinnor	7	6	2	1
Antal ledande befattningshavare	8	12	1	1
varav män	7	9	1	1
varav kvinnor	1	3	-	-

Ersättningar och övriga förmåner

2019 tkr	Grundlön/ Styrelsearvode	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Övrig ersättning	Summa
Styrelsens ordförande Per-Olof Hilmér	206			62	269
Styrelseledamot Hans Heuman	77				77
Styrelseledamot Erik A Eriksson	77			80	157
Styrelseledamot Paul Isaksson	38			46	84
Styrelseledamot Kristin Johansson	77			6	83
Styrelseledamot Lars-Johan Merin	90				90
Styrelseledamot Claes Mattson	77			24	102
Styrelseledamot Rickard Klingberg	39			3	42
Styrelseledamot Marie André	39			13	52
Andra ledande befattningshavare (1 person)	998	21	211	55	1 286
Summa	1 721	21	211	290	2 243

2018 tkr	Grundlön/ Styrelsearvode	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Övrig ersättning	Summa
Styrelsens ordförande Per-Olof Hilmér	162			118	279
Styrelseledamot Hans Heuman	76				76
Styrelseledamot Erik A Eriksson	76			57	132
Styrelseledamot Kristin Johansson	76			4	80
Styrelseledamot Lars-Johan Merin	98			3	101
Styrelseledamot Paul Isaksson	76			31	106
Styrelseledamot Claes Mattson	38				38
Andra ledande befattningshavare (1 person)	934	18	209	52	1 213
Summa	1 534	18	209	264	2 025

Inga rörliga ersättningar eller aktierelaterade ersättningar har utgått.

Not 8 Av- och nedskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Immateriella anläggningstillgångar				
Avskrivningar Datasystem	-24	-14	-	-
Materiella anläggningstillgångar				
Avskrivningar Inventarier	-2	-3	-	-
Avskrivningar Fastigheter	0	0	-	-
Avskrivningar Markanläggningar	0	0	-	-
Avskrivningar Nyttjanderätter	-14	-	-	-
Summa	-41	-17	-	-

Not 9 Rörelsekostnader

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Övrigt	-1	-3	0	0
Summa	-1	-3	0	0

Not 10 Kreditförluster, netto

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Förändring nedskrivningsreserv stadiet 1	0	1	-	-
Förändring nedskrivningsreserv stadiet 2	4	12	-	-
- varav förändring gruppvis nedskrivningsreserv stadiet 2	-	4	-	-
Kreditförluster netto ej kreditförsämrade utlåning	4	13	-	-
Förändring nedskrivningsreserv stadiet 3	4	15	-	-
Periodens bortskrivning avseende konstaterade förluster	-11	-41	-	-
Återvinningar på tidigare konstaterade förluster	6	6	-	-
Kreditförluster netto kreditförsämrade utlåning	-1	-21	-	-
Summa	3	-8	-	-

Ingen egendom övertagen för skyddande av fordran.

Redovisning av förlustreserv

Banken redovisar förväntade kreditförluster för finansiella tillgångar och åtaganden utanför balansräkningen i utlåningsportföljen och för de delar av likviditetsportföljen som klassificeras som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat.

Varje tillgång kategoriseras till ett av tre stadier:

- Stadiet 1 innefattar ej fallerade tillgångar utan betydande ökning i kreditrisk jämfört med första redovisningstillfället.
- Stadiet 2 innefattar ej fallerade tillgångar med betydande ökning i kreditrisk jämfört med första redovisningstillfället.
- Stadiet 3 avser fallerade tillgångar.

Fastställande av betydande ökning i kreditrisk

För att fastställa om en utlåningstillgång har en betydligt ökad kreditrisk jämfört med kreditrisken vid första redovisningstillfället mäter banken bland annat hur tillgångens PD-riskklass har försämrats sedan tillgången uppstod. För att klassificera ett avtal som förhöjd risk, vilket motsvarar Stadiet 2, krävs generellt en riskökning motsvarande 1-3 riskklasser i PD. För de avtal som tecknats till låg risk krävs en större försämrings av riskklasser i PD för byta stadiet än de som tecknats till högre risk. I tillägg så klassificeras avtal som saknar information om ursprunglig riskklass, samt de som är mer än 31 dagar sena med en betalning till Stadiet 2. Stadiet 3 motsvarar fallissemang. Bankens definition av fallissemang är den som föreskrivs i externa kapitaltäckningsregler.

Intern riskklassificering vid första redovisningstillfället ¹⁾	PD-intervall vid första redovisningstillfället	Betydande ökning av kreditrisken
PD-modell 1 (kundkategori Fysiker, Microföretag och Småföretag)		
1	< 0,08 %	3 Riskklasser
2	0,08-0,18 %	3 Riskklasser
3-4	0,18-0,80 %	2-3 Riskklasser
5-7	> 0,80 och < 100 %	< 3 Riskklasser
PD-modell 2 (kundkategori Medelstora företag)		
A	< 0,15 %	2 Riskklasser
B	0,15-0,60 %	2 Riskklasser
C	0,60-1,50 %	2 Riskklasser
D-E	1,50-9,00 %	1-2 Riskklasser
F-G	> 9,00 och < 100 %	< 2 Riskklasser

¹⁾ Riskklasser och PD-estimat för lån med första redovisningstillfälle från januari 2018.

Individuellt bedömda lån i stadie 3

Förväntad kreditförlust för tillgångar i Stadie 3 estimeras genom, i huvudsak, en individuell och manuell bedömning av förväntad förlust, utifrån tre scenarier. Bedömningen grundas i aktuell information som tar hänsyn till både makroekonomiska och låntagarspecifika faktorer som kan påverka framtida kassaflöden, så som nuvarande och framtida ekonomiska förhållanden, tiden till återvinning och värdet av ställda säkerheter.

Värdering

För tillgångar i stadie 1 beräknas förlustreserven till ett belopp motsvarande 12 månaders förväntade kreditförluster. För tillgångar i stadie 2 och 3 motsvarar förlustreserven de förväntade kreditförlusterna för tillgångarnas återstående löptid.

Värderingen av förväntade kreditförluster estimeras löpande enligt bankens beräkningsmodell och på individuell och kollektiv nivå. Estimeringen grundas i internt utvecklades statistiska modeller som beaktar både historisk data och sannolikhetsviktade framåtblickande makroekonomiska scenarier.

De viktigaste indata som används för att värdera förväntade kreditförluster är:

- Sannolikhet för fallissemang (PD) - estimerar sannolikheten för att avtal hamnar i fallissemang.
- Förlust givet fallissemang (LGD) - bedömningen av hur mycket Landshypotek Bank förväntas förlora av exponeringsvärdet i händelse av fallissemang.
- Exponering vid fallissemang (EAD) - en beräknad kreditexponering vid ett framtida datum för fallissemang med hänsyn tagen till förväntade förändringar i kreditexponeringen i form av bland annat limitutnyttjande, extraamorteringar, förtidslösen och förväntad fallissemangsrisk.
- Förväntad löptid motsvarar kontraktets löptid, dock högst 30 år.

För huvuddelen av avtalen i utlåningsportföljen grundas PD och LGD på intern historisk data och utgår från bankens interna riskklassificeringsmodeller för kapitaltäckningen (se beskrivning i Landshypotek Bank - Rapport om kapitaltäckning och riskhantering 2019). Estimaten är omkalibrerade för att fånga dagens ekonomiska situation. För avtal i bankens likviditetsportfölj beräknas förväntade kreditförluster bland annat utifrån fallissemangsfrekvenser enligt ratingmatris från ett internationellt ratinginstitut.

För att skatta den framtida risken påverkas PD och LGD av prognoser för framtida ekonomisk utveckling genom makroekonomiska scenarier.

Känslighetsanalyser	Förväntad kreditförlust (procentuell skillnad)
Aktuell reserv, mnkr	74,8
Procentuell skillnad i förväntad kreditförlust om PD skulle öka med 100%	21 %
Procentuell skillnad i förväntad kreditförlust om fastighetspriserna skulle minska med 10%	9 %

Utlåning till allmänheten fördelat per PD-intervall 2019

2019 mnkr	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3
0,00 till <0,15	14 241	2 858	-
0,15 till <0,25	19 161	1 015	-
0,25 till <0,50	21 185	817	-
0,50 till <0,75	6 411	344	-
0,75 till <2,50	6 280	909	-
2,50 till <10,00	570	1 249	-
10,00 till <100	100	666	-
100 (fallissemang)	-	-	634
Summa	67 948	7 858	634

Sannolikhetsviktade makroekonomiska scenarier

"Beräkningsmodellen väger samman utfallet av förväntad kreditförlust utifrån tre makroekonomiska scenarier (bas, förbättrat och försämrat) till årliga förväntade kreditförluster under tillgångens livstid.

För utlåningsportföljen ingår makroparametrarna ränta, BNP och fastighetsprisindex i bankens scenarier. Makroparametrarna baseras på prognoser från externa välrenommerade källor samt bedömningar av interna experter. Parametrarna prognostiseras för de första fem åren. Därefter återgår vart scenario till en långsiktig förväntad utveckling av makroparametrarna i upp till 30 år. Bankens tre scenarier över framtida ekonomisk utveckling (bas, förbättrat och försämrat) vägs samman utifrån sannolikheterna 80 respektive 10 procent vardera.

I allmänhet kommer en försämring av den framtida ekonomiska utvecklingen leda till ökade kreditförlustreserveringar, baserat antingen på de prognostiserade makroparametrarna eller på en ökning i sannolikhet för att det försämrade scenariot inträffar. På samma sätt kommer en förbättring av den framtida ekonomiska utvecklingen, leda till lägre kreditförlustreserveringar.

Nedan följer ett exempel på hur bankens kreditförlustreservering skulle se ut om det förbättrade, respektive det försämrade, scenariot tilldelades 100 procent i sannolikhet vilket påverkar de maskinellt beräknade kreditförlustreserveringarna (individuellt bedömda lån i stadie 3 har ej beaktats). Se not 14 för vidare information.

Scenario mnkr	Förväntad kreditförlust
Aktuell reserv	74,8
Förbättrat scenario	72,8
Försämrat scenario	78,7

Antaganden makroscenarier kommande 5 år

Nedan makroparametrar utgår från bankens förväntan som är bas-scenario. Förbättrat scenario återspeglar det mest gynnsamma utfallet för banken och försämrat scenario det minst gynnsamma utfallet för banken. Förbättrat och försämrat scenario ska inte ses som en prognos och återspeglar inte heller förväntat utfall i olika konjunkturlägen.

Makroekonomiska riskfaktorer %	Bas- scenario	Försämrat scenario	Förbättrat scenario
Ränta			
År 0	-0,30	0,05	-0,66
År 1	0,15	0,77	-0,46
År 2	0,17	0,97	-0,62
År 3	0,21	1,15	-0,73
År 4	0,25	1,32	-0,81
BNP-utveckling			
År 0	1,50	0,84	2,16
År 1	1,60	0,66	2,54
År 2	1,50	0,35	2,65
År 3	1,60	0,27	2,93
År 4	1,60	0,11	3,09
Fastighetsindex (värdeutveckling från aktuell värdering)			
År 0	0,00	0,00	0,00
År 1	0,00	-5,00	2,00
År 2	0,00	-9,75	4,04
År 3	0,00	-14,26	6,12
År 4	0,00	-18,55	8,24

Not 11 Skatt på årets totalresultat

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Resultat före skatt	392	367	141	138
Inkomstskatt beräknad på nationella skattesatser	-84	-81	-30	-30
Skatteeffekter av:				
Ej skattepliktiga intäkter	11	0	-	-
Ej avdragsgilla kostnader	-8	-7	0	0
Justering föregående års skattekostnad	-1	0	-	0
Kostnader som ska dras av men som ej ingår i redovisat resultat	30	30	30	30
Summa inkomstskatt relaterad till resultaträkning	-52	-57	0	0
Vägd genomsnittlig skattesats	13,2 %	15,6 %	0,0 %	0,0 %
varav aktuell skatt	-51	-57	0	0
varav uppskjuten skatt	0	0	-	-
Specifikation av uppskjuten skatt				
Uppskjuten skatt avseende pensionskostnader	0	0	-	-
Uppskjuten skatt avseende avskrivningar av fastigheter	-	0	-	-
Summa förändringar uppskjuten skatt	0	0	-	-
Aktuell skattesats för året var 21,4 % (22 %). Uppskjuten skatt uppgår till 21,4 % (21,4%).				
Inkomstskatt relaterad till övrigt totalresultat				
Valutabasisisspread i verkligt värde säkring				
Resultat före skatt	-4	-29	-	-
Aktuell skatt	1	6	-	-
Resultat efter skatt	-3	-23	-	-
Verkligt värdereserv				
Resultat före skatt	-9	-27	-	-
Aktuell skatt	2	6	-	-
Resultat efter skatt	-7	-21	-	-
Aktuariella skillnader				
Resultat före skatt	-30	5	-	-
Uppskjuten skatt	6	-1	-	-
Resultat efter skatt	-24	4	-	-
Övrigt totalresultat	-24	4	-	-
Aktuell skatt	3	12	-	-
Uppskjuten skatt	6	-1	-	-
Summa skatt relaterad till övrigt totalresultat	9	11	-	-

Not 12 Belåningsbara statsskuldsförbindelser

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Svenska staten	3 998	4 962	-	-
Summa	3 998	4 962	-	-
Noterade obligationer och andra räntebärande värdepapper per kategori				
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	3 998	4 962	-	-
Summa	3 998	4 962	-	-
Värdering av noterade obligationer och andra räntebärande värdepapper				
Nominellt belopp	3 952	4 913	-	-
Upplupet anskaffningsvärde	3 992	4 954	-	-
Verkligt värde	3 998	4 962	-	-

Not 13 Utlåning till kreditinstitut

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Utlåning till banker	502	541	1	1
Summa	502	541	1	1

Not 14 Utlåning till allmänheten

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Lånefordringar stadie 1	67 948	63 071	-	-
Lånefordringar stadie 2	7 859	8 996	-	-
Lånefordringar stadie 3	634	526	-	-
Lånefordringar brutto	76 441	72 593	-	-
Avgår kreditförlustreserv	-74	-82	-	-
varav kollektivt värderad kreditförlustreserv	-	0	-	-
Lånefordringar netto	76 367	72 511	-	-
Upplysningar om förfallna lånefordringar brutto				
Förfallna lånefordringar 5 - 90 dagar	43	22	-	-
Förfallna lånefordringar mer än 90 dagar	253	191	-	-
Summa förfallna lånefordringar brutto	296	213	-	-

Lånefordringar brutto 2018 mnkr	Ej kreditförsämrad utlåning		Kreditförsämrad utlåning	Total
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	
Ingående balans	56 985	10 875	678	68 537
Tillkommande lånefordringar avseende nyutlåning	9 760	309	2	10 070
Borttagna lånefordringar avseende amortering	-4 552	-1 151	-212	-5 915
Bortskrivna lånefordran avseende konstaterade förluster	-	-	-99	-99
Överföring mellan stadie				
från 1 till 2	-1 511	1 511	-	0
från 1 till 3	-138	-	138	0
från 2 till 1	2 507	-2 507	-	0
från 2 till 3	-	-80	80	0
från 3 till 2	-	40	-40	0
från 3 till 1	20	-	-20	0
Utgående balans	63 071	8 996	526	72 593
Lånefordringar brutto 2019 mnkr	Ej kreditförsämrad utlåning		Kreditförsämrad utlåning	Total
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	
Ingående balans	63 071	8 996	526	72 593
Tillkommande lånefordringar avseende nyutlåning	10 030	124	33	10 187
Borttagna lånefordringar avseende amortering	-5 136	-1 071	-96	-6 303
Bortskrivna lånefordran avseende konstaterade förluster	-	-	-36	-36
Överföring mellan stadie				
från 1 till 2	-1 336	1 336	-	0
från 1 till 3	-30	-	30	0
från 2 till 1	1 310	-1 310	-	0
från 2 till 3	-	-238	238	0
från 3 till 2	-	22	-22	0
från 3 till 1	40	-	-40	0
Utgående balans	67 949	7 859	634	76 441

Kreditförlustreserv 2018 mnkr	Ej kreditförsämrad utlåning		Kreditförsämrad utlåning	Summa kreditförlustreserv utlåning	Varav kreditförlustreserv för tillgångar på balansräkningen	Varav avsättningar för åtaganden utanför balansräkningen
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3			
Ingående balans	-7	-33	-71	-111	-107	-4
Tillkommande reserveringar avseende nyutlåning	-1	-3	-1	-5	-4	-1
Återförda reserveringar avseende amortering	1	6	8	15	12	3
Bortskrivna reserv avseende konstaterade förluster	-	-	41	41	41	-
Förändring till följd av förändrad kreditrisk	2	3	-3	1	1	0
Förändring till följd av förändrade modell- antaganden och metoder	0	1	0	1	1	0
Överföring mellan stadie						
från 1 till 2	0	-8	-	-7	-7	0
från 1 till 3	0	-	-26	-26	-26	0
från 2 till 1	-1	11	-	11	11	0
från 2 till 3	-	1	-6	-5	-5	0
från 3 till 2	-	0	0	0	0	0
från 3 till 1	0	-	0	0	0	0
Utgående balans	-6	-21	-56	-83	-82	-2

Kreditförlustreserv 2019 mnkr	Ej kreditförsämrad utlåning		Kredit- försämrad utlåning	Summa kreditförlustreserv utlåning	Varav kreditförlustreserv för tillgångar på balansräkningen	Varav avsättningar för åtaganden utanför balansräkningen
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3			
Ingående balans	-6	-21	-56	-83	-82	-2
Tillkommande reserveringar avseende nyutlåning	-1	-1	0	-2	-2	0
Återförda reserveringar avseende amortering	1	3	6	9	8	1
Bortskrivna reserv avseende konstaterade förluster	-	-	11	11	11	-
Förändring till följd av förändrad kreditrisk	2	-3	-8	-9	-9	0
Förändring till följd av förändrade modell- antaganden och metoder	-	-	-	-	-	-
Överföring mellan stadie						
från 1 till 2	0	-5	-	-5	-5	0
från 1 till 3	0	-	0	0	0	0
från 2 till 1	0	7	-	7	7	0
från 2 till 3	-	3	-4	-1	-2	0
från 3 till 2	-	0	0	0	0	0
från 3 till 1	0	-	0	0	0	0
Utgående balans	-5	-17	-52	-74	-74	-1

Säkerhetsvärdet för lånefordringar i stadie 3 uppgår till 1342 (1158 mnkr) per 31 december 2019.

Intern riskklassificering mnkr	2019		2018	
	Lånefordringar brutto	Kreditförlustreserv	Lånefordringar brutto	Kreditförlustreserv
Stadie 1				
Riskklass 1	2 556	0	2 596	0
Riskklass 2	16 459	0	15 821	0
Riskklass 3	16 149	1	14 514	1
Riskklass 4	28 682	3	26 306	3
Riskklass 5	3 870	1	3 576	1
Riskklass 6	228	0	250	0
Riskklass 7	4	0	8	0
Stadie 2				
Riskklass 1	1 285	0	1 402	0
Riskklass 2	1 830	0	2 120	0
Riskklass 3	702	0	859	0
Riskklass 4	1 325	1	1 703	1
Riskklass 5	1 466	4	1 568	6
Riskklass 6	1 026	8	1 148	11
Riskklass 7	224	4	196	3
Stadie 3				
Riskklass 8	634	52	526	56
Summa	76 441	74	72 593	83

Not 15 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Noterade obligationer				
Emitterade av svenska kommuner	809	302		-
Emitterade av bostadsinstitut	5 040	5 774		-
varav säkerställda obligationer	5 040	5 774		-
Summa	5 850	6 076		-
Noterade obligationer och andra räntebärande värdepapper per kategori				
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	-	-		-
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	5 850	6 076		-
Summa	5 850	6 076		-
Värdering av noterade obligationer och andra räntebärande värdepapper				
Nominellt belopp	5 754	5 910		-
Upplupet anskaffningsvärde	5 832	6 044		-
Verkligt värde	5 850	6 076		-

Bokfört värde avser marknadsvärdet exklusive upplupna räntor. Upplupna räntor redovisas under förutbetalda kostnader och upplupna intäkter.

Not 16 Derivat

mnkr	Koncernen			
	2019		2018	
	Nominellt belopp	Bokfört värde	Nominellt belopp	Bokfört värde
Derivat som ingår i säkringsredovisning				
Derivat som ingår i säkringsredovisning				
Positiva stängningsvärden för ränteswappar	39 977	1 021	30 150	833
Positiva stängningsvärden för valutaränteswappar	3 319	626	3 114	471
Summa	43 296	1 647	33 264	1 304

Inga derivat finns redovisade i Moderföreningen.

Not 17 Aktier och andelar

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Övrigt	0	0	0	0
Summa	0	0	0	0

Not 18 Aktier och andelar i koncernföretag

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Innehav i kreditinstitut				
Landshypotek Bank AB, 2 253 000 aktier med kvotvärde 1 000 kr	-	-	2 526	2 503
Summa	-	-	2 526	2 503

Samtliga dotterbolag är helägda. Landshypotek Bank AB, org.nr. 556500-2762, med säte i Stockholm.

Not 19 Immateriella anläggningstillgångar

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	216	158	-	-
Anskaffningar under året	27	58	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	243	216	-	-
Ingående ackumulerade avskrivningar	-73	-59	-	-
Avskrivningar under året	-22	-14	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-95	-73	-	-
Summa	149	143	-	-

Immateriella anläggningstillgångar består av investeringar i programvara.

Not 20 Materiella tillgångar

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Inventarier				
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	31	31	-	-
Anskaffningar under året	1	0	-	-
Försäljning under året	-3	-	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	30	31	-	-
Ingående ackumulerade avskrivningar	-26	-23	-	-
Avskrivningar under året	-1	-3	-	-
Försäljning under året	1	-	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-26	-26	-	-
Byggnader och mark				
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	15	15	-	-
Övertagen fastighet under året	-	-	-	-
Försäljning under året	-15	-	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	15	-	-
Ingående ackumulerade avskrivningar	-6	-6	-	-
Avskrivningar under året	-	-1	-	-
Försäljning under året	6	-	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	0	-6	-	-
Nyttjanderätter				
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	-	-	-	-
Anskaffningar under året	30	-	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	30	-	-	-
Ingående ackumulerade avskrivningar	-	-	-	-
Avskrivningar under året	-14	-	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-14	-	-	-
Summa	20	15	-	-
Specifikation byggnader och mark	2019	2018	2019	2018
Rörelsefastigheter				
Antal egendomar	-	1	-	-
Uppskattat verkligt värde	-	28	-	-
Fastighet övertagen för skyddande av fordran				
Antal egendomar	-	-	-	-
Uppskattat verkligt värde	-	-	-	-

Not 21 Övriga tillgångar

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Aviserade räntor och amorteringar	-	0	-	-
Fordringar på koncernföretag	1	-	216	198
Övriga fordringar	7	15	2	2
Summa	8	15	218	200

Not 22 Uppskjuten skatt

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Uppskjuten skattefordran (+) / skuld (-)	8	3	-	-
Summa	8	3	-	-
Specifikation av uppskjuten skatt				
Ingående uppskjuten skatt aktuariella skillnader	2	2	-	-
Förändring uppskjuten skatt på aktuariella skillnader	0	0	-	-
Utgående uppskjuten skatt på aktuariella skillnader	2	2	-	-
Ingående uppskjuten skatt pensioner enligt IAS 19	0	2	-	-
Avgår uppskjuten skatt på pensioner enligt IAS 19	6	-1	-	-
Utgående uppskjuten skatt pensioner enligt IAS 19	7	0	-	-
Ingående uppskjuten skatt på avskrivning av fastighet	0	0	-	-
Tillkommer uppskjuten skatt avskrivning fastighet	0	0	-	-
Utgående uppskjuten skatt på avskrivning av fastighet	-	0	-	-
Summa uppskjuten skattefordran (+) / -skuld (-)	8	3	-	-

Uppskjuten skatt är beräknad på skattesatsen 21,4 % (21,4 %). Samtliga poster förväntas regleras senare än inom 12 månader.

Not 23 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Förutbetalda kostnader	27	27	0	0
Upplupna räntor utlåning till allmänheten	2	1	-	-
Upplupna räntor räntebärande instrument	30	41	-	-
Upplupna räntor derivat	223	234	-	-
Övriga upplupna intäkter	4	4	-	-
Summa	285	307	0	0

Not 24 Skulder till kreditinstitut

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Svenska banker	922	515	-	-
Utländska banker	553	439	-	-
Summa	1 475	954	-	-

Not 25 In- och upplåning från allmänheten

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
In- och upplåning från allmänheten	14 449	14 150	-	-
Summa	14 449	14 150	-	-

Not 26 Emitterade värdepapper m.m.

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Obligationslån	64 790	62 641	-	-
Summa	64 790	62 641	-	-
Emitterade värdepapper - säkringsföremål i verkligt värde säkring				
Upplupet anskaffningsvärde	28 807	27 059	-	-
Värde justerat för verkligt värdeförändring avseende säkrad risk	30 212	28 336	-	-

Säkring av verkligt värde

Koncernen säkrar delar av sin exponering för ränterisk, i fastförräntade finansiella skulder, mot förändringar i verkligt värde på grund av ränteförändringar. För detta ändamål används ränteswappar och räntevalutaswappar.

Not 27 Derivat

mnkr	Koncernen			
	2019		2018	
	Nominellt belopp	Bokfört värde	Nominellt belopp	Bokfört värde
Derivat som ingår i säkringsredovisning				
Negativa stängningsvärden för ränteswappar	17 841	139	16 339	183
Negativa stängningsvärden för valutaränteswappar	593	53	2 273	278
Summa	18 434	192	18 612	461

Inga derivat finns redovisade i Moderföreningen.

Not 28 Övriga skulder

tkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Skulder till koncernföretag	1	-	1	1
Leverantörsskulder	8	8	1	0
Leasingskulder	22	-	-	-
Övriga skulder	69	48	2	2
Summa	100	55	4	3

Not 29 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Upplupna räntor emitterade värdepapper	273	248	-	-
Upplupna räntor derivat	53	55	-	-
Övriga upplupna kostnader	34	43	3	3
Förutbetalda intäkter	2	2	-	-
Summa	361	347	3	3

Not 30 Avsättningar

tkr

Förmånsbestämda pensionsplaner redovisas i balansräkningen som en avsättning och i resultaträkningen som pensionskostnad inom personalkostnader. Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner redovisas i övrigt totalresultat. Avsättningen i balansräkningen är ett netto av skuld för pensionsförpliktelser och det verkliga värdet på de tillgångar som avsatts för ändamålet att trygga pensionförpliktelserna, så kallade förvaltningstillgångar.

Den förmånsbestämda pensionsplanen innebär att den anställda garanteras en livslång pension motsvarande en viss procentuell andel av slutlönen och omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och efterlevandepension. Koncernens avsättning påverkas av anställdas förväntade livslängd, förväntade slutlön samt av förväntat inkomstbasbelopp.

Planen tryggas genom köp av tjänstepensionsförsäkringar i försäkringsföretaget SPK (Sparinstitutes PensionsKassa). SPK administrerar pensioner och förvaltar tillgångar för pensionsändamålen både för Landshypotek Bank och andra arbetsgivare. Koncernen behöver därför fastställa sin andel av förvaltningstillgångarna som finns hos SPK. Landshypotek Banks andel i SPK är 1,4 procent. Fördelningen sker genom

att använda den fördelningsnyckel SPK sannolikt skulle ha använt per balansdagen för att fördela tillgångarna om planen omgående avvecklats alternativt om det förelegat en situation där det erfordrats en extra inbetalning från arbetsgivarna till följd av otillräckliga tillgångar. Arbetsgivarna har ett ansvar att säkerställa att SPK har tillräckligt med tillgångar för att fullgöra pensionsplanens förpliktelser mätt utifrån den lagstiftning som åligger SPK. Däri ligger Landshypotek Banks risk. Något sådant underskott finns inte i nuläget. SPK:s förvaltning av tillgångarna sker främst utifrån de regelverk som åligger SPK. Koncernens avsättning och pensionskostnad påverkas därför av SPK:s förvaltningsresultat.

Storleken på de spar- och riskpremier som SPK kommer att fakturera bestäms av de premieantaganden som SPK tillämpar. I dessa finns antagande om dödlighet, ränteantagande, drifts- och säkerhetstillägg mm. Landshypotek tillämpar inte själva någon matchningsstrategi mellan tillgångar och skulder eftersom man äger tillgångarna indirekt genom att man äger en del av de gemensamma placeringstillgångarna i SPK.

Tabellen visar var i de finansiella rapporterna som koncernens ersättningar efter avslutad anställning är redovisade.

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Förpliktelser i balansräkningen för:				
Förmånsbestämda pensionsplaner	40	11	-	-
varav nuvärdet av fonderade förpliktelser	412	373	-	-
varav verkligt värde på förvaltningstillgångar	-372	-362	-	-
Tillgång (-) / skuld (+) i balansräkningen¹⁾	40	11	-	-
Redovisning i rörelseresultatet avseende:				
Förmånsbestämda pensionsplaner	-1	2	-	-
Summa²⁾	-1	2	-	-
Omvärdering aktuariell vinst/förlust i övrigt totalresultat avseende:				
Förmånsbestämda pensionsplaner	30	-5	-	-
Summa	30	-5	-	-

¹⁾ Överskott redovisas som övrig tillgång, se not 21.

²⁾ Redovisning i rörelseresultatet inkluderar kostnader för tjänstgöring under innevarande år, räntekostnader, avgifter/premier samt löneskatt.

2018 mnkr	Koncernen		
	Nuvärdet av förpliktelsen	Verkligt värde på förvaltnings- tillgångar	Summa
Ingående balans	363	-345	18
Kostnader för tjänstgöring under innevarande år	5	-	5
Räntekostnader/(intäkter)	9	-9	0
"Kostnader för tjänstgöring under tidigare år och vinster och förluster från regleringar"	-	-	-
Summa kostnader	377	-354	23
Omvärderingar			
Avkastning på förvaltningstillgångar	14	-19	-5
Summa omvärderingar	14	-19	-5
Avgifter			
Arbetsgivaren	-	-5	-5
Utbetalningar från planen			
Utbetalda ersättningar	-18	16	-2
Utgående balans	373	-362	11

2019 mnkr	Koncernen		
	Nuvärdet av förpliktelsen	Verkligt värde på förvaltnings- tillgångar	Summa
Ingående balans	373	-362	11
Kostnader för tjänstgöring under innevarande år	4	-	4
Räntekostnader/(intäkter)	8	-8	0
"Kostnader för tjänstgöring under tidigare år och vinster och förluster från regleringar"	-	-	-
Summa kostnader	385	-370	15
Omvärderingar			
Avkastning på förvaltningstillgångar	43	-13	30
Summa omvärderingar	43	-13	30
Avgifter			
Arbetsgivaren	-	-4	-4
Utbetalningar från planen			
Utbetalda ersättningar	-16	15	-1
Utgående balans	412	-372	40

Förväntade avgifter till planen enligt budget 2020 uppgår till 4 189 tkr.

	2019	2018
Total vinst/förlust (+/-), Förpliktelsen	-43	-14
varav vinst/förlust (+/-), erfarenhetsbaserade effekter	0	6
varav vinst/förlust (+/-), förändrade demografiska antagande	0	0
varav vinst/förlust (+/-), förändrade finansiella åtaganden	-44	-20
Vinst/förlust (+/-), Förvaltningstillgångar	13	19
Aktuariell vinst/förlust (+/-) under perioden	-30	5

Viktigaste aktuariella antagandena	2019	2018
Diskonteringsränta	1,55 %	2,20 %
Löneökningar	3,65 %	3,60 %
Pensionsökningar	1,80 %	1,80 %

Antaganden beträffande framtida livslängd baseras på offentlig statistik och erfarenheter från dödlighetsundersökningar och sätts i samråd med aktuariell expertis. Dessa antaganden innebär följande genomsnittliga återstående levnadsår för en person som går i pension vid 65 års ålder.

mnkr	2019	2018
Pensionering vid rapportperiodens slut		
Man	22	22
Kvinna	24	24
Pensionering vid 20 år efter rapportperiodens slut		
Man	22	22
Kvinna	24	24

Känsligheten i den förmånsbestämda förpliktelsen för ändringar i de väsentliga vägda antagandena är en ändring av en procentsats är givet att alla andra är oförändrade.

Antagande	Nuvärdet av förpliktelsen 2019	Ökning
Grundscenario	412	
Minskning av diskonteringsräntan med 0,5 %-enhet	448	8,80 %
Ökning av förväntad indexering av förmåner med 0,5 %-enhet	447	8,50 %
Ökning av förväntade framtida löneökningar med 0,5 %-enhet	419	1,70 %
Minskning av dödlighetsintensitet med 20 %	446	8,40 %
Ökning av förväntad nyttjandegrad av §8 från 20 % till 40 %	414	0,50 %

Fördelning av nuvärdet av förpliktelsen	2019	2018
Aktiva	89	85
Fribrevshavare	96	77
Pensionärer	227	211
Summa	412	373

Antal individer som ingår i värderingen	2019	2018
Aktiva	30	35
Fribrevshavare	137	138
Pensionärer	122	120
Summa	289	293

Löptidsanalys odiskonterade kassaflöden

Pensionsutbetalningar och betalning av särskild löneskatt avseende den latent löneskatteskulden. Avseende per balansdagen intjänad pension enligt IAS 19.

2019 mnkr	Inom 1 år	Mellan 1-2 år	Mellan 2-5 år	Mer än 5 år	Summa
Pensionsutbetalningar	15	16	46	458	535
Särskild löneskatt (endast avseende latent löneskatteskuld)	1	0	1	5	7
Summa	16	16	47	463	542

2018 mnkr	Inom 1 år	Mellan 1-2 år	Mellan 2-5 år	Mer än 5 år	Summa
Pensionsutbetalningar	15	15	46	462	538
Särskild löneskatt (endast avseende latent löneskatteskuld)	1	1	2	6	9
Summa	16	15	48	468	547

Vägd genomsnittlig löptid för pensionsförpliktelser, år	2019	2018
Vägd genomsnittlig löptid för pensionsförpliktelser	18,1	17,8

Förvaltningstillgångarna består till 100% av värdet på den försäkring som tecknats i understödsföreningen SPK, för att finansiera den förmånsbestämda BTP planen. Pensionsutbetalningarna sker från denna försäkring.

Fördelning av förvaltningstillgångar

Observera att Landshypotek äger tillgångar indirekt i SPK via försäkringsavtal. Nedan visas fördelning av placeringstillgångar i SPK.

Andel per tillgångsslag	2019	2018
Aktier	24,6 %	19,8 %
Räntebärande inklusive likvida medel	54,5 %	55,9 %
Alternativa placeringar, reelltillgångar och derivat	21,0 %	24,3 %

Not 31 Efterställda skulder

mnkr			Koncernen		Moderföreningen	
			2019	2018	2019	2018
Förfallodag	Nominellt belopp	Ränta				
2021/2026	1 200 000 000	3 mån STIBOR + 2,70 %	1 200	1 200		-
Summa			1 200	1 200		-

Not 32 Förändringar i eget kapital

mnkr			Koncernen		Moderföreningen	
			2019	2018	2019	2018
Valutabasis-spread i verkligt värde säkring						
Valutabasis-spread i verkligt värde säkring vid årets början			-23	-	-	-
Verkligt värdeförändringar under året			-4	-29	-	-
Överföringar till resultaträkningen			-	-	-	-
Skatt på årets förändring			1	6	-	-
Valutabasis-spread i verkligt värde säkring vid årets utgång			-26	-23	-	-
Förändring verkligt värdereserv						
Verkligt värdereserv vid årets början			17	38	-	-
Verkligt värdeförändringar under året			-21	-29	-	-
Överföringar till resultaträkningen			12	2	-	-
Skatt på årets förändring			2	6	-	-
Verkligt värdereserv vid årets utgång			10	17	-	-
Aktuariella skillnader						
Aktuariella skillnader vid årets början			-24	-28	-	-
Förändringar under året			-30	5	-	-
Skatt på årets förändring			6	-1	-	-
Aktuariella skillnader vid årets utgång			-48	-24	-	-
Summa reserver vid årets utgång			-63	-30	-	-

Not 33 Ställda säkerheter, eventalförpliktelser och andra åtaganden

mnkr			Koncernen		Moderföreningen	
			2019	2018	2019	2018
Ställda säkerheter						
Lånefordringar, utnyttjade för säkerställda obligationer ¹⁾			76 475	72 432	-	-
Summa			76 475	72 432	-	-
Eventalförpliktelser						
Försäkringsbolaget Pensionsgaranti, FPG			0	0	-	-
Bankgarantier			30	30	-	-
Summa			30	30	-	-
Andra åtaganden						
Flexibla bottenlån, beviljat ej utnyttjat belopp			500	562		
Summa			500	562	-	-

¹⁾ Säkerhetsmassan anges som låntagarens nominella kapitalskuld inklusive upplupen ränta. Avser de lånefordringar av den totala tillgängliga säkerhetsmassan som utnyttjas vid var tidpunkt.

Not 34 Finansiella tillgångar och skulder per kategori

mnkr		Koncernen				
	Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet	Derivat identifierade som säkringsinstrument
2019						
Tillgångar						
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	43					
Belåningsbara statskuldsförbindelser m.m.			3 998			
Utlåning till kreditinstitut	502					
Utlåning till allmänheten	76 367					
Obligationer och andra räntebärande värdepapper			5 850			
Derivat						1 647
Summa finansiella tillgångar	76 912	-	9 848	-	-	1 647
Skulder						
Skulder till kreditinstitut				1 475		
Upplåning från allmänheten				14 449		
Emitterade värdepapper m.m.				64 790		
Derivat						192
Efterställda skulder				1 200		
Övriga skulder				9		
Summa finansiella skulder	-	-	-	81 923	-	192

	Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet	Derivat identifierade som säkringsinstrument
2018						
Tillgångar						
Belåningsbara statskuldsförbindelser m.m.			4 962			
Utlåning till kreditinstitut	541					
Utlåning till allmänheten	72 511					
Obligationer och andra räntebärande värdepapper			6 076			
Derivat						1 304
Summa finansiella tillgångar	73 053	-	11 038	-	-	1 304
Skulder						
Skulder till kreditinstitut				954		
Upplåning från allmänheten				14 150		
Emitterade värdepapper m.m.				62 641		
Derivat						461
Efterställda skulder				1 200		
Övriga skulder				8		
Summa finansiella skulder	-	-	-	78 952	-	461

mnkr		Moderföreningen				
	Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet	Derivat identifierade som säkringsinstrument
2019						
Tillgångar						
Utlåning till kreditinstitut	1					
Summa finansiella tillgångar	1	-	-	-	-	-
Skulder						
Summa finansiella skulder	-	-	-	-	-	-

	Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet	Derivat identifierade som säkringsinstrument
2018						
Tillgångar						
Utlåning till kreditinstitut	1					
Summa finansiella tillgångar	1	-	-	-	-	-
Skulder						
Summa finansiella skulder	-	-	-	-	-	-

Not 35 Upplysningar om verkligt värde

mnkr	
Tillgångar	
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	
Belåningsbara statsskuldförbindelser	
Utlåning till kreditinstitut	
Utlåning till allmänheten	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	
Derivat	
Aktier och andelar	
Summa tillgångar	
Skulder	
Skulder till kreditinstitut	
In- och upplåning från allmänheten	
Emitterade värdepapper m.m.	
Derivat	
Efterställda skulder	
Övriga skulder	
Summa skulder	

Koncernen			
2019		2018	
Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde
43	43	-	-
3 998	3 998	4 962	4 962
502	502	541	541
76 367	77 737	72 511	73 880
5 850	5 850	6 076	6 076
1 647	1 647	1 304	1 304
0	0	0	0
88 408	89 777	85 395	86 764
1 475	1 475	954	954
14 449	14 449	14 150	14 150
64 790	65 445	62 641	63 294
192	192	461	461
1 200	1 233	1 200	1 241
9	9	8	8
82 114	82 802	79 413	80 107

mnkr		Moderföreningen			
		2019		2018	
		Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde
Tillgångar					
Utlåning till kreditinstitut		1	1	1	1
Aktier och andelar		0	0	0	0
Summa tillgångar		1	1	1	1
Skulder					
Summa skulder		-	-	-	-

Verkligt värde redovisas exklusive upplupna räntor. Upplupna räntor redovisas under Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter samt Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter.

Not 36 Verkligt värde hierarki för finansiella instrument

mnkr	Koncernen							
	2019				2018			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat								
Belåningsbara statsskuldsförbindelser m.m.	3 998			3 998	4 962			4 962
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	5 850			5 850	6 076			6 076
Derivat identifierade som säkringsinstrument								
Ränteswappar		1 021		1 021		833		833
Valutaränteswappar		626		626		471		471
Summa tillgångar värderade till verkligt värde	9 848	1 647	-	11 495	11 038	1 304	-	12 342
Derivat identifierade som säkringsinstrument								
Ränteswappar		139		139		183		183
Valutaränteswappar		53		53		278		278
Summa skulder värderade till verkligt värde	-	192	-	192	-	461	-	461

mnkr	Moderföreningen							
	2019				2018			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat								
Aktier och andelar			0	0			0	0
Summa tillgångar värderade till verkligt värde	-	-	0	0	-	-	0	0
Skulder								
Summa skulder värderade till verkligt värde	-	-	-	-	-	-	-	-

Verkligt värde redovisas exklusive upplupna räntor. Upplupna räntor redovisas under Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter samt Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter.

Inga överföringar har skett mellan nivåerna. I nivå 1 finns endast noterade bostadsobligationer och obligationer emitterade av kommuner och landsting. I nivå 2 finns derivatinstrument och finansiella skulder för vilka det finns väl etablerade värderingsmodeller baserade på marknadsdata.

Nivå 1

Verkligt värde på finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad baseras på köpkurser av noterade marknadspriser.

Nivå 2

Verkligt värde för finansiella instrument och derivatinstrument som inte handlas på aktiv marknad beräknas med hjälp av värderingsteknik, diskontering av framtida kassaflöden. Vid diskonteringen används noterade marknadsdata för aktuell löptid. I samtliga fall används noterade swapkurvor som bas för värderingarna. För obligationer används noterade kreditpåslag/avdrag relativt ränteswapkurvan för att göra en värdering av tillgången. För ränte- och valutaränteswappar används ränte- respektive valutaränteswapkurvan för värderingar. Upplupna räntor ingår inte i beräkningen av verkligt värde.

Nivå 3

Data för tillgångar/skulder som inte baseras på observerbara marknadsdata.

Not 37 Tillgångars och skulders uppdelning på väsentliga valutor

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Tillgångar				
Utlåning till kreditinstitut - EUR	492	417	-	-
Summa tillgångar	492	417	-	-
Skulder				
Skulder till kreditinstitut - EUR	492	417	-	-
Emitterade värdepapper - EUR	4 381	4 160	-	-
Emitterade värdepapper - NOK	539	1 788	-	-
Summa skulder	5 412	6 365	-	-

Övriga tillgångar och skulder härrör till SEK. Samtliga tillgångar och skulder i utländsk valuta är säkrade mot valutakursförändringar med hjälp av derivatkontrakt.

Not 38 Förändring av likvida medel

mnkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2019	2018	2019	2018
Utlåning till kreditinstitut vid årets början	541	398	1	5
Utlåning till kreditinstitut vid årets slut	545	541	1	1
Summa förändring av likvida medel	3	144	-1	-3

Not 39 Upplysningar om kvittning

Koncernen

Finansiella tillgångar och skulder som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettning eller ett liknande avtal men som inte kvittas i balansräkningen.

2019 mnkr	Belopp redovisade i balansräkningen	Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen			Nettobelopp
		Finansiella instrument som omfattas av ISDA-avtal	Lämnad (+) Erhållen (-) säkerhet – värdepapper	Lämnad (+) Erhållen (-) kontant – säkerhet	
Tillgångar					
Derivat, verkligt värde	1 647	-133			
Derivat, upplupen ränta	172	-20			
Derivat, totalt värde inklusive upplupen ränta	1 819	-153	-	-553	1 113
Återköpsavtal, omvända repor	-	-	-	-	-
Skulder					
Derivat, verkligt värde	-192	133			
Derivat, upplupen ränta	-2	20			
Derivat, totalt värde inklusive upplupen ränta	-193	153	-	-	-40
Återköpsavtal, omvända repor	-922	-	-	-	-922

2018 mnkr	Belopp redovisade i balansräkningen	Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen			Nettobelopp
		Finansiella instrument som omfattas av ISDA-avtal	Lämnad (+) Erhållen (-) säkerhet – värdepapper	Lämnad (+) Erhållen (-) kontant – säkerhet	
Tillgångar					
Derivat, verkligt värde	1 304	-259			
Derivat, upplupen ränta	186	-40			
Derivat, totalt värde inklusive upplupen ränta	1 490	-300	-	-439	750
Återköpsavtal, omvända repor	-	-	-	-	-
Skulder					
Derivat, verkligt värde	-461	259			
Derivat, upplupen ränta	-6	40			
Derivat, totalt värde inklusive upplupen ränta	-466	300	-	-	-167
Återköpsavtal, omvända repor	-515	-	-	-	-515

Belopp redovisade i Balansräkningen

I balansräkningen redovisas alla tillgångar och skulder brutto, med utgångspunkt från varje enskilt instrument.

Finansiella instrument

Landshypotek Bank kan, baserat på ingångna ramavtal om nettning, netta betalningsflöden med samma motpart och valutadag. Förfarandet sänker risken i öppna exponeringar.

Erhållen kontant säkerhet

Enligt ingångna ISDA-avtal har Landshypotek rätt att erhålla kontant säkerhet för positiva marknadsvärden från motparter vars rating faller under en viss lägsta avtalad nivå. Dessutom

har Landshypotek skyldighet att ta in kontant säkerhet från alla motparter för positiva marknadsvärden på derivatkontrakt ingångna efter 1 mars 2017. Sådan säkerhet betalas in kontant till Landshypotek Banks bankkonto och tas upp som en skuld till aktuell motpart i balansräkningen. Inbetald säkerhet eliminerar risken i positiva exponeringar. I det fall motparten fallerar kommer Landshypotek Bank att ta den inbetalda kontantsäkerheten i bruk.

Nettobelopp

Nettobeloppet visar återstående marknadsvärde på ingångna swapavtal som varken kan nettas eller täcks av erhållna säkerheter.

Not 40 Upplysningar om närstående

mnkr	Koncernen			
	2019		2018	
	Utlåning	Ränteintäkt	Utlåning	Ränteintäkt
Utlåning till nyckelpersoner				
Vd och ledande befattningshavare	8	0	2	0
Styrelse	215	3	236	4
Summa	223	3	239	4

mnkr	2019		2018	
	Inlåning	Räntekostnad	Inlåning	Räntekostnad
	Inlåning	Räntekostnad	Inlåning	Räntekostnad
Inlåning från nyckelpersoner				
Vd och ledande befattningshavare	5	0	5	0
Styrelse	35	0	19	0
Summa	40	0	23	0

Utlåning

Tillsvidareanställda i Landshypotek har möjlighet att låna pengar förmånligt. Lånetyperna är Blancoån och samt lån mot säkerhet. Utlåning sker efter sedvanlig kreditprövning och högsta belopp till förmånlig ränta är 4 mnkr. Kreditupplysning hämtas från UC. Förmånsbeskattning kan uppstå. Sedan juni 2017 erbjuds inga nya blancoån. Lån tagna före det löper på till löptidens slut, maximalt 10 år. Räntan för 2019 är 0,58 %. Lån mot säkerhet i jordbruksfastighet, villa, bostadsrätt, fritidshus lämnas upp till 75 % av belåningsvärdet. För lånet gäller amorteringsplan på maximalt 50 år. Bindningstider är 1, 2, 3, 4 och 5 år. Räntan är:

1 år	0,58 %
2 år	0,67 %
3 år	0,78 %
4 år	0,90 %
5 år	1,01 %

Inlåning

Inlåning från nyckelpersoner sker till samma villkor som övrig motsvarande inlåning i bolaget.

Not 41 Övergång till IFRS 16

Banken tillämpar IFRS 16 Leasingavtal från 1 januari 2019. I enlighet med övergångsreglerna i standarden har jämförelsetalen gällande 2018 inte räknats om. Omklassificeringarna och justeringarna som uppkommit på grund av de nya leasingreglerna redovisas därför i den ingående balansen per 1 januari 2019.

Vid övergången till IFRS 16 redovisar banken leasingsskulder hänförliga till leasingavtal som tidigare klassificerats som operationella leasingavtal i enlighet med reglerna i IAS 17 Leasingavtal. Dessa skulder har värderats till nuvärdet av de återstående leasingavgifterna.

Värdering av leasingsskulder mnkr	2019
Åtaganden för operationella leasingavtal per 31 december 2018	18
Diskontering med leasetagarens marginella låneränta vid övergångstidpunkten	0
Leasingsskuld redovisad per 1 januari 2019	18

Justeringar som redovisats i balansräkningen mnkr	2019 1 jan
Materiella tillgångar - nyttjanderätter	+18
Övriga skulder - leasingsskulder	+18

Not 42 Vinstdisposition

kr

Till föreningsstämmans förfogande står följande fritt eget kapital

Balanserade vinstmedel	118 055 228
Årets resultat	141 020 577
	259 075 805

Styrelsen föreslår att till föreningsstämmans förfogande medel disponeras på följande sätt:

Som utdelning lämnas motsvarande 8,00 procent på insatser	141 307 818
I ny räkning överföres	117 767 987
	259 075 805

Styrelsen föreslår att utdelningen disponeras så att

- utbetalning av utdelning till medlemskontot sker med totalt 116 mnkr vilket innebär att de medlemmar som har nått insatstaket på 4,00 procent erhåller hela sin utdelning på medlemskontot, medan medlemmar som inte nått insatstaket erhåller 30 procent av utdelningen på medlemskontot
- resterande del av utdelningen, 25 mnkr, tillförs medlemsinsatser i eget kapital.

Styrelsens uppfattning är att den föreslagna utdelningen ej hindrar föreningen eller koncernen från att fullgöra sina förpliktelser på kort eller lång sikt, ej heller att fullgöra erforderliga investeringar. Den föreslagna värdeöverföringen kan därmed försvaras med hänsyn till vad som anförs i Lag om Ekonomiska Föreningar 10 kap 3 §.

Styrelsen försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandards IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderföreningens ställning och resultat.

Stockholm den 13 mars 2020

Per-Olof Hilmér
Ordförande

Marie André
Ledamot

Erik A. Eriksson
Ledamot

Hans Heuman
Ledamot

Kristin Johansson
Ledamot

Rickard Klingberg
Ledamot

Claes Mattsson
Ledamot

Lars-Johan Merin
Ledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats den 13 mars 2020
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Helena Kaiser de Carolis
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Landshypotek Ekonomisk Förening, org.nr 769600-5003

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Landshypotek Ekonomisk Förening för år 2019 med undantag för hållbarhetsrapporten på sidorna 27-38. Föreningens årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 21-26 och 45-99 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Våra uttalanden omfattar inte hållbarhetsrapporten på sidorna 27-38. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till föreningen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1-20, sidorna 39-44 och hållbarhetsrapporten på sidorna 27-38. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom::

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det

finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Landshypotek Ekonomisk Förening för år 2019 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållanden till föreningen och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som föreningens och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av föreningens och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försumelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen
- på något annat sätt handlat i strid med lagen om ekonomiska föreningar, lagen om bank- och finansieringsrörelse, årsredovisningslagen, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller stadgarna.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 27-38 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FAR:s uttalande RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 13 mars 2020
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Helena Kaiser de Carolis
Auktoriserad revisor

Granskningsrapport

Landshypotek Ekonomisk Förening 769600-5003

Vi av Föreningsstämman i Landshypotek Ekonomisk Förening utsedda förtroendevalda revisorer har granskat Landshypotek Ekonomisk Förenings verksamhet för 2019, utifrån ett medlemsperspektiv.

Styrelsen tillsammans med verkställande tjänstemän har ansvar för att verksamheten bedrivs enligt föreningens stadgar och gällande föreskrifter för verksamheten. Som förtroendevald revisor ansvarar vi för att ur ett medlemsperspektiv kontrollera och följa att verksamheten bedrivs enligt föreningsstämmans uppdrag.

Vårt uppdrag specificeras i arbetsordningen för förtroendevalda revisorer i Landshypotek. Vi har utfört

vår granskning enligt relevant lagstiftning, föreningens stadgar, koden för styrning av lantbrukskooperativa föreningar och dess arbetsordning.

Vår granskning har utförts i samspel med auktoriserade revisorer, föreningsstyrelse samt förenings- och bankledning, där vi tagit del av protokoll, handlingar och information kring beslut. Vi anser att de underlag vi inhämtat är tillräckliga för att kunna göra en rimlig bedömning om föreningens verksamhet under året.

Vi bedömer att föreningens verksamhet skötts ändamålsenligt och tillfredställande ur ett medlemsperspektiv och uppfyller stadgarnas ändamålsparagraf samt att föreningens interna kontroll har vart tillräcklig.

Stockholm den 13 mars 2020

Helena Löthgren
Förtroendevald revisor

Carl-Olov Holmström
Förtroendevald revisor

Adresser

HUVUDKONTOR

Regeringsgatan 48
Box 14092
104 41 Stockholm
08-459 04 00

AFFÄRSORGANISATION

Affärschef

Johan Asklund
08-459 04 27

Affärschef

Catharina Åbjörnsson Lindgren
08-459 04 15

DISTRIKTSKONTOR

Falkenberg

Torsholmsvägen 3
Box 289
311 23 Falkenberg
Växel: 0346-71 82 90

Jönköping

Huskvarnavägen 80
554 54 Jönköping
Växel: 036-34 17 70

Linköping

Vasavägen 5
Box 114
581 02 Linköping
Växel: 013-10 65 10

Skellefteå

Stationsgatan 21
931 21 Skellefteå
Växel: 0910-73 31 60

Växjö

Kungsgatan 5
Box 1205
351 12 Växjö
Växel: 0470-72 64 50

Gävle

Vägskrivargatan 5
803 20 Gävle
Växel: 026-13 46 90

Kalmar

Husängsvägen 2
Box 833
391 28 Kalmar
Växel: 0480-42 65 80

Lund

Fabriksgatan 2 E
Box 1017
222 04 Lund
Växel: 046-32 75 40

Stockholm

Regeringsgatan 48
Box 14092
104 41 Stockholm
Växel: 08-412 57 00

Örebro

Gustavsviksvägen 7
702 30 Örebro
Växel: 019-16 16 30

Göteborg

Fabriksgatan 13
Box 5047
402 21 Göteborg
Växel: 031-708 36 00

Karlstad

Älvgatan 1
652 25 Karlstad
Växel: 054-17 74 90

Nyköping

Västra Storgatan 7
611 31 Nyköping
Växel: 016-10 58 70

Uppsala

Bolandsgatan 15 G
753 23 Uppsala
Växel: 018-16 93 30

Östersund

Rådhusgatan 46
831 34 Östersund
Växel: 063-14 12 70

Härnösand

Universitetsbacken 1
871 31 Härnösand
Växel: 0611-53 36 60

Kristianstad

Krinova Science Park
Stridsvagnsvägen 14
291 39 Kristianstad
Växel: 046-32 75 40

Skara

Klostergatan 15
Box 66
532 21 Skara
Växel: 0511-34 58 80

Visby

Kopparviksgatan 9
Box 1102
621 22 Visby
Växel: 0498-20 75 70

Kundservice

0771-44 00 20

Ränteinformation

0771-44 00 30

Medlemsärenden

0771-44 00 40

Hemsida

www.landshypotek.se

Produktion: Wildecos Ekonomisk information.
Bilderna kommer från Landshypotek Banks bildarkiv.

